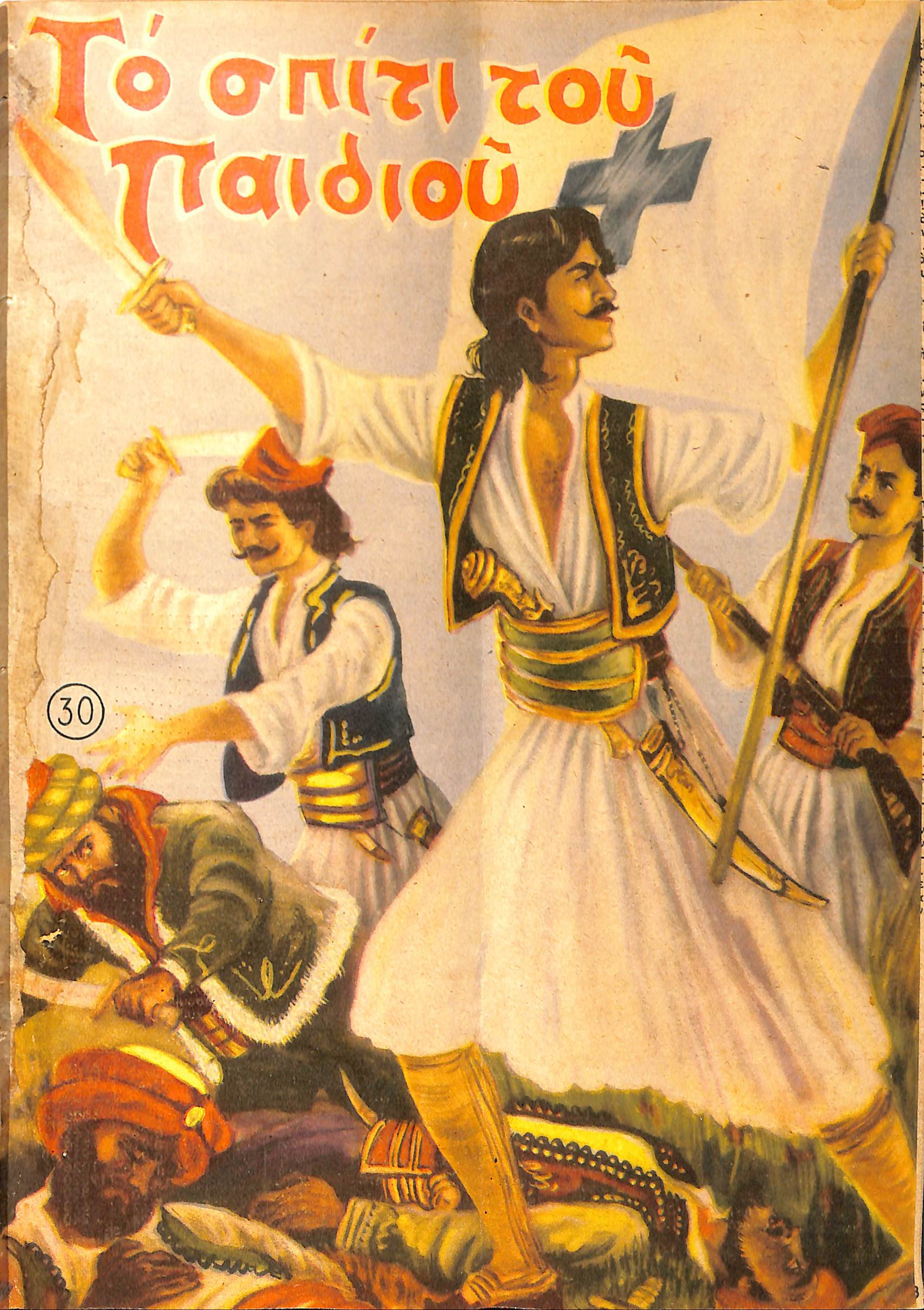

Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ
30

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΜΑΡΤΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 30 (6)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι..	Δρχ.	100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται	»	50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα	»	25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται	»	10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2		

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Μιὰ ψυχὴ σὲ δυὸ σώματα

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΦΙΛΙΑ

Δῶρον Θεοῦ πολύτιμον
εἶν' ἡ πιστὴ φιλία

Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ λειτούργησε τὸ σχολεῖο μας, γίνονταν πολλὰ μαλώματα μεταξὺ τῶν μαθητῶν: λογομαχίες, βρισιές, ξυλοκοπήματα καὶ πετροπόλεμος. Καὶ οἱ δυσάρεστες συνέπειες ἦσαν τὰ ξεσχισμένα ρούχα, τὰ μελανωμένα βιβλία, οἱ ματωμένες μύτες, τὰ μαυρισμένα μάτια, τὰ σπασμένα κεφάλια, καὶ φυσικὰ τὰ μίση, οἱ ἔχθρες, ἐκδικήσεις καὶ ἀντεκδικήσεις.

Ἀλλὰ ὁ καλός μας προστάτης, ὁ Γεροστάθης μὲ τὶς φρόνιμες συμβουλές του, μὲ τὸν πρᾶο χαρακτῆρα του, προσπάθησε νὰ ἐμπνεύση μεταξύ μας τὴν ἀγάπη, τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν ἁρμονία.

Ποτὲ δὲν εἴδαμε τὸ Γεροστάθη θυμωμένο ἢ σκληρὸ ἀπέναντί μας· πάντα μὲ ὑπομονή, μὲ φρονιμάδα καὶ ἡσυχία μᾶς ἔδειχνε τὰ σφάλματά μας, καὶ τὶς δυσάρεστες συνέπειές τους, καὶ προσπαθοῦσε νὰ μᾶς βάλη καλὰ στὸ μυαλὸ καὶ στὴν καρδιά μας τὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐπιθυμία νὰ διορθώσουμε τὰ σφάλματά μας. Μὲ τὰ λόγια, ἔλεγε ὁ Γεροστάθης, ξεριζώνονται μιὰ γιὰ πάντα, ἐνῶ μὲ τὸ φόβο, μόνο προσωρινά, οἱ ἀφορμὲς καὶ οἱ ἕξεις ποὺ προκαλοῦν τὴν κακὴ διαγωγή. Γι' αὐτὸ προσπαθοῦσε νὰ κεντρίση τὴν φιλοτιμία μας καὶ ποτὲ δὲν μᾶς ἔβρισε, δὲν μᾶς μάλωσε καὶ δὲν μᾶς ἐκτύπησε.

Γνώριζε ὁ ἀγαθὸς γέροντας, πῶς ἡ καρδιὰ τοῦ παιδιοῦ μοιάζει μὲ μαλακὸ κερὶ ποὺ μπορεῖ νὰ πάρη τὴ μορφὴ ποὺ θὰ τῆς δώσουμε. Ἔτσι καὶ οἱ παιδικὲς ψυχὲς ἀναπτύσσονται ἀνάλογα μὲ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ παραδείγματα, ποὺ παρουσιάζονται μπροστά τους στὴν καθημερινή τους ζωή.

Πάντα ὁ Γεροστάθης ἀπόφευγε νὰ μᾶς δίνη κακὰ παραδείγματα: ὁ θυμός, οἱ βρισιὲς τὰ ξυλοκοπήματα ἦταν συνήθειες ξένες γι' αὐτόν. Οἱ συμβουλές του εἶχαν πάντοτε σύντροφο καὶ τὸ καλὸ παράδειγμα, ποὺ συντελοῦσε, φυσικά, στὴν ἠθική μας βελτίωση.

Πολλὲς φορὲς ὁ σεβαστός μας γέροντας μᾶς θύμιζε τὶς δυὸ μεγάλες ἐντολές, ποὺ, ὅπως εἶπε ὁ Χριστός, συνοψίζουν τὰ χρέη τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. «Νὰ ἀγαπήσης μ' ὅλη σου τὴν καρδιὰ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς συνανθρώπους σου σὰν τὸν ἑαυτόν σου» — (Ἀγαπήσης Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης καρδίας καὶ τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν). Καὶ ὅπως μᾶς ἔλεγε εἴχαμε χρέος, τὴ διπλῆ αὐτὴ ἀγάπη νὰ τὴν δείχνουμε μὲ τὴν καθημερινὴ διαγωγή μας, καὶ μὲ τὰ λόγια καὶ μὲ τὶς πράξεις μας.

Δὲν φτάνει, μᾶς ἔλεγε νὰ πηγαίνετε τακτικὰ στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ παρακολουθῆτε τὴ θεία λειτουργία ἢ ἀπὸ ἁπλῆ συνήθεια, ἢ γιατὶ οἱ γονεῖς σας ἢ οἱ δασκάλοι σας σᾶς συμβούλεψαν νὰ πᾶτε. Πρέπει νὰ μπαίνετε στὴν ἐκκλησία μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ βγῆτε ἀπὸ ἐκεῖ περισσότερο ἠθικοὶ καὶ περισσότερο χριστιανοί. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέχετε στὰ θεῖα λόγια, τὰ ὁποῖα ἀκοῦτε στὴν ἐκκλησία, καὶ σύμφωνα μὲ τὰ θεϊκὰ αὐτὰ λόγια νὰ κανονίζετε τὴν καθημερινὴ διαγωγή σας καὶ τὶς καθημερινὲς πράξεις σας.

Ἐὰν προσέχετε στὴ θεία λειτουργία θὰ ἀκούσετε πολλὲς φορὲς τὸν παπᾶ νὰ σᾶς θυμίζη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι: «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους — Εἰρήνη πᾶσιν.» (δηλαδή, Νὰ ἀγαπιόμαστε μεταξύ μας καὶ νὰ ἔχουμε εἰρήνη καὶ ὁμόνοια ἀνάμεσά μας). Ἂς ἀγαπιόμαστε, λοιπόν, μεταξύ μας, ἔλεγε ὁ Γεροστάθης, γιὰ νὰ ζοῦμε μὲ ἀδελφικὴ εἰρήνη καὶ ὁμόνοια, ἂν θέλουμε ὄχι μόνο νὰ λεγόμαστε ἀλλὰ καὶ νὰ εἴμαστε πραγματικὰ χριστιανοί».

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριὸ

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώση κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τὸ εἰδικὸ βάρος διαφόρων σωμάτων

Τὸ βάρος ποὺ ἔχει κάθε σῶμα, ποὺ ὁ ὄγκος του εἶναι ἕνα κυβικὸ ἑκατοστόμετρο, λέγεται εἰδικὸ βάρος τοῦ σώματος.

Τὰ παρακάτω σώματα ἔχουν εἰδικὸ βάρος σὲ γραμμάρια:

Πλατίνη (λευκόχρυσος)	21.50
Χρυσάφι	19.32
Ὑδράργυρος	13.596
Μολύβι	11.35
Ἄργυρος	10.53
Νίκελ	8.90
Χαλκὸς	8.83
Σίδερο	7.80
Χάλυβας	7.70
Χυτοσίδηρος	7.31
Ψευδάργυρος	7.19
Γύψος	2.32
Γλυκερίνη	1.26
Νερὸ θαλάσσιο	1.026
Κρασὶ	1.01
Νερὸ	1
Ἀέρας	0.001293
Κερὶ	0.96
Λάδι (ἐλιᾶς)	0.9176
Πάγος 0°	0.916
Πετρέλαιο Ρωσσικὸ	0.825
Περέλαιο Ἀμερικανικὸ	0.795
Οἰνόπνευμα	0.792
Βενζίνη	0.729
Ἔβενος	1.18
Δρύϊνο ξύλο	0.84
Ὀξυὰ	0.80
Καρυδιὰ	0.67
Φλαμοῦρι	0.604
Ἐλάτη	0.54
Φελλὸς	0.24

Τὸ βάρος κάθε σώματος βρίσκεται ἂν πολλαπλασιάσουμε τὸ εἰδικὸ βάρος ἐπὶ τὸν ὄγκο σὲ κυβικὰ ἑκατοστόμετρα.

Δηλαδή:

Ἕνα κυβικὸ μέτρο ἤτοι 1.000.000 κυβ. ἑκατοστόμετρα	Εἰδικὸ βάρος	Ζυγίζει σὲ κιλὰ
Νεροῦ	1	1000
Βενζίνης	0.729	729
Πάγου	0.916	916
Ἐλαιολάδου ...	0.9176	917.60
Νερὸ θαλάσσιο	1.026	1026
Χρυσοῦ	19.32	19320
Ὀξυὰ	0.80	800
Καρυδιὰ	0.67	670
Φελλὸς	0.24	240

ΣΤΟ ΓΕΦΥΡΙ της ΑΛΑΜΑΝΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ
Ὀπλαρχηγοί.
ΜΗΤΡΟΣ, 15 χρονῶν, ἀδερφὸς τοῦ Διάκου.
ΟΜΕΡ ΒΡΥΩΝΗΣ
ΚΙΟΣΕ ΜΕΧΜΕΤ ΠΑΣΑΣ
ΧΑΛΗΜΠΕΗΣ

ΕΙΚΟΝΑ Α΄

(Φεγγαρόφωτη νύχτα. Σὲ μιὰ πλαγιά, δίπλα στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας ἀκουμπισμένος στὸ τουφέκι του, ὁ Ἀθανάσιος Διάκος κοιμᾶται. Μέσ' στὴ σιγὴ τῆς νύχτας ἀκούγονται ποῦ καὶ ποῦ, τουφεκιὲς ἀπ' τὰ κλέφτικα καραούλια. Μπαίνουν ὁ Δυοβουνιώτης κι' ὁ Πανουργιᾶς. Στέκονται πάνω ἀπὸ τὸ Διάκο καὶ τὸν κοιτάζουν).

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Τί ἥσυχα ποὺ κοιμᾶται! Μὴν ἄλλαξε σχέδια; Ποῦ τὴ βρῆκε τόση ξενοιασιά;

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ : Τὸν ξέρεις τὸ Διάκο. Δὲ συνηθίζει ν' ἀλλάζη σχέδια... Κι' ὅμως, πρέπει νὰ τοῦ τ' ἀλλάξουμε ἐμεῖς. Εἶναι χαμένος ἂν θελήση νὰ φράξη τὸ γεφύρι μὲ τόσο λίγα παλληκάρια.

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Ναί, πρέπει νὰ τὸν πάρουμε μαζί μας. Ἀλλοιῶς νὰ σταθοῦμε κι' ἐμεῖς κοντά του.

(Ὁ Διάκος ἀναταράζεται κι' ἀνοίγει τὰ μάτια. Γλυκοχαράζει).

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Χαρὰ στὸν ὕπνο σου, Διάκε!

ΔΙΑΚΟΣ (ἀνασηκώνεται) : Καλῶς τὸ Δυοβουνιώτη. Πανουργιά, καλημέρα. Ξημέρωσε κιόλας! Μὲ παραπῆρε ὁ ὕπνος. Ξεχάστηκα γλυκομιλώντας μὲ τὴ μάνα μου.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ : Νειρεύτηκες τὴ μάνα σου, Διάκο;

ΔΙΑΚΟΣ : Ναί, ἦταν ἕνα πολὺ παράξενο ὄνειρο! Καὶ τί ζωντανό! Θαρρῶ πὼς τὴ βλέπω... σὰ νάφευγα, λέει, τότες γιὰ τὰ λημέρι κι' ἦρθε νὰ μ' ἀποχαιρετήση. Γλύκα ποὺ τὴν εἶχε τὸ φιλί της!...

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Ἄκου, Θανάση! Εἶδα κι' ἐγὼ τὴ μάνα σου ἀπόψε στ' ὄνειρό μου. Καὶ ξέρεις τί μου εἶπε; Ναρθῶ νὰ σὲ βρῶ καὶ νὰ σοῦ πῶ πὼς αὐτὸ ποὺ μελετᾶς θἄναι ὁ χαμός σου. Κι' ἂν χαλαστῆς ἐσὺ σήμερα, θὰ δειλιάσουν οἱ ἄλλοι καὶ καθένας δὲ θὰ σκεφτῆ νὰ φράξη πιὸ κάτω τὸ πέρασμα τοῦ Βρυώνη.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ : Μὴν ξεχνᾶς Θανάση, πὼς ἡ φλέβα τοῦ δύστυχου τοῦ γένους μας ἔχει στραγγίξει κι' οὔτε μιὰ σταλαγματιὰ αἷμα δὲν πρέπει νὰ χύνεται ἀνώφελα.

ΔΙΑΚΟΣ (μὲ παράπονο) : Ἀνώφελα, Πανουργιά; Τί θέλεις; Ν' ἀφήσουμε ἀφρούρητο τοῦτο τὸ πέρασμα, ποὺ τ' ἁγιάσανε μὲ τὸ αἷμα τους οἱ τρακόσοι τοῦ Λεωνίδα; Θὰ βρυκολακιάσουν καὶ θὰ μᾶς κυνηγήσουν!...

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Μὰ δὲν ἔχουμε τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα νὰ κρατηθοῦμε. Ἡ ἀρβανιτιὰ θὰ χουμήξη σὰν τὴν ἀκρίδα...

ΔΙΑΚΟΣ : Κι' ἐκεῖνοι δὲν ἔχουν ἐλπίδα, Δυοβουνιώτη. Μὰ ἔκαμαν τὸ χρέος τους ὡς τὸ τέλος. Κι' ἡ νίκη τῆς Σαλαμίνας δικαίωσε τὴ θυσία τους. Οἱ Θερμοπύλες τὴ γέννησαν.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ (κοιτάζει τὸ Διάκο μὲ θαυμασμό) : Τί φλόγα ποὺ παίρνουν τὰ μάτια σου! (Γυρίζει στὸ Δυοβουνιώτη). Ἄδικα πᾶνε τὰ λόγια μας, Δυοβουνιώτη. Δὲ μένει παρὰ νὰ μοιραστοῦμε τὴ δόξα τοῦ Διάκου, καὶ νὰ σταθοῦμε κοντά του, σ' αὐτὸ τὸ ἁγιασμένο στενό!

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Ἂν θὰ πατήση στὰ κουφάρια μας τ' ἄλογο τοῦ Βρυώνη, ποιὸς θὰ τὸ σταματήση πιὸ κάτω;

ΔΙΑΚΟΣ (περήφανα) : Ὁ γιὸς τοῦ Ἀνδρούτσου, στὴ Γραβιά! Τί θέλεις, Δυοβουνιώτη; Νὰ κυλήση ντροπιασμένο καὶ θολὸ τὸ Γοργοπόταμο καὶ νὰ πάη νὰ πῆ στὴν ἄγρια θάλασσα πὼς οὔτε ἕνας δὲ βρέθηκε νὰ μυρώση τὰ ξακουσμένα νερά του μὲ δυὸ σταλαγματιὲς αἷμα; Κι' ἡ θάλασσα ὕστερα, μουγκρίζοντας ἀπ' ἀκρογιαλὶ σ' ἀκρογιαλί, νὰ γίνη διαλαλήτης τῆς ντροπῆς μας σὲ Δύση καὶ σ' Ἀνατολή; Ἐγὼ θὰ σταθῶ στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας!

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ : Ὅρισε τότε καὶ τὶς δικές μας θέσεις, Θανάση!... Μά... γιὰ σταθῆτε, θαρρῶ πὼς ἔρχεται κάποιος. Βλέπω ἕναν ἴσκιο νὰ ροβολᾶ τὴν πλαγιά...

ΔΙΑΚΟΣ : Θἆναι ὁ ἀδερφός μου ὁ Μῆτρος. Τὸν ἔστειλα καραούλι, γιὰ νὰ πάρω κλεφτὰ μιὰ στάλα ὕπνο. Εἶναι σωστὸ νυχτοπούλι· ἔχει ἐλαφίσιο πόδι καὶ μάτι ἀητοῦ. Γιὰ νἄρχεται, θὰ πῆ πὼς πλάκωσαν τὰ φουσάτα τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη. Ἂν ἦταν μονάχα γιὰ τὸν Κιοσὲ Μεχμέτ, δὲ θαρχόταν νὰ μὲ ξυπνήση. Θὰ πολεμοῦσε μοναχός του.

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Νάτον κιόλας.

ΔΙΑΚΟΣ : Ἐσὺ σαι ὀρὲ Μῆτρο;

ΜΗΤΡΟΣ (φτάνει λαχανιασμένος) : Ἐγώ μαι, καπετάνιο... Στ' ἅρματα ἀδέρφια! Πλάκωσ' ὁ Βρυώνης! Χιλιάδες καβαλάρηδες κι' ἀμέτρητη πεζούρα τὸν ἀκλουθᾶν!

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ : Δὲν ἀπάντησες, Διάκο, στὸν Πανουργιά. Ὅρισε καὶ τὴ δική μας θέση. Θὰ σταθοῦμε κοντά σου.

ΔΙΑΚΟΣ (συγκινημένος) : Ἐσύ, Δυοβουνιώτη, θὰ πιάσης τὸ Γοργοπόταμο ἀπ' τὴν ὀχτιὰ τοῦ κάμπου. Καὶ καθὼς θὰ πολεμᾶς, ἀδερφέ μου, ξέχασε πὼς ὁ Γιωργής, τὸ παιδί σου, εἶναι κλεισμένος, στὰ Γιάννενα. Ὁ Βακογιάννης θὰ πιάση τὰ ριζὰ καὶ σὺ Πανουργιὰ μὲ τὸν Καλύβα νὰ σταθῆτε κοντά μου πλάϊ στὸ γεφύρι... Χριστὸς ἀνέστη, παιδιά! Καλῶς κι' ἀνταμωθοῦμε τὸ βράδυ νικητές!

(Ὁ Πανουργιᾶς κι' ὁ Δυοβουνιώτης φιλοῦν τὸ Διάκο καὶ φεύγουν. Ὁ Διάκος πάει κοντὰ στὸ Μῆτρο).

ΔΙΑΚΟΣ : Τί εἶν' ἡ χλωμάδα σου, Μῆτρο; Τί αἵματα εἶναι τοῦτα; Σ' ἔχουνε βαρέσει;

ΜΗΤΡΟΣ : Ἕνα βόλι μὲ πῆρε ξώπετσα στὸ πλευρό, Διάκο, κι' ὁ δρόμος μου ξάναψε τὴ λαβωματιά.

(Ὁ Διάκος κοιτάζει τὴν πληγή του).

ΔΙΑΚΟΣ : Γερὰ σοῦ τὴ φύτεψαν. Τὴ γλύτωσες παρὰ τρίχα. (Τοῦ δένει τὴν πληγὴ ἐνῷ ὁ Μῆτρος διηγιέται).

ΜΗΤΡΟΣ : Μᾶς ἔπνιξε ἡ Ἀρβανιτιὰ σὰν ἀνεμοστρόβιλος πηλαλᾶ μέσ' στὰ φουσάτα τ' ἄλογο τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη! Καπνὸ κι' ἀντάρα βγάζουν τὰ ρουθούνια του! Ξωπίσω ἀκλουθᾶ ὁ Κιοσὲ Μεχμὲτ μὲ χιλιάδες ὀχτρούς· τόνα ἀσκέρι πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο. Λὲς κι' ἄνοιγε ἡ γῆς καὶ τοὺς ξερνοῦσε!

ΔΙΑΚΟΣ : Ἄκουσε, Μῆτρο· ἐσὺ θὰ μείνης ἐδῶ. Σοῦ τὸ προστάζω. Εἶσαι λαβωμένος. Κι' ὕστερα, ἂν πεθάνω, κάποιος πρέπει νὰ πάρη τὸ αἷμα μου πίσω. Ὀρκίσου το, ἀδερφέ!

ΜΗΤΡΟΣ (Μένει λίγο σιωπηλός) : Τί ζητᾶς ἀπὸ μένα Θανάση;

ΔΙΑΚΟΣ : Νὰ πολεμήσης μὲ τὸν Ἀνδροῦτσο στὸ Χάνι. Ἐκεῖ χρειάζεσαι πιὸ πολύ.

(Ὁ Μῆτρος δὲν ἀπαντᾶ. Πέφτει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Διάκου. Ὁ Διάκος τὸν φιλεῖ καὶ φεύγει. Ὁ Μῆτρος πέφτει ἀποκαμωμένος. Φαίνεται πὼς ἔχει χάσει πολὺ αἷμα. Ἀκούγεται ὁ σάλαγος τῆς μάχης, τουφεκιές, ποδοβολητὰ ἀλόγων, ἀλλαλαγμοί, φωνές, οὐρλιαχτά. Ὁ Μῆτρος ἀνασηκώνεται μὲ κόπο καὶ παρακολουθεῖ τὶς διάφορες φάσεις τῆς μάχης).

ΜΗΤΡΟΣ : Σὰν ἀγριεμένα βουβάλια πέφτουν ἐπάνω τους οἱ Ἀρβανίτες. Μετρημὸ δὲν ἔχουν! Ἕνας μὲ χίλιους πολεμοῦν οἱ δικοί μας... (Σταματάει κάθε τόσο ἐξαντλημένα). Ἀδέρφια μου... φωτιά! Φωτιά! (Χαρούμενος). Πῶς κελαηδεῖ τὸ μιλιῶνι τοῦ Διάκου! Ὁ Ὀμὲρ Πασᾶς τὸν γνωρίζει... τρέχει πρὸς τὸ μέρος του... (Μὲ βαθειὰ λύπη). Ὅλο καὶ πιὸ στενὰ τὸν σφίγγουν... Γύρω ἀπ' τὸν ἀδερφό μου δὲν ἔμειναν παρὰ δέκα νομάτοι.

(Ἔξω ἀπ' τὴ σκηνὴ ἀκούεται ὁ παρακάτω διάλογος).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ : Παραδόσου, Θανάση· οἱ σύντροφοί σου ἔπεσαν ὅλοι!

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ : Τὴν ψυχὴ παραδίνω, μὰ τ' ἅρματα ὄχι!

ΜΗΤΡΟΣ : Πέσανε πάνω του τὰ κοράκια!... Κομματιάστηκε τὸ σπαθί του... τὸν ἔπιασαν ζωντανό!... (Κοιτάζει σιωπηλὸς δαγκώνοντας τὰ χείλη του). Δεμένο τόχουν τὸ παλληκάρι στὴ γῆ καὶ τὸ πατοῦν. (Βγαίνει ἔξαλλος ἀπ' τὴ σκηνή). Διάκε, κι' ἐγὼ μαζί σου!...

ΕΙΚΟΝΑ Β

Τὴν ἄλλη μέρα στὴ Λαμία, στὴ σκηνὴ τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη. Ὁ πασᾶς κάθεται ἀνάμεσα σὲ φρουρὰ ἀπὸ Ἀρβανίτες. Ἀντίκρυ του στέκεται ὁ Διάκος ἁλυσσοδεμένος. Τὸ ἕνα του χέρι κρέμεται σπασμένο ἀπ' τὸν ὦμο. Τὸν παράστεκαν ὁ Χαλήμπεης κι' ἕνας φρουρός.

ΟΜΕΡ ΒΡΥΩΝΗΣ : Εἶσαι ὁ Διάκος;

ΔΙΑΚΟΣ : Ὅλος κι' ὅλος, Ὀμὲρ Βρυώνη. Γιατὶ μὲ ρωτᾶς; Μὲ ξέρεις καλά. Ὅλη ἡ Ἀρβανιτιὰ μὲ ξέρει...

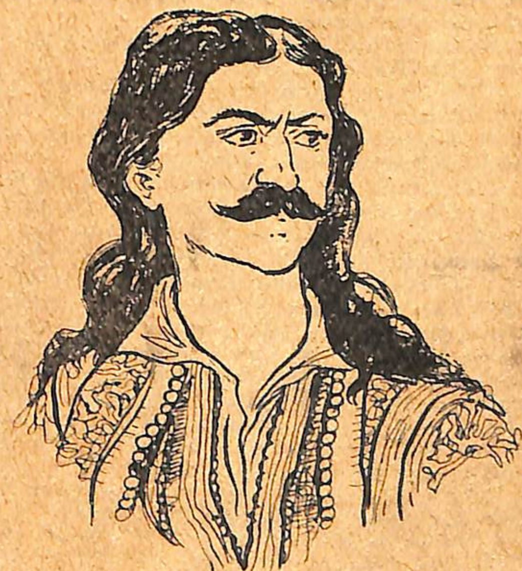
ΒΡΥΩΝΗΣ : Ναί, τὸ φτερωτὸ μάτι κι' ἡ περηφάνεια σου μαρτυροῦν ἀλήθεια πὼς εἶσαι ὁ Θανάσης Διάκος. Μὰ σ' ἄλλαξε ἡ κακοπάθεια. Ἐκεῖ στὸ σεράϊ τ' Ἀλήπασα ἤσουν ἀλλιώτικος. Πῶς ἐπιάστηκες ζωντανός;

ΔΙΑΚΟΣ : Δέκα χιλιάδες κι' ἕνας, Ὀμὲρ Βρυώνη! Ἂν ἤξερα πὼς θὰ ζοῦσα, θὰ φύλαγα τὸ στερνό μου βόλι γιὰ μένα.

ΒΡΥΩΝΗΣ : Ἂν ἔπεφτα ἐγὼ ζωντανὸς στὰ χέρια σου, τί θὰ μ' ἔκανες, Διάκο;

ΔΙΑΚΟΣ (περήφανα) : Θὰ σοῦδινα πίσω τ' ἅρματά σου νὰ μετρηθοῦμε ξανά.

ΒΡΥΩΝΗΣ (σὲ διαλλακτικὸ τόνο) : Μὴν παίρνεις μαζὶ μου αὐτὸ τὸ ὕφος... Πρὶν ἀπαντηθοῦμε ψὲς στὸ Γιοφύρι τῆς Ἀλαμάνας, εἴχαμε ζήσει μαζὶ στὰ Γιάννενα. Εἴχατε τὸ σκοπό σας ἐσεῖς... Θεριεύατε κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τ' Ἀλήπασα γιὰ νὰ παίρνετε δύναμη κι' ὅπλα, νὰ πνίξετε τὴν

Ὁ Θανάσης Διάκος

Τουρκιὰ σὰ θ' ἀρχόταν ἡ ὥρα. Σὰν τὸν κισσὸ ποὺ πνίγει μὲ τὸ σφιχταγκάλιασμά του τὸ δέντρο. Μὰ ὅταν γείρη τὸ δέντρο, ξεραίνεται κι' ὁ κισσὸς μαζί του, Θανάση. Τὸ εἶδες πῶς ἄνοιξα πέρασμα ψές.

ΔΙΑΚΟΣ: Φυλάξου, 'Ομὲρ Βρυώνη, μὴ βρῆς στὸ γυρισμό σου ὀλόρθα τὰ κόκκαλά μου νὰ φράζουν τὸ δρόμο σου.

ΒΡΥΩΝΗΣ (γελᾶ): Δὲ σκιάζουνται βρυκολάκκους τὰ μαθητούδια τ' 'Αλήπασα, Διάκο. Μά, ἔλα, ἂς κουβεντιάσουμε... Δὲν εἶμαι σὰν ἄλλους ἐγώ. Καμαρώνω τὰ παλληκάρια. Ζηλεύω τὴ λεβεντιά. 'Εκεῖ στὰ Γιάννινα πῶς χαιρόμουν τὴν περηφάνεια σας, ἐσένα, τοῦ Θόδωρου Γρίβα, τοῦ γιοῦ τοῦ 'Ανδρούτσου, τοῦ Καραϊσκάκη. Σὰν ἀητοὶ πετούσατε πάνω στ' ἄλογα. Πές μου, Διάκε, θέλεις νὰ ζήσης;

ΔΙΑΚΟΣ: "Ακου τ' ἀηδόνι ποὺ κελαηδεῖ στὰ κλαριά, Βρυώνη. Εἶναι ἄνοιξη, οἱ ρεματιὲς φουντῶσαν. 'Ο οὐρανός, τ' ἀγέρι, τὰ δέντρα, ὅλα μιλοῦν γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τῆς ζωῆς... κι' εἶναι τόσο γλυκειὰ ὅταν εἶναι κανεὶς νὰ πεθάνη. Μὰ πάνω ἀπ' τὴ ζωὴ ἐμεῖς οἱ ραγιάδες, βάλαμε κάτι πολὺ πιὸ ἀκριβό, τὴν ἐλευθερία.

ΒΡΥΩΝΗΣ: Κι' ὅμως μπορεῖς νὰ ζήσης, Θανάση. Τὸ ἕνα σου χέρι τό χασες βλέπω μέσ' στὴ φωτιά. Μὰ ἐμένα μὲ φτάνει τὸ ζερβί σου. Δέχεσαι νὰ μὲ δουλέψης.

ΔΙΑΚΟΣ: "Οχι, δὲ θέλω· δὲ δουλεύω πασᾶ· εἶμ' ὁρκισμένος σ' ἄλλο ἀφέντη· τὴ σκλάβα πατρίδα μου.

ΜΕΧΜΕΤ (μπαίνοντας): "Αν ἔλειπαν τὰ σίδερα ἀπ' τὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ θεριοῦ, θάλεγα, πῶς ἐσὺ εἶσαι ὁ νικημένος, Βρυώνη. Σὲ βλέπω ἀνόρεχτο. Τί τὸν φυλᾶς;

ΒΡΥΩΝΗΣ: Πασᾶ μου, οἱ 'Αρβανίτες δὲ χτυποῦν ἀλυσσοδεμένους ἐχθρούς.

ΜΕΧΜΕΤ (εἰρωνικά): Καὶ μάλιστα σὰ λάχη νᾶναι παλιοί τους σύντροφοι. 'Εμεῖς οἱ 'Ανατολίτες εἴμαστε ἀλλιώτικοι· μοιάζουμε ἀστροπελέκια ποὺ φέρνουν τὸν ὄλεθρο ὅθε περάσουν. Κι' ὅσο γιὰ τούτη τὴ χώρα, σπυρὶ δὲ θ' ἀφήσουμε στὴ γῆ της κι' οὔτε μάννας γέννα νὰ ζήση! 'Ως τὰ θεμέλια ὁ χαλασμός! Πεντακόσια χρόνια ποὺ τὴν κρατοῦμε, δὲν ἔκλεισε μάτι κανεὶς μουσουλμάνος, χωρὶς ν' ἀντιφεγγίση στὸν ὕπνο του ἕνα σπαθί. 'Ο κόμπος ἔφτασε στὸ χτένι!

ΒΡΥΩΝΗΣ: Μιὰ συμβουλὴ σοῦ δίνω, Κιοσὲ Μεχμέτ! "Ας κρατήσουμε ὅμηρο τὸ Διάκο. 'Η ζωή του βαραίνει γιὰ χιλίους δικούς μας.

ΧΑΛΗΜΠΕΗΣ: 'Αμάν, Βεζύρη μου, μὴν ἀκοῦς! Πενήντα παλιοκλέφτες εἶχε μαζί του καὶ μᾶς ἀφάνισε ψὲς στὴν 'Αλαμάνα. Θάνατος στὸ θεριό! "Η καλύτερα ὄχι θάνατος σκέτος... Σούβλισμα τοῦ πρέπει. Εἶναι γιὰ νὰ πάρουν οἱ ἄλλοι παράδειγμα...

ΚΙΟΣΕ ΜΕΧΜΕΤ (στὸ Διάκο): Θέλεις ν' ἀλλάξης τὴν πίστη σου, παλληκάρι;

ΔΙΑΚΟΣ (μ' ἀγανάχτηση): "Οχι, Κιοσὲ Μεχμέτ! Χριστιανὸς γεννήθηκα, Χριστιανὸς θὰ πεθάνω.

ΚΙΟΣΕ ΜΕΧΜΕΤ (μὲ θυμό): Δικός σου, Χαλήμπεη! Πάρτον!

('Ο δήμιος τρέχει, ἀλαλάζοντας ἔξω ἀπ' τὴ σκηνὴ καὶ ξαναγυρίζει μ' ἕναν πάσσαλο. Λύνει τὸ χέρι τοῦ Διάκου καὶ τὸν φορτώνει στὸν ὦμο του).

ΔΙΑΚΟΣ (μὲ κατάνυξη): Σὰν τὸ Χριστὸ τὸ σταυρό Του. (Σηκώνει τὰ μάτια ψηλά). Σ' εὐχαριστῶ Κύριε! Ξέρω πῶς, ὕστερα ἀπὸ τὸ Πάθος ἔρχεται ἡ 'Ανάσταση! (Γυρίζει στοὺς 'Αρβανίτες τοῦ 'Ομὲρ Βρυώνη). Δὲν ἔχετε μπέσα! Χάθηκε ἕνα βόλι γιὰ νὰ λυτρώσετε ἕναν παληὸ σύντροφό σας ἀπ' τὴν ντροπή; (Στὸ Βρυώνη ποὺ ντροπιασμένος γυρίζει ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο). 'Ομὲρ Βρυώνη, μὴν ξεχάσης νὰ δώσης τοὺς χαιρετισμούς μου σ' ἕναν ἄλλο παλιό μας σύντροφο: Τὸν 'Οδυσσέα 'Αντρούτσο... Σὲ περιμένει πιὸ κάτω.

(Σὲ λίγο ἀκούγεται τὸ τραγοῦδι του ἐνῶ ὁδηγεῖται ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνή).
Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε ὁ χάρος νὰ μὲ πάρη,
τώρα ποὺ ἀνθίζουν τὰ κλαριὰ καὶ βγάνει ἡ γῆ (χορτάρι.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ὁ ΒΡΑΧΟΣ καὶ τὸ ΚΥΜΑ

«Μέριασε βράχε νὰ διαβῶ, τὸ κῦμ' ἀντρειωμένο
λέγει 'ς τὴν πέτρα τοῦ γιαλοῦ θολὸ μελανιασμένο
«Μέριασε, μὲς 'ς τὰ στήθη μου ποῦσαν νεκρὰ καὶ κρύα,
Μαῦρος βοριᾶς ἐφώλιασε καὶ μαύρη τρικυμία.
'Αφροὺς δὲν ἔχω γι' ἅρματα, κούφια βοὴ κι' ἀντάρα,
ἔχω ποτάμι αἵματα, μὲ θέριεψε ἡ κατάρα
τοῦ κόσμου, ποὺ βαρέθηκα, τοῦ κόσμου, ποῦπε τώρα,
βράχε, θὰ πέσης ἔφτασεν ἡ φοβερή σου ὥρα.
"Οταν ἐρχόμουνα σιγὰ δειλὸ παραδαρμένο
καὶ σοῦγλυφα καὶ σοῦπλενα τὰ πόδια δουλωμένο,
περήφανα μὲ κύτταζες καὶ φώναζες τοῦ κόσμου
νὰ δῆ τὴν καταφρόνεση ποὺ πάθαιν' ὁ ἀφρός μου.
Κι' ἀντὶς ἐγὼ κρυφὰ - κρυφὰ ἐκεῖ ποὺ σὲ φιλοῦσα
μέρα καὶ νύχτα σ' ἔσκαφτα, τὴ σάρκα σου ἐδαγκοῦσα,
καὶ τὴν πληγὴ ποὺ σ' ἄνοιγα, τὸ λάκκο ποῦθε κάμω
μὲ φύκη τὸν ἐπλάκωνα, τὸν ἔκρυβα 'ς τὸν ἄμμο.
Σκύψε νὰ δῆς τὴ ρίζα σου 'ς τῆς θάλασσας τὰ βύθη
τὰ θεμελά σου τάφαγα, σ' ἔκαμα κουφολίθι.
Μέριασε βράχε, νὰ διαβῶ! Τοῦ δούλου τὸ ποδάρι
θὰ σὲ πατήση στὸ λαιμό.. · 'Εξύπνησα λειοντάρι»...

'Ο βράχος ἐκοιμότανε. Στὴν καταχνιὰ κρυμμένος
ἀναίσθητος σοῦ φαίνεται, νεκρός, σαβανωμένος.
Τοῦ φώτιζαν τὸ μέτωπο, σχισμένο, ἀπὸ ρυτίδες,
τοῦ φεγγαριοῦ, ποῦταν χλωμό, μισόσβυστες ἀχτίδες.
'Ολόγυρά του ὄνείρατα, κατάρες ἀνεμίζουν
καθὼς ἀνεμοδέρνουνε καὶ φτεροθορυβοῦνε
τὴ δυσωδία τοῦ νεκροῦ τὰ ὄρνια ἂν μυριστοῦνε..
Τὸ μούγκρισμα τοῦ κύματος, τὴν ἄσπλαχνη φοβέρα
χίλιες φορὲς τὴν ἄκουσεν ὁ βράχος στὸν αἰθέρα
ν' ἀντιβοᾶ τρομαχτικὰ χωρὶς κἂν νὰ ξυπνήση·
καὶ σήμερ' ἀνατρίχιασε, λὲς θὰ λιγοψυχήση.

—«Κῦμα τί θέλεις ἀπὸ μέ, καὶ τί μὲ φοβερίζεις;
ποιὸς εἶσαι σὺ καὶ τόλμησες, ἀντὶ νὰ μὲ δροσίζης,
ἀντὶ μὲ τὸ τραγοῦδι σου τὸν ὕπνο μου νὰ εὐφραίνης
καὶ μὲ τὰ κρύα σου νερὰ τὴ φτέρνα μου νὰ πλένης,
'Εμπρός μου στέκεις φοβερό, μ' ἀφροὺς στεφανωμένο;
ὅποιος κι' ἂν εἶσαι, μάθε το, εὔκολα δὲν πεθαίνω!
—«Βράχε, μὲ λένε, ἐκδίκηση. Μ' ἐπότισεν ὁ χρόνος
χολὴ καὶ καταφρόνεση. Μ' ἀνάθρεψεν ὁ πόνος
"Ημουνα δάκρυ μιὰ φορά, καὶ τώρα, κύτταξέ με,
ἔγινα θάλασσα πλατειά, πέσε προσκύνησέ με...
'Εδῶ μέσα στὰ σπλάχνα μου, βλέπεις, δὲν ἔχω φύκη
σέρνω ἕνα σύννεφο ψυχές, ἐρμιὰ καὶ καταδίκη·
ξύπνησε τώρα, σὲ μισῶ, τοῦ ἅδη μου τ' ἀχνάρια...
Μ' ἔκαμες ξυλοκρέββατο... Μὲ φόρτωσες κουφάρια...
Σὲ ξένους μ' ἔρριξες γιαλούς... τὸ ψυχομάχημά μου
τὸ περιγέλασαν πολλοὶ καὶ τὰ πατήματά μου
τὰ φαρμακέψανε κρυφὰ μὲ τὴν ἐλεημοσύνη...
Μέριασε, βράχε, νὰ διαβῶ, ἐπέρασ' ἡ γαλήνη·
Καταποτήρας εἶμ' ἐγώ, ὁ ἄσπονδος ἐχθρός σου,
γίγαντας στέκω ἐμπρός σου!».

'Ο βράχος ἐβουβάθηκε. Τὸ κῦμα 'ς τὴν ὁρμή του
ἐκαταπόντισε μὲ μιᾶς τὸ κούφιο τὸ κορμί του.
Χάνεται μὲς τὴν ἄβυσσο, τρίβεται, σβύεται, λυώνει
σὰν νἆταν ἀπὸ χιόνι.
'Επάνωθέ του ἐβόγγυζε, γιὰ λίγο ἀγριεμένη
ἡ θάλασσα κι' ἐκλείστηκε, τώρα δὲν ἀπομένει
'ς τὸν τόπον ποῦταν τὸ στοιχειὸ κανείς, παρὰ τὸ κῦμα,
ποὺ παίζει γαλανόλευκο ἀπάνω ἀπὸ τὸ μνῆμα.

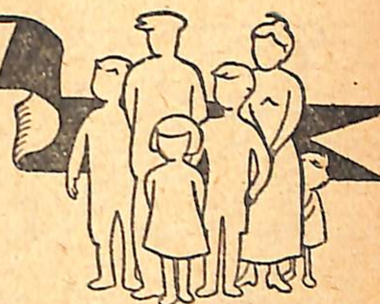
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Τὸ ποίημα αὐτὸ τοῦ μεγάλου "Ελληνα ποιητὴ εἶναι συμβολικό. Βράχος εἶναι ἡ Τουρκία. Κῦμα ὁ ὑπόδουλος ἑλληνισμὸς ποὺ ἐπαναστάτησε κατὰ τοῦ κατακτητοῦ του.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ ἡ 25η Μαρτίου

Ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, μιὰ ἡλιαχτίδα ξύπνησε τὸ Θάνο.

Γλύστρησε ἀπὸ τὰ μισάνοιχτα παντζούρια, κι' ἔπεσε πάνω στὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ, ποὺ τινάχτηκε ἀπὸ τὸ στρῶμα κι' ἔτρεξε στὸ παράθυρο. Ἦταν ἀκόμη πολὺ νωρὶς — χαράματα! Σίγουρα ἡ ἀχτίδα ἐκείνη ἡ χρυσή, ἦταν ἡ πρώτη τοῦ ἥλιου ποὺ ἔβγαινε πίσω ἀπὸ τὰ βουνά.

— Γιατὶ εἶμαι τόσο χαρούμενος σήμερα; συλλογίστηκε ὁ Θάνος. Κι' ὕστερα τὸ θυμήθηκε.

— Ἄ! Εἶναι ἡ εἰκοσιπέντε Μαρτίου... Θὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησιά... Κι' ὕστερα εἶναι ἡ παρέλαση μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου...

Τὸ ἀγόρι κατάλαβε πὼς δὲ μποροῦσε πιὰ νὰ κοιμηθῆ... Ντύθηκε μὲ τὰ καλά του καὶ βγῆκε στὴν αὐλή. Ἦταν βέβαιος πὼς εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ εἶχε ξυπνήση. Ὅμως κάποιος τὸν εἶχε προλάβει... Ὁ παπούς... Τὸν βρῆκε καθισμένο στὸ φράχτη, ν' ἀγναντεύη τὰ βουνὰ ποὺ ρόδιζαν στὴν Ἀνατολή...

— Καλημέρα παπού... εἶπε ζωηρὰ ὁ Θάνος.

Ὁ παπποὺς ἀκούμπησε μαλακὰ τὸ χέρι του πάνω στὸ κεφάλι τοῦ Θάνου.

— Καλημέρα παιδί μου... ἀποκρίθηκε μ' ἕνα χαμόγελο...

Ἀκολουθώντας τὸ βλέμμα τοῦ παποῦ, τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ καρφώθηκαν στὰ μακρινὰ βουνά, ποὺ πίσω τους φλογοβολοῦσε ἡ ἀνατολή...

— Κοιτάω τοῦτα τὰ βουνά... εἶπε σιγὰ ὁ παπούς... Κοιτάω τὰ βουνὰ καὶ συλλογίζομαι.. Ἄθελά μου ὁ νοῦς μου πῆγε Θάνο μου σ' ἐκείνους τοὺς πρώτους, ποὺ ἀξιώθηκαν νὰ χαροῦν το πρῶτο γλυκοχάραμα τῆς Λεφτεριᾶς, τὶς 25 τοῦ Μάρτη τοῦ 1821... Κι' ἀγνάντεψαν ἔτσι τὰ βουνά, ὅπως ἐγὼ σήμερα, καὶ συλλογίστηκαν πὼς ἦταν τὰ βουνὰ τῆς Ἑλλάδας, ποὺ θὰ ξαναγινόταν ἐλεύθερη...

— Μὰ δὲν εἶχε ἀκόμη ἐλευθερωθῆ ἡ χώρα ἐκείνη τὴν ἡμέρα παπού;...

— Ὄχι... Δὲν εἶχε ἀκόμη ἐλευθερωθῆ Θάνο μου... Εἶν' ἀλήθεια... Μὰ ἐκείνη τὴν πρώτη, τὴν εὐλογημένη μέρα ποὺ τὰ παιδιά της πῆραν τὴν ἀπόφαση κι' ἔκαναν ὅρκο ἱερὸ νὰ τὴν ἐλευθερώσουν, ἐκείνη κιόλας τὴν ἡμέρα ἔνοιωσαν γιὰ πρώτη φορὰ πὼς ἦταν ἄνθρωποι ἐλεύθεροι, παιδιὰ μιᾶς δοξασμένης χώρας, ποὺ εἶχε φτάσει ἡ στιγμὴ νὰ γίνη ἐλεύθερη κι' αὐτή... Θαρρῶ πὼς νοιώθω στὸν ἀέρα, αὐτὸ τὸ μύνημα τῆς λευτεριας.. Θὰ πέρασε ἀπὸ τὴ μονὴ τῆς Ἁγίας Λαύρας, γιὰ ν' ἁπλωθῆ παντοῦ... παντοῦ, σὲ ὅλη τὴ χώρα! Καὶ στὰ βουνά, καὶ στὶς στεριές, καὶ στὶς θάλασσες, παντοῦ ὅπου ἦταν ἕνα κομμάτι Ἑλλάδας... Κι' ἀκόμη πιὸ πέρα, κι' ἀκόμη πιὸ μακριὰ— πέρα ἀπὸ τὶς μεγάλες ξένες θάλασσες, στὶς μακρυνὲς χῶρες ὅπου ζοῦσε ξενητεμένο τὸ Ἔθνος. Παντοῦ ὅπου χτυποῦσανε ἑλληνικὲς καρδιές, καὶ καρτεροῦσανε τὴν ὥρα τῆς Ἀνάστασης...

Καὶ πῶς θὰ χτύπησαν οἱ ἑλληνικὲς καρδιὲς ἐκείνη τὴν ἡμέρα!

Γιὰ σκέψου, Θάνο μου, αὐτὸ τὸ γλυκοχάραμα ἐκείνης τῆς πρώτης μέρας! Ναί, ἦταν σκλαβωμένη ἀκόμη ἡ χώρα — μὰ πάνω της φτερούγιζε ὁ ἄνεμος τῆς λευτεριᾶς, μὰ πάνω της ἀνέμιζε ἡ γαλανόλευκη, καρτερώντας τὴν ὥρα νὰ στηθῆ σὲ χῶμα ἐλεύθερο!... Κι οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι οἱ ἀγωνιστές, οἱ ὁρκισμένοι, ἤξεραν ὅτι εἶχαν μπροστά τους θυσίες καὶ βάσανα καὶ πόλεμο σκληρό. Μὰ ἤξεραν πὼς ἡ Λευτεριά, ἀγοράζεται καὶ πληρώνεται μὲ αἷμα — κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ποὺ μετάλαβαν ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, εἶχαν πάρει μυστικὰ τὴν ἀπόφαση νὰ τὰ δώσουν ὅλα γιὰ τὴν πατρίδα... Ξέρεις ἀρκετὴ ἱστορία, Θάνο μου, ὥστε εἶναι περιττὸ νὰ σοῦ θυμίσω ἐγὼ τώρα ὅλα ὅσα ἔγιναν κατόπι.. Νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ μεγάλο, πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό, ποὺ ξεσήκωσε τὸ Ἔθνος ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη, κι' ἔκανε νέους, γέρους καὶ παιδιά, νὰ πάρουν τὰ ὅπλα... Γιὰ τοὺς νοικοκυραίους ποὔδωσαν τὸ βιός τους καὶ γιὰ τοὺς καπεταναίους ποὔδωσαν τὰ καράβια τους. Γιὰ τοὺς ναύτες καὶ τοὺς μπουρλοτιέρηδες, γιὰ τοὺς ὁπλαρχηγοὺς καὶ γιὰ τοὺς ἁπλοὺς κλέφτες. Τὸ κάθε χωριὸ τῆς Ἑλλάδας, ἔγινε κάστρο καὶ προμαχώνας τῆς ἐλευθερίας...

Ὁ κάθε τόπος, ἔδεσε τ' ὄνομά του μ' ἕνα ἡρωϊκὸ κατόρθωμα, ἔτσι ποὺ νὰ τὸν ὀνοματίζεις σήμερα, καὶ νὰ νοιώθης τὴν καρδιὰ νὰ χτυπάη περήφανα στὸ στῆθος... Ἄχ ἐκείνη ἡ ρόδινη ἀνατολὴ τῆς 25 Μαρτίου τοῦ 1821, τί ἡρωϊκές, τί ἀνείπωτα δοξασμένες μέρες προμηνοῦσε! Τὰ ξέρεις ὅλ' αὐτὰ Θάνο μου ἀπὸ τὴν ἱστορία, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦ τὰ ξαναθυμίση ὁ γέρος παπούς σου... Ὅμως κάτι ἄλλο θέλω νὰ σοῦ πῶ σήμερα, ποὺ τὸ συλλογιζόμουν ὅπως καθόμουνα μονάχος, κι' ἀγνάντευα τὴν ἀνατολὴ τούτης τῆς εἰκοστῆς πέμπτης τοῦ Μάρτη...

Συλλογιζόμουνα ὅλες ἐκεῖνες τὶς ὅμοιες Ἀνατολὲς ποὺ ἔχει ζήσει ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔχει ριζώσει σὲ τοῦτα τὰ δοξασμένα χώματα... Τὴ χαραυγὴ τῆς κάθε ἱστορικῆς μέρας ὅπου ὁ Ἕλληνας τὴν ἀντίκρυσε μὲ παρμένη μυστικὰ τὴν ἀπόφαση νὰ θυσιάση καὶ τὴ ζωή του ἀκόμη γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας. Ἀπὸ πολλὲς τέτοιες χαραυγές, εἶναι καμωμένη ἡ ἱστορία μας Θάνο μου. Διάφανη κι' ὁλοφώτεινη, μιὰ τέτοια χαραυγὴ φώτισε κάποτε τὶς λόγχες τῶν Μαραθωνομάχων, καὶ τὰ λάβαρα τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ὅπως φώτισε καὶ τ' ἀσημοκαπνισμένα καρυοφύλλια τῶν παλληκαριῶν τοῦ 21, καὶ τοὺς ὅλμους τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου...

Χορὸς ἢ μὲ φλογέρα ἢ μὲ βόλι, πάντα χορὸς ὁ δρόμος τῶν Ἑλλήνων. Κι' ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωση Θάνο μου, πὼς ὅπως στὸ συρτό, ἐκεῖνος ποὺ σέρνει τὸ χορὸ δίνει τὸ μαντήλι στὸ δεύτερο, ἔρχεται πάντα ἕνα τέτοιο ἱστορικὸ γλυκοχάραμα, ὅπου οἱ Ἕλληνες ἥρωες τῆς περασμένης γενιᾶς, πρὶν γίνουν θρύλος καὶ τραγούδι, καὶ πρὶν περάσουν, ἀθάνατοι, στὶς δοξασμένες σελίδες τῆς ἱστορίας μας, δίνουν τὸ μαντήλι στοὺς ζωντανοὺς Ἕλληνες, γιὰ νὰ συνεχίσουν ἐκεῖνοι τὴν ἱερή, τὴν αἰώνια παράδοσή μας.

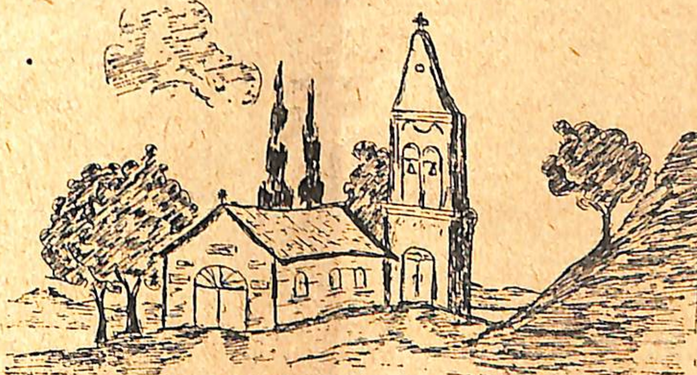
Ὁ Θεὸς νὰ δώση Θάνο μου, νὰ γιορτάζουμε μόνο γλυκοχαράματα σὰν τὸ σημερινό, ποὺ μηνοῦν τὸν ἐρχομὸ μιᾶς μέρας ποὺ εἶναι ἡ ἐπέτειος μιᾶς δοξασμένης στιγμῆς στὴν ἱστορία μας.

— Ἂν ὅμως ἔρθουν ποτὲ κι ἄλλες χαραυγές, εἶπε ἀποφασιστικὰ ὁ Θάνος ποὺ νὰ θυμίζουν τὴν ἀνατολὴ τῆς 25 τοῦ Μάρτη τοῦ 1821, ἢ τὶς 28 τοῦ Ὀχτώβρη τοῦ 40, θὰ τὶς ἀντικρύσουμε ὅπως οἱ ὁρκισμένοι ἀγωνιστές, ποὺ εἶχαν μεταλάβει ἀπὸ τὸ δισκοπότηρο τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ...

— Πάντα ἔτσι τὶς ἀντικρύζουν οἱ Ἕλληνες αὐτὲς τὶς χαραυγές... εἶπε χαμογελώντας ὁ παπούς. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἱστορία μας εἶναι μιὰ ἀτελείωτη χρυσὴ ἁλυσίδα, ὅπου ἡ κάθε γενιὰ εἶναι ἕνας κρίκος...

Μένο ποὺ δὲν εἶναι πιὰ χαράματα Θάνο μου... Μὲ τὴν κουβέντα μᾶς πῆρε ἡ μέρα. Πᾶμε νὰ γιορτάσουμε καὶ μεῖς τὴ μέρα ποὺ τὴν ἔφερε ἐκεῖνο τὸ γλυκοχάραμα τοῦ 21... Τὴ μέρα ποὺ φωτίζει μιὰ χώρα ἐλεύθερη, ὅπου χτυποῦν χαρμόσυνα τὰ σήμαντρα στὶς ἐκκλησιές, κι' ὅπου στὸ κάθε σπίτι ἀνεμίζει χαρούμενα μιὰ γαλανόλευκη Σημαία...

ΜΑΡΙΝΑ Κ...

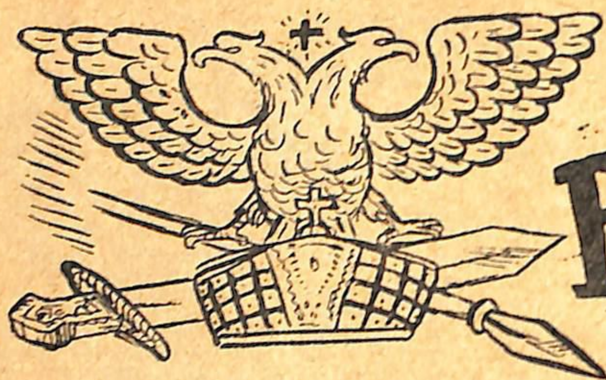
Ὁ Ἅγιος Γεώργιος τῶν Φιλικῶν
(Σκίτσο τῆς δος Μ. Καλαμαρᾶ, Ζάκυνθος)

●

ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

Ὅπως ἀναγγείλαμε καὶ στὰ προηγούμενα φύλλα μας ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ τιμὴ κάθε τεύχους, ἂν καὶ τὰ ἔξοδα τριπλασιάστηκαν παραμένει ἡ ἴδια. Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν θέλουμε νὰ στερήσουμε τὸ περιοδικὸ ἀπὸ τοὺς φίλους μας ποὺ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ πληρώσουν συνδρομὴ μεγαλύτερη τῶν 10.000 δραχμῶν ἢ περισσότερο ἀπὸ 1.000 δραχμὲς κάθε τεῦχος. Μὰ ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ εὔπορα παιδιὰ ποὺ μποροῦν νὰ πληρώσουν περισσότερα, καθιερώσαμε τὴν «Προαιρετικὴ συνδρομή». Ὅποιος λοιπὸν μπορεῖ καὶ φυσικὰ θέλει, ἂς στείλη προαιρετικὰ τὴ συνδρομή του. Δεχόμαστε βέβαια ὁποιοδήποτε ποσόν.

Νικόλαος Σουρέας ..	5.000
Μαρίκα Περλορέντζου	5.000
Μιχαὴλ Γαβρᾶς	2.000
Βασίλειος Σκολαρῖκος	2.000
Σχολὴ Ἀνδρέα Κωνσταντέα 2 συνδρομαὶ	10.000
Ἠλίας Κουτσοδῆμος	5.000
Δημ. Γ. Φραγκάκης .	3.000
Νῖκος Καραχάλιος ..	2.000
Ἀνδρ. Σταθόπουλος .	2.000

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

6ον

—Ἔρχομαι ἀπὸ μακριά, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀσάν, κι ἔχω μέρες νὰ βγάλω τὰ ροῦχα μου.

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

—Ἀπὸ τὴ Στρουμπίτζη [1], πῆγα τοῦ φρουράρχου διαταγές.

—Διάβολε! καὶ πότε ἔφθασες;

—Τώρα.

—Πῶς; Κάποιος μοῦ ἔλεγε, χθές, πὼς σὲ εἶδε τὴ νύχτα μὲς στὰ νερὰ ὡς τὴ μέση, καὶ ἀνέβαινες, λέγει, τὸν ποταμό, κοιτάζοντας χάμω σὰ νὰ γύρευες μαργαριτάρια!

—Ἄλλος θὰ ἦταν, εἶπε ἥσυχα ὁ Ἀσάν. Ἐγὼ ἔφθασα τώρα ἀπὸ τὴ Στρουμπίτζη. Λείπω δέκα μέρες. Τὸ ποτάμι ἦταν πλημμυρισμένο, κι ἀναγκάστηκα νὰ κάνω μεγάλον ἀλλόγυρο.

—Καὶ τί εἶχες νὰ πεῖς τοῦ Τσάρου;

—Τοῦ ἔφερα εἰδήσεις τοῦ φρουράρχου. Μὰ βλέπω πὼς ἀργεῖ. Καλύτερα νὰ πάγω νὰ τὸν βρῶ.

Ἔριξε τὸ μισοφαγωμένο του μῆλο καὶ σηκώθηκε νὰ φύγει.

Τὸ μῆλο κατρακύλησε ὡς ἐμπρὸς στὴ σκηνὴ τοῦ Σαμουήλ, στὰ πόδια τῶν ἀγοριῶν. Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσκυψε καὶ τὸ ἔπιασε, σκούπισε τὶς λάσπες κι ἑτοιμάζουνταν νὰ τὸ ἀποφάγει, ὅταν πέρασαν μπροστά του οἱ δυὸ ἄντρες. Ὁ Ἀσὰν γέλασε μὲ τὴ λαιμαργία τοῦ παιδιοῦ.

—Καλὴ ὄρεξη! τοῦ φώναξε. Ἂν θὲς κι ἄλλες λάσπες, ἔχει μπόλικες παρακάτω.

Ὁ φρουρὸς ἀπὸ τὴν ἀηδία στραβομούριασε.

—Πεινασμένα τ' ἀφήνουν, φαίνεται, τὰ μικρά! Οὔτε χοῖρος δὲν τρώει τέτοια βρῶμα, εἶπε.

Καὶ μὲ τὸν Ἀσὰν πέρασε πίσω ἀπὸ τὴ σκηνή.

Ὁ Μιχαὴλ τοὺς ἀκολούθησε ἕνα - δυὸ βήματα, καί, σὰ χάθηκαν ἀπὸ τὰ μάτια του, ἔτρεξε πίσω στὸν Κωνσταντῖνο.

—Γρήγορα... εἶπε σιγά, ἔρχεται ὁ ἄλλος φρουρός...

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔβγαλε τὸ μῆλο ἀπὸ τὸ στόμα του, καὶ βιαστικὰ τὸ κομμάτιασε στὰ δάχτυλά του. Ἀπὸ μέσα ἔβγαλε ἕνα τυλιγμένο φυλλαράκι δέντρου, πέταξε τὸ μῆλο καὶ μπῆκε μὲ τὸν Μιχαὴλ στὴ σκηνὴ ὅπου ἔκαιε ἕνα μαγκάλι. Γονατισμένος πλάγι στὸ μανκάλι, ξεδίπλωσε τὸ φύλλο καὶ τὸ βάσταξε ἐμπρὸς στὰ πυρωμένα κάρβουνα. Πλῆθος τρυπαλάκια φάνηκαν τότε, καὶ τὰ τρυπαλάκια σχημάτιζαν γράμματα, καὶ τ' ἀγόρια μὲ καρδιοχτύπι δ' άβασαν τὴν ἑλληνικὴ λέξη: «ΑΓΡΥΠΝΕΙΤΕ».

Ὁ Μιχαήλ, γονατισμένος κοντὰ στὸ σύντροφό του, τὸν κοίταξε ἐρωτηματικά.

—Κατάλαβες; ψιθύρισε ὁ Κωνσταντῖνος.

—Ναί! δὲν πρέπει νὰ κοιμηθοῦμε. Μὰ γιατί;

—Θὰ τὸ δοῦμε τὴ νύχτα.

Ἔριξαν τὸ φύλλο στὰ κάρβουνα κι ἔμειναν ἐκεῖ ὥσπου ἔγινε στάχτη.

....

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ Σαμουὴλ ἔκανε τραπέζι γιὰ τοὺς στρατηγούς του, καὶ τ' ἀγόρια εἶχαν ὑπηρεσία. Ὄρθια πίσω ἀπὸ τὸ κάθισμα τοῦ Τσάρου ἔστεκαν, ἕτοιμα νὰ ἐκτελέσουν κάθε του διαταγή. Τοὺς φάνηκε πὼς ποτὲ ἀκόμα οἱ Βούλγαροι δὲν εἶχαν φάγει καὶ πιεῖ τόσο πολύ, καὶ πὼς οἱ ὧρες διαρκοῦσαν χρόνια!

Ὅταν στὸ τέλος τραβήχτηκαν οἱ στρατηγοὶ καὶ πλάγιασε ὁ Σαμουήλ, ἀφοῦ ἔσβησαν τὰ φῶτα καὶ ἡσύχασε τὸ στρατόπεδο, τὰ δυὸ ἀγόρια, γονατισμένα στὴ σκοτεινή τους γωνιά, σφιχταγκαλιασμένα, ἔκαναν τὸ σταυρό τους. Σὰν κάθε βράδυ, προσκύνησαν τὸ χρυσοδεμένο προσευχητάριο, ποὺ κρυφὰ τὸ φύλαγε ὁ Κωνσταντῖνος στὸν κόρφο του, καὶ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά τους προσευχήθηκαν: «Μητέρα, ἐσὺ ποὺ εἶσαι στὸν οὐρανὸ καὶ μᾶς βλέπεις μέσα ἀπὸ τ' ἄστρα, μεσίτευσε στὴν Παναγία τὴν Ἐλεούσα νὰ μᾶς προστατεύσει...»

* * *

Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει. Βαριὰ μαῦρα σύννεφα κατρακυλοῦσαν στὸν οὐρανό, καὶ πότε ξεσκέπαζαν τὸ φεγγάρι, πότε τὸ περιτύλιγαν στὸ σκοτεινό τους σάβανο, κι ἔριχναν στὴν πεδιάδα φανταστικοὺς ἴσκιους.

Ἕνας ἄντρας, κρυμμένος μὲς στὰ καλάμια τῆς ἀκροποταμιᾶς, παραμόνευε τὸ Βούλγαρο στρατιώτη πού, μισοκοιμισμένος, φρουροῦσε στὴν ἄκρη τοῦ στρατοπέδου, καὶ μόλις κρύφθηκε ἡ σελήνη, πήδησε πάνω του καὶ τοῦ ἔμπηξε ὡς τὴ λαβὴ ἕνα μαχαίρι στὸ στῆθος.

Μὰ τὸ σύννεφο, περνώντας γοργά, λοξοδρόμησε, καὶ πάλι ὁ φωτεινὸς δίσκος πρόβαλε χύνοντας τὶς ἄσπρες του ἀχτίδες στὴν αἱματερὴ σκηνή, φωτίζοντας τὸ πρόσωπο τῶν δυὸ ἀντρῶν.

—Ἀσάν... μουρμούρισε ὁ μαχαιρωμένος, — ἡ φωνή του πνίγηκε στὸ αἷμα ποὺ χύθηκε ποτάμι ἀπὸ τὸ στόμα του κι ἔπεσε νεκρός.

Ὁ Ἀσὰν τὸν ξάπλωσε στὰ χόρτα, ἔκανε μὲ τὸ χέρι τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ στὸ τρυπημένο στῆθος καὶ κατέβηκε στὴν ὄχθη.

Χωρὶς δισταγμὸ μπῆκε στὸν ποταμὸ καὶ προχώρησε μὲ βῆμα σταθερὸ ἴσια ἐμπρός, ἀψηφώντας τὸ δυνατὸ ρεῦμα καὶ τὸ νερὸ ποὺ σὲ κάθε βῆμα ἀνέβαινε, ἀνέβαινε στὶς κνῆμες, στὰ γόνατα, στοὺς μηρούς του. Ὡς τὴ μέση ἀνέβηκε καὶ μὲ τὸ ἴδιο σταθερὸ βῆμα προχωροῦσε ὁ Ἀσὰν ὥσπου ἔφθασε στὴν ἀντικρινὴ ὄχθη, καὶ σκαρφαλώνοντας στὶς πέτρες μπῆκε στὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο.

Μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε, ἡ φωνὴ τοῦ φρουροῦ ποὺ φύλαγε:

—Τίς εἶ;

—«Νικᾷ ὁ Ἀετός», ἀποκρίθηκε ἑλληνικὰ ὁ Ἀσάν.

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα μιὰ σκιὰ πρόβαλε.

—Ἡ Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια σὲ προστάτευσε! Πῶς πέρασες τὸ πλημμυρισμένο ποτάμι; ρώτησε ὁ φρουρός.

—Ὁδήγησέ με στὸν Αὐτοκράτορα, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀσάν, δὲν ἔχω στιγμὴ νὰ χάσω.

Καὶ μαζὶ πέρασαν μέσα ἀπὸ τὸ στρατόπεδο.

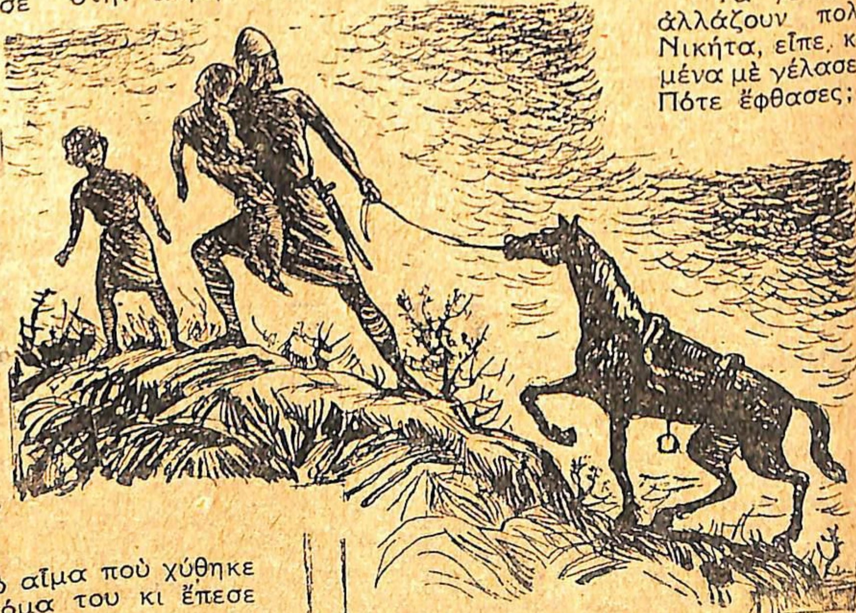
Ὁ Βασίλειος δὲν ἦταν μόνος. Καθισμένος πλάγι στὸ πρόχειρο τραπέζι ποὺ τοῦ εἶχαν στήσει στὴ σκηνή του ἐργάζουνταν μὲ δυὸ στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἐξηγοῦσε τὸ σχέδιό του γιὰ τὴν ἐπίθεση ἐναντίον τῶν Σκοπιῶν.

—Τί θέλεις; ρώτησε ἀπότομα.

—«Νικᾷ ὁ Ἀετός», ἐπανέλαβε ὁ Ἀσὰν καὶ προσκύνησε.

Ὁ Αὐτοκράτορας τὸν κοίταξε ἕνα λεπτὸ μὲ ἀπορία. Μά, ἔξαφνα, ἀναγνωρίζοντάς τον:

—Τὰ γένια σὲ ἀλλάζουν πολύ, Νικήτα, εἶπε, καὶ μένα μὲ γέλασες. Πότε ἔφθασες;

Τραβώντας πίσω του τὸ ἄλογο...

[1] Στρουμπίτζη: σημερινὴ Στρώμνιτσα.

—Τώρα, Αὔγουστε.

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

—Ἀπὸ τὴν ἀντικρινὴ ὄχθη.

—Πέρασες μὲ βάρκα;

—Ὄχι, Δέσποτα! Πέρασα πεζός.

Ὁ Αὐτοκράτορας ἀναπήδησε.

—Τί; φώναξε.

—Δυὸ μέρες τὴ γύρευα. Σήμερα τὴ βρῆκα, καὶ ἦλθα νὰ σοῦ τὸ πῶ, Δέσποτα. Ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο, πλάγι στὴν Κοφτὴ Πέτρα εἶναι μιὰ ρηχοτοπιά.

—Καὶ ἀντίκρυ, τὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο;...

—Κοιμᾶται, Δέσποτα.

Ὁ Βασίλειος γύρισε στοὺς στρατηγούς του.

—Ἡ ἐπανάληψη τοῦ Σπερχειοῦ, εἶπε, — καὶ ρώτησε: Οἱ ἄντρες σου εἶναι ἕτοιμοι, Βοτανειάτη;

—Ὄχι, Αὔγουστε! Ἀναπαύονται.

—Νὰ ἑτοιμαστοῦν εὐθύς. Ἡ συνάθροιση νὰ γίνει γρήγορα καὶ σιωπηλὰ καὶ νὰ μὴν ἀνάψουν φῶτα... Οἱ δικοί σου, Διογένη;

—Φυλάγουν, Αὔγουστε! Εἶναι ὁπλισμένοι.

—Σύναξέ τους στὴ ρηχοτοπιά. Θὰ περάσεις πρῶτος, καὶ ὁ Βοτανειάτης θ' ἀκολουθήσει. Μὴν ἀρχίσεις τίποτα ἂν δὲν περάσουν τὰ δυὸ σώματα. Δὲν πρέπει διόλου νὰ ριψοκινδυνεύσομε.

Οἱ δυὸ στρατηγοὶ βγῆκαν βιαστικὰ καὶ ὁ Αὐτοκράτορας πρόσταξε ἕναν ὑπασπιστή του νὰ φωνάξει τὸν Εὐστάθιο Δαφνομήλη.

Ὡστόσο ἐξέταζε τὸν Νικήτα.

—Ἦλθες μαζί τους ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη;

—Ναί, Δέσποτα! Ἀλλὰ μόλις φθάσαμε στὸν Ἀξιό, μ' ἔστειλε ὁ Σαμουὴλ μὲ ἀποστολὴ στὴ Στρουμπίτζη καὶ γύρισα προχθές.

—Τί ἦταν ἡ ἀποστολή;

—Διαταγὴ νὰ δυναμώσουν τὰ ὀχυρώματα.

—Δὲν τὴν ἔδωσες βέβαια;

—Ἦταν περιττή· τὰ ὀχυρώματα ἦταν ἕτοιμα.

—Λίγος κόπος περισσότερος λοιπὸν γιὰ μᾶς, εἶπε ὁ Βασίλειος. Σὰν τελειώσομε ἀπὸ δῶ, θὰ χτυπήσομε κεῖ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου.

Ὁ Νικήτας δὲν ἀποκρίθηκε. Τὰ φρύδια τοῦ Αὐτοκράτορα σουφρώθηκαν.

—Τί τρέχει, Νικήτα; ρώτησε σύντομα.

—Θὰ χάσεις καιρὸ καὶ κόσμο, Δέσποτα, ἀποκρίθηκε ὁ κατάσκοπος. Ἡ Στρουμπίτζη δὲν πέφτει ἀκόμα. Τὰ ὀχυρώματά της εἶναι ἀπόρθητα, καὶ ἡ φρουρά της εἶναι ὡς τὸ θάνατο ἀφοσιωμένη στὸν Σαμουήλ.

Ὁ Βασίλειος χάϊδευε σκεπτικὰ τὰ μακριὰ ψαρά του γένια.

—Ἀργότερα θὰ εἶναι χειρότερα, εἶπε.

Ὁ Νικήτας χαμογέλασε.

—Ἄφησε τὴ διχόνοια νὰ ἐπιτύχει ὅ,τι τὰ ὅπλα σου δὲ θὰ κατόρθωναν.

—Τί ἐννοεῖς;

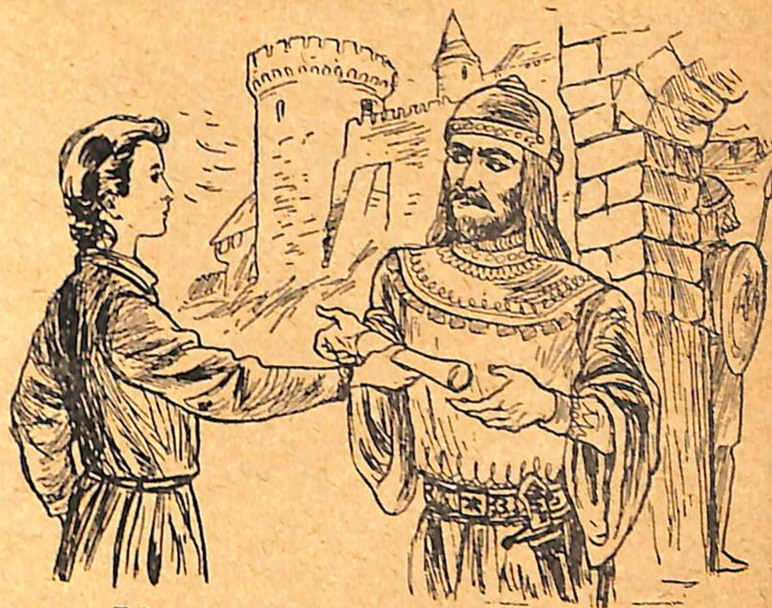
—Εἶδα τὸν ἀνεψιὸ τοῦ Τσάρου, τὸ νέον Ἰωάννη Βλαδισλάβ[1]...

—Μ' αὐτὸς εἶναι λεοντάρι! διέκοψε ὁ Βασίλειος.

—Ναί, μὰ μισεῖ τὸν Τσάρο, τὸ φονιὰ τοῦ πατέρα του, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας.

—Χρεωστεῖ ὅμως τὴ ζωή του στὸ γιὸ τοῦ Τσάρου!

—Καμιὰν εὐγνωμοσύνη δὲν τοῦ ἔχει... ἄρχισε νὰ λέγη ὁ Νικήτας, μὰ ἡ κουρτίνα τῆς πόρτας σηκώθηκε, καὶ ὁ Εὐστάθιος Δαφνομήλης μπῆκε στὴ σκηνή.

Τοῦ παρουσίασε σιωπηλὰ ἕνα τυλιγμένο ἔγγραφο...

—Μὲ ζήτησες, Δέσποτα; ρώτησε καὶ μὲ ὑποψία κοίταξε τὴ βουλγάρικη στολὴ τοῦ Νικήτα.

Ὁ Βασίλειος γέλασε.

—Δὲν ἀναγνωρίζεις λοιπὸν τὸν πιστότερο, τὸν πιὸ ἀφοσιωμένο σου φίλο, Δαφνομήλη; ρώτησε.

Ὁ στρατηγὸς κοίταξε προσεκτικὰ τὸν ἄντρα.

—Νικήτα! φώναξε μὲ χαρά.

Ὁ Νικήτας ἔσκυψε καὶ μὲ πάθος φίλησε τὸ χέρι του.

—Ναί! ἐγώ, μουρμούρισε, ὁ πιστός σου.

—Δαφνομήλη, εἶπε ὁ Αὐτοκράτορας, σήκωσε τοὺς στρατιῶτες σου καὶ περίμενέ με στὴν Κοφτὴ Πέτρα, ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο. Δέκα βήματα παρακάτω εἶναι μιὰ ρηχοτοπιά. Ἀπόψε μὲ τὴ βοήθεια τῆς Θεομήτορος, θὰ περάσουμε ἀντίκρυ. Κοίταξε νὰ γίνει ἡ συνάθροιση εὐθὺς καὶ σιωπηλά. Πηγαίνετε, καὶ ὁ Παντοδύναμος βοηθός!

Οἱ δυὸ ἄντρες βγῆκαν μαζί.

—Ἤσουν μὲ τὸ Βούλγαρο; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης μὲ μιὰ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ πρὸς τὸ ἀντικρινὸ στρατόπεδο. Δὲ σ' ἀνεγνώρισε κανείς;

—Ὄχι! τὰ γένια μ' ἀλλάζουν πολύ. Ὕστερα, τὰ ἔβαψα μαῦρα καὶ παρουσιάστηκα μὲ τ' ὄνομα ἑνὸς στρατιώτη ποὺ ἄλλοτε εἶχε βοηθήσει τὸν Σαμουὴλ στὸ Σπερχειό.

—Καὶ τὸ ἤξερες τὸ περιστατικὸ αὐτό; Ἢ τὸ φαντάστηκες;

—Τὸ ἤξερα, γιατὶ μιὰ μέρα ἔτυχε ν' ἀπαντήσω τὸ στρατιώτη ποὺ εἶχε γίνει μοναχός, καὶ μοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία. Ἦταν μελαχροινὸς πολύ. Λοιπὸν ἔγινα μελαχροινὸς κι ἐγώ.

Ὁ Δαφνομήλης τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι.

—Ἄντρες σὰν ἐσένα, Νικήτα, εἶναι πολύτιμοι! εἶπε μὲ συγκίνηση. Τὴ ζωή σου τὴν ἐκθέτεις κάθε μέρα μὲ τὸ παιχνίδι αὐτὸ ποὺ παίζεις. Μὰ δὲν τὸ σκέφθηκες ποτέ.

—Ἡ ζωή μου δὲν ἔχει ἀξία παρὰ ὅσο τὴν ξοδεύω μὲ κάποια ὠφέλεια, ἀποκρίθηκε ἁπλὰ ὁ κατάσκοπος. Ἂν ἐσὺ ἐγκρίνεις τὸ παιχνίδι ποὺ παίζω, αὐτὸ μοῦ ἀρκεῖ, Εὐστάθιε Δαφνομήλη. Κι ἂν τὸ πληρώσω μὲ τὴ ζωή μου, δὲν εἶναι ἀκριβὰ πληρωμένο. — καὶ γύρισε νὰ φύγει.

Ὁ στρατηγὸς τὸν σταμάτησε.

—Ποῦ πηγαίνεις; ρώτησε.

—Πηγαίνω πίσω. Μὲ περιμένουν δυὸ παιδιά. Πρέπει νὰ φθάσω πρὶν ἀπὸ σᾶς, ἂν θέλω νὰ τὰ σώσω.

—Τί παιδιὰ εἶναι αὐτά;

—Ὁ γιὸς τοῦ Κατεπάνω τῆς Ἀδριανούπολης κι ὁ ἐξάδελφός του. Δὲ σοῦ εἶπα πῶς τὰ πῆρε παιδόπουλα ὁ Τσάρος;

—Ναί, θυμοῦμαι... Καὶ δὲν ἔχουν γονεῖς λοιπόν; εἶπε ὁ Δαφνομήλης.

—Ὁ Κρηνίτης εἶναι πεντάρφανος. Ὁ Ἰγερινὸς ἔχει πατέρα, μὰ δὲν τὸν εἶδε ἀπὸ χρόνια.

—Καὶ ποῦ θέλεις νὰ τὰ πᾶς;

—Ἐδῶ στὸ στρατόπεδο.

Ὁ Δαφνομήλης ἔμεινε μιὰ στιγμὴ συλλογισμένος:

—Ἄφησέ τα ἐκεῖ ποὺ εἶναι.

Ὁ Νικήτας ἀνατρίχιασε καὶ τὸν κοίταξε σιωπηλά.

—Ἐσὺ θὰ μείνεις, κράτησέ τα καὶ μεταχειρίσου τα ἐξακολούθησε.

—Νὰ κάμουν τὴν τέχνη μου; ρώτησε χαμηλόφωνα ὁ Νικήτας.

—Βέβαια... Εἶναι καὶ τὰ δυὸ ἀπὸ γενιὰ εὐγενική, καὶ κοντά σου θὰ εἶναι σὲ καλὸ σχολειό.

Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα ὁ Νικήτας δίστασε.

—Κάνε το... γιὰ τὸ Βασιλέα! πρόσταξε ὁ Εὐστάθιος.

Ὁ Νικήτας δὲ δίστασε πιά.

—Τὸ θέλεις, Εὐστάθιε Δαφνομήλη! Θὰ τὸ κάμω! εἶπε. Θὰ τ' ἀναθρέψω γιὰ τὸ Βασιλέα καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα.

Ἅρπαξε τοῦ στρατηγοῦ τὸ μανδύα, τὸν φίλησε καὶ χάθηκε στὸ σκοτάδι.

Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα ἔμεινε ὁ Δαφνομήλης ἀκίνητος.

—Νικήτα... μουρμούρισε συγκινημένος, ψυχὴ ἁγνὴ καὶ σιδερένια...

Γύρισε ἀπότομα καὶ μπῆκε στὴ σκηνή του. Ὁ ὑπασπιστής του τὸν περίμενε.

—Σήκωσε τοὺς στρατιῶτες, πρόσταξε ὁ Δαφνομήλης ζώνοντας τὸ σπαθί του, καὶ μάζεψέ τους στὴν Κοφτὴ Πέτρα. Δὲν ἔχεις στιγμὴ νὰ χάσεις. Τρέχα!

* * *

Ζαρωμένα στὴ γωνιά τους, τὰ δυὸ ἀγόρια μὲ ἀγωνία περίμεναν, χωρὶς νὰ ξέρουν τί περιμένουν. Ἡ καρδιά τους χτυποῦσε δυνατά, καὶ ὅλη τους ἡ προσοχὴ προσηλώνουνταν στοὺς ἔξω κρότους. Κάθε λίγο τοὺς φαίνουνταν πὼς ἄκουαν μιὰ φωνή, ἕνα ψιθύρισμα, ἕνα πάτημα, καὶ πάλι ὅλα σιγοῦσαν. Καὶ ἄλλο δὲν ἀκούουνταν, παρὰ τὸ ἀδιάκοπο λαφρὺ στάξιμο τῆς βροχῆς ποὺ εἶχε ξαναρχίσει νὰ πέφτει σιγαλά, σιγαλά, στὴ μουσκεμένη σκηνή.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

1 Ὁ Ἰωάννης Βλαδισλὰβ ἦταν γιὸς τοῦ Ἀαρών, ἀδελφοῦ τοῦ Σαμουήλ. Δυὸ ἄλλοι ἀδελφοὶ εἶχαν σκοτωθεῖ στοὺς ἐμφυλίους των πολέμους. Τὸν Ἀαρὼν τὸν ἔσφαξε ὁ Σαμουὴλ μὲ ὅλη του τὴν οἰκογένεια, γιὰ νὰ βασιλεύσει αὐτός. Μόνος ὁ Ἰωάννης Βλαδισλὰβ σώθηκε, χάρη στὸ γιὸ τοῦ Σαμουήλ, τὸν Ρωμανό, ποὺ λυπήθηκε τὰ νιάτα του καὶ τὸν πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Τσάρου, καὶ τὸν ἔκρυψε ὥσπου μεγάλωσε. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδισε ἀργότερα τὸν Βλαδισλὰβ νὰ σκοτώσει μὲ τὸ χέρι του τὸν Ρωμανὸ καὶ τὴ γυναίκα του, γιὰ νὰ βασιλεύσει ὁ ἴδιος.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

Οἱ ἐκθέσεις ποὺ βραβεύτηκαν στὸν Α΄ Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπόλεως» μὲ θέμα, «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ», «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»;

14ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Πρωΐ. Ξεκινῶ γιὰ τὸ σχολεῖο. Νὰ κι' ὁ φίλος μου ὁ Περικλῆς!

— Νίκο, ξέρεις ἀπόψε τὸ «Κεντρικὸν» ἔχει ἕνα φίνο ἔργο! Ὅλο μπουνίδι! Θὰ πᾶμε;

Πρωϊνὸ φροῦτο, ποὺ μοῦ ἔκοψε ὅλη τὴν ὄρεξη. Τὸν κοιτάζω καλὰ - καλὰ μὲ οἶκτο.

— Μιὰ φορά, ἀρχίζω, ἔξω ἀπὸ τὶς πόλεις, ὑπῆρχαν, στὶς πλαγιὲς τῶν βουνῶν σκαρφαλωμένα ἢ στὶς πεδιάδες ξαπλωμένα, τὰ ἑλληνικὰ χωριά. Ζοῦσαν τόσο εὐτυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ! Ἀποτελοῦσαν γιὰ τὴν Πατρίδα μας πηγὲς πλούτου κι' ὀμορφιᾶς! Ἀλλὰ πέρασαν ἄνθρωποι σκληρόκαρδοι καὶ τὰ ἔκαψαν! Τὰ κατάστρεψαν! Τώρα περιμένουν ἀπὸ μᾶς βοήθεια γιὰ νὰ ξαναγίνουν ὅπως πρῶτα. Τί λές; Ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ πᾶνε τὰ λεπτά μας; Στὸ μπὸξ ἢ ἐκεῖ;

Μὲ κοίταξε μὲ ἀπορία ἀλλὰ κατανόηση!...

Διάλειμμα. Γράφω στὸν πίνακα: «Ἀγοράζετε τὴν «Παιδόπολι»! Ἀποκτᾶται ἕνα καλὸ καὶ εὐχάριστο φίλο καὶ συγχρόνως συμβάλλετε ἐμμέσως στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ»!

Μερικοὶ ἦρθαν κιόλας καὶ μοῦ ζήτησαν πληροφορίες!...

Τὴν Κυριακὴ θὰ πᾶμε ἐκδρομὴ οἰκογενειακῶς. Εἶπα ὅτι καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ πᾶμε σ' ἕνα χωριὸ καταστραμένο. Ἐκεῖ θὰ αἰσθανθοῦμε ἐντονώτερα τὴ δυστυχία καὶ ἴσως...

Ἡ γνώμη μου ἔγινε δεκτὴ μὲ χαρά!

Ἀπόγευμα. Ἡ ὁμάδα ἡ ποδοσφαιρικὴ μαζεύτηκε ὅλη. Θὰ ἀγοράσουμε τὴν καινούρια μπάλλα. Ἀλλά... Τί; Δὲν θὰ ἦταν καλλίτερα γιὰ μπάλλα νὰ κάνουμε μὲ τὰ λεπτὰ αὐτὰ ἕνα δέμα μὲ χρήσιμα εἴδη καὶ νὰ τὸ στείλουμε σ' ἕνα χωριὸ καμμένο τοῦ νησιοῦ μας;

Δεύτερη νίκη! Ἡ γνώμη μου ἔγινε δεκτὴ ὁμόφωνα!

Ἀπόψε... ἀπόψε στὴν προσευχή μου, θὰ παρακαλέσω Ἐκεῖνον, τὸν Δυνατό, νὰ μᾶς βοηθήση νὰ ξαναχτίσουμε τὰ ὡραῖα μας χωριά. Νὰ μᾶς βοηθήση ἀκόμη, νὰ γιατρέψουμε καὶ κάτι ἄλλες πληγὲς χειρότερες, ποὺ ἄφησαν στὸ διάβα τους ἐκεῖνοι. Οἱ προδότες!...

Εἶναι τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχω νὰ κάνω!

ΝΙΚ. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
(Χαλκίδα, Βώκου 31, ἐτῶν 17, Β΄ Γυμνάσιον Ἀρρένων Χαλκίδος, τάξις Ζ΄)

15ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἡ μαυροφόρα σκλαβιὰ γιὰ πολὺν καιρὸ εἶχε σκεπάσει τ' ἅγια χώματα τῆς χώρας μας, καὶ εἶχε ἁπλώσει τὴ θλίψη καὶ τὴν ἐρήμωση στὰ χωριά μας.

Ὕστερα ἀπὸ 2 - 3 χρόνια πικρῆς σκλαβιᾶς ἔλαμψε τὸ φεγγοβόλο ἄστρο τῆς ἐλευθερίας στὸν γαλάζιο οὐρανὸ τῆς Πατρίδας μας. Ἡ σάλπιγγα τοῦ χωριοῦ φωνάζει τὰ σκορπισμένα παιδιά. Μὰ δὲν ἀργοῦμε, ξαναγυρίζωμε στὰ πολυπόθητα χωριά μας. Καὶ δὲν θὰ τὰ βροῦμε μὲ τὴν πρώτη λαμπρὰ μορφή τους, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστη καὶ τὴν ὑπομονή μας θὰ τὰ χτίσουμε μὲ μιὰ νέα καὶ ὑπέρλαμπρη ὄψη. Τὸ ἔργο μας θ' ἀρχίση μὲ χαρὰ καὶ μὲ προθυμία.

Πρῶτα θὰ ποῦμε δυὸ πονετικὰ λόγια στοὺς θλιμμένους χωριανούς, ὥστε νὰ τοὺς δώσωμε λίγη χαρά. Ἔπειτα θὰ μαζέψωμε τὰ παιδιὰ καὶ θὰ τοὺς ποῦμε γιὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ χωριοῦ μας. Κι' ὅλοι μαζὶ ἀδελφωμένοι θὰ προσπαθήσωμε νὰ χτίσωμε τὰ ἐρείπια. Θὰ φέρνουμε πέτρες, νερὸ γιὰ νὰ εὐκολύνουμε τοὺς ἐργάτες καὶ νὰ φτιαστῆ γρηγορώτερα ἡ ἐκκλησία, τὸ σχολεῖο καὶ γενικὰ τὰ σπίτια. Ἐπίσης θὰ βοηθήσωμε τοὺς χωριανοὺς νὰ σπείρουν τὰ χωράφια ἀπὸ ὅπου θὰ πάρουν τοὺς γλυκεῖς καρποὺς τῆς γῆς. Μὲ διάφορους μικροὺς μας ἐράνους θὰ μαζεύωμε χρήματα καὶ νὰ φτιάνωμε τὰ γκρεμισμένα γεφύρια ἐπίσης καὶ τοὺς δρόμους. Ὅλα μαζὶ τὰ παιδιὰ χωρισμένα σὲ μικρὲς ὁμαδοῦλες θὰ καθαρίζωμε τοὺς δρόμους ἀπὸ τὶς βρωμιές.

Γιὰ νὰ πετύχωμε ὅμως αὐτὸ τὸ σπουδαῖο ἔργο πρέπει πρῶτα νὰ σκεφτοῦμε ποιὸς μᾶς φύλαξε ἀπὸ τὶς βαρβαρικὲς ἐπιδρομές, κι' αὐτὸς εἶναι ὁ Θεός. Ἂς τὸν παρακαλέσουμε λοιπὸν νὰ βάλη πρῶτα Αὐτὸς τὸ σπλαχνικὸ χέρι Του καὶ ἔπειτα ἐμεῖς ἀκολουθῶντας μὲ τὴ βοήθειά Του νὰ χτίσουμε τὰ ἐρείπιά μας.

ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΝΤΙΣΙΟΣ
(Ἐτῶν 13, τάξη ΣΤ΄ Δημοτικοῦ)
ΓΕΩΡΓ. ΔΗΜ. ΖΗΔΡΟΣ
(Ἐτῶν 13, τάξη ΣΤ΄ Δημοτ., Παιδόπολις «Ἅγιος Ἀλέξανδρος», Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀθηνῶν)

16ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Τὰ πονεμένα ἀδέρφια μας ἔζησαν μέσα στὶς Παιδοπόλεις μὲ μόνη τους συντροφιὰ τοὺς πολυαγαπημένους Βασιλεῖς μας. Τώρα ὅμως χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα γυρίζουν στὰ χωριά τους ποὺ τὰ βρίσκουν καμένα. Τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ παιδιὰ μᾶς ζητοῦν βοήθεια γιὰ νὰ ξαναχτίσουν τὰ χωριά τους.

Ὅλοι πρέπει νὰ προσφέρωμε κάτι. Ἐγὼ τὸ μικρὸ Ἑλληνόπουλο θὰ σπάσω τὸν κουμπαρά μου κι' ὅτι ἔχει θὰ τὰ δώσω γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ. Θὰ μαζέψω τοὺς φίλους μου — ἔχω πάρα πολλοὺς — καὶ θὰ τοὺς πῶ «παιδιὰ ἡ Ἑλλάδα ἔχει μεγάλη ἀνάγκη. Νὰ ξαναχτιστοῦν τὰ καμμένα ἑλληνικὰ χωριά. Γι' αὐτὸ ἀπαιτοῦνται χρήματα καὶ χρήματα δὲν ἔχομε. Πρέπει, λοιπόν, νὰ δώσωμε ὅτι ἔχομε. Ἐμπρὸς λοιπὸν χρήματα χρειάζονται». Ἐγὼ θὰ τοὺς παρακινήσω νὰ κάνουμε καὶ ἕνα μικρὸ ἔρανο. Τὰ χρήματα ποὺ θὰ μαζέψωμε θὰ τὰ στείλωμε γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ. Στὴ γραφομηχανὴ τοῦ πατέρα μου θὰ γράψω σὲ χαρτιὰ λόγια πονετικὰ ποὺ θὰ συγκινήσουν καὶ τὴν πιὸ σκληρὴ καρδιά, θὰ τὰ ρίχνω κάτω ἀπ' τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν. Ἔτσι τὸ μικρὸ ἐγὼ Ἑλληνόπουλο θὰ βοηθήσω μὲ τὶς μικρές μου δυνάμεις.

ΧΡΥΣ. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
(Ἐτῶν 12, Α΄ Δημ. Σχολεῖον Κῶ, (τάξη ΣΤ΄)

17ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἀπὸ τὸ 1946 ποὺ κατέβηκε ἕνας δράκος ἀπὸ τὸ Βορρᾶ διψασμένος γιὰ αἷμα καὶ πεινασμένος γιὰ σάρκες, ἄρχισε νὰ ἐρημώνη κυριολεκτικὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ κάμη τίποτα. Ὁ στρατός μας τὸν ξαναγύρισε ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ εἶχε κινήσει.

Φεύγοντας ἄφησε ἐρείπια, γῆ ξεραμένη, ἐρημιὰ καὶ φρίκη. Καὶ τὰ χωριὰ ἄρχισαν νὰ φτιάχνουν τὰ ἐρειπωμένα σπίτια τους. Ἐγὼ ἦρθα ἐδῶ στὴν Παιδόπολη Κερκύρας, ἔμαθα πολλὰ πράγματα. Καὶ γυρίζοντας στὸ χωριό, θὰ κάνω τοὺς χωριανοὺς μὲ τὸ παράδειγμά μου νὰ γίνουν καλοὶ Ἕλληνες καὶ καλοὶ Χριστιανοί. Ἂν δὲν βοηθήσω στὴν ἀνοικοδόμηση τῶν ἐρειπωμένων σπιτιῶν θὰ βοηθήσω στὴν ψυχικὴ ἀναμόρφωση τῶν χωριανῶν μου. Μὲ αὐτοὺς τοὺς τρόπους μπορῶ νὰ βοηθήσω ἐγώ. Καὶ αὐτοὶ περιμένουν πολλὰ πράγματα ἀπὸ μᾶς τὰ ἁγνὰ Ἑλληνόπουλα, ποὺ μὲ κόπους καὶ βάσανα ἔδωσαν τὸ λίγο ψωμί τους στὸν ἔρανο τῆς Βασίλισσάς μας γιὰ νὰ μπορέση νὰ διατηρήση τὶς Παιδοπόλεις καὶ ἀπὸ αὐτὲς περιμένει ὅλη ἡ Ἑλλάδα τὰ νέα βλαστάρια τοῦ πολιτισμοῦ.

ΕΥΘ. ΑΝ. ΓΚΑΡΤΖΙΟΣ
(Ἐτῶν 15, ΣΤ΄ τάθ. Δημ. Σχολείου, Παγάτορα Ἰωαννίνων)

ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Πυρόχρυσος ὁ Φοῖβος γέρνει νοσταλγικὰ πίσω ἀπὸ τὶς θεόρατες κορφὲς τῶν βουνῶν. Τῆς δύσης τὰ πανώρια χρώματα ἁπλώθηκαν παντοῦ. Ἄμετρες ἀπαλὲς ἀνταύγειες στολίζουν ἀχνὰ τὴν πλάση. Ὁ οὐρανὸς ἄλλαξε μύρια χρώματα.

Ἕνα ὁλόχρυσο συννεφάκι ἀργοπλέει στὸν καταγάλανο οὐράνιο θόλο κι' ἕν ἄλλο σύγνεφο μενεξεδένιο σκορπίστηκε σὲ χίλια δυὸ κομματάκια. Ἡ ἀσπρογάλαζη ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἄλλαξε χρώματα γλυκά. Ματώθηκαν τὰ γαλάζια νερά της ἀπὸ τοὺς τελευταίους λογισμοὺς τοῦ φλογοκόκκινου Φοίβου καὶ ὁ χαλκόστρωτος βυθός της, ἀντανάκλασε τοὺς θεϊους χρωματισμούς. Ὁλόκληρη ἡ φύση πανηγυρίζει ὁλόχαρη. Τὰ νερὰ τοῦ ρυακιοῦ κελαρύζουν γλυκά. Ὁ Ζέφυρος μὲ δύναμη σαλεύει τὰ ἀσημόλευκα φύλλα τῆς λεύκας. Μὲ γλυκοὺς κελαϊδισμοὺς τὰ πουλάκια στέλνουν ὁλόθερμη προσευχὴ στὸν Πλάστη... Ἐκστατικὸς θαρρῶ τούτη τὴ δύση. Μάγεμα σωστὸ μὲ τὸ στερνὸ φίλημα τοῦ Φοίβου στὴ φύση. Γλυκειὰ κι ὄμορφη ποὔναι τούτη ἡ ὥρα. Ἡ φαντασία χαρούμενη ἀποζητᾶ κόσμους ἀλλοτινούς, ὀνειρεμένους νὰ ξαποστάση. Πίσω ἀπὸ τ' ἀπέναντι βουνὰ γοργοκύλησε στὸν οὐράνιο θόλο τ' ἀσημένιο φεγγάρι. Κι ἡ νύχτα ὁλοένα ἁπλώνει τὰ σταχτιὰ πέπλα της κι ἀγκαλιάζει τὴ πλάση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΙΑΝΝΗΣ

τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

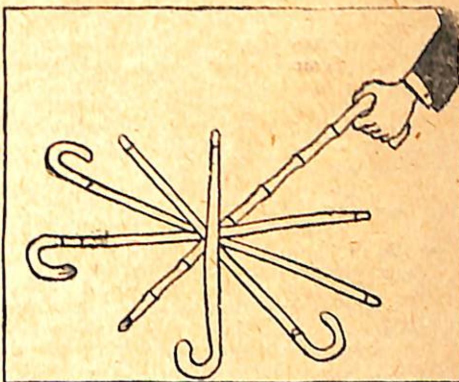
ΤΟ ΤΟΠΙ ΣΤΟ ΛΑΚΚΟ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ ποὺ λέγεται καὶ γουρουνίτσα παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο καὶ παίρνουν μέρος 6 - 12 παῖκτες. Χρειάζεται ἕνα τόπι, κατὰ προτίμηση σκληρὸ καὶ τόσα μπαστούνια ὅσα οἱ παῖκτες.

Στὸ ἔδαφος σχηματίζουμε ἕνα μεγάλο κύκλο μὲ διάμετρο 4 - 5 μέτρα. Ἀπάνω στὴν περιφέρειά του ἀνοίγουμε λάκκους, μὲ διάμετρο 10 ἑκατοστά. Οἱ λάκκοι πρέπει νὰ εἶναι κατὰ ἕνα λιγότεροι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν παικτῶν καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μείνῃ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς χωρὶς λάκκο. Στὸ κέντρο τοῦ κύκλου ἀνοίγεται ἕνας λάκκος μὲ διάμετρο εἴκοσι ἑκατοστά. Ὁ παίκτης ποὺ θὰ μείνῃ χωρὶς λάκκο λέγεται κυνηγὸς καὶ οἱ ἄλλοι «φύλακες».

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ παίκτη, ποὺ θὰ παίξῃ τὸν κυνηγὸ παίζεται μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο:

Ὁ διαιτητὴς τοῦ παιγνιδιοῦ βάζει τὸ μπαστοῦνι του ὁριζόντια ἐπάνω ἀπὸ τὸ μεγάλο λάκκο. Ὅλοι οἱ ἄλλοι βάζουν τὰ μπαστούνια τους σταυρωτὰ ἀπάνω ἀπὸ τὸ μπαστοῦνι τοῦ διαιτητῆ. Αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μπαστουνιοῦ του πετάει τὰ ἄλλα μπαστούνια στὸν ἀέρα ἐνῶ οἱ ἄλλοι τρέχουν νὰ πάρουν τὸ δικό τους καὶ νὰ τοποθετήσουν τὴ μιά του ἄκρη σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς μικροὺς λάκκους. Ὁ παίκτης ποὺ δὲ θὰ προφτάσῃ νὰ τοθετήσῃ τὸ μπαστοῦνι του στὸ λάκκο θὰ εἶναι ὁ κυνηγός. Ὁ κυνηγὸς ποὺ μένει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο προσπαθεῖ νὰ περάσῃ τὴ μπάλα ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μπαστούνια καὶ νὰ τὸ ρίξῃ μέσα στὸ λάκκο τοῦ κέντρου. Οἱ φύλακες ὅμως — οἱ ποῖκτες ποὺ ἀκουμποῦν τὰ μπαστούνια τους μέσα στοὺς κύκλους τῆς περιφέρειας — ἐμποδίζουν τὸ πέρασμα τῆς μπάλας. Μὰ στὴν προσπάθειά τους αὐτὴ κάθε φύλακας ἀναγκάζεται νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ λάκκο τὸ μπαστοῦνι του. Στὸ μεταξὺ ὁ κυνηγὸς προσπαθεῖ νὰ βάλῃ τὸ δικό του μπαστοῦνι σ' ἕνα λάκκο ποὺ θὰ μείνῃ κενός. Ἂν τὸ καταφέρῃ ὁ παίκτης ποὺ μένει χωρὶς λάκκο γίνεται «κυνηγός».

Κανόνες τοῦ παιγνιδιοῦ :

1) Ὁ παίκτης ποὺ θὰ βγῇ πρῶτος κυνηγὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀρχίσῃ τὸ παγνίδι ἀπὸ ὁποιοδήποτε σημεῖο θέλει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο. Ὅταν ὅμως ἕνας ἄλλος γίνῃ «κυνηγὸς» ἐνῶ παίζεται τὸ παιγνίδι, θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ κυνηγάῃ τὴ μπάλα ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ τὴν ἄφησε ὁ προηγούμενος.

2) Ὁ κυνηγὸς παραδίνει τὴ θέση του στὸν ἄλλο :

α) Ὅταν ὁ κυνηγὸς πετύχει νὰ καταλάβῃ τὸ μικρὸ λάκκο ἑνὸς ἄλλου, ποὺ παίρνει τὴ θέση τοῦ κυνηγοῦ.

β) Ὅταν ἡ μπάλα χτυπήσῃ τὰ πόδια ἑνὸς παίκτη, ὁπόταν αὐτὸς γίνεται κυνηγός.

γ) Ὅταν ἕνας φύλακας στὴν προσπάθειά του νὰ ἐμποδίσῃ τὴ μπάλα, μπῇ στὸν κύκλο ἤ, κτυπήσῃ τὸν κυνηγό. Τότε γίνεται αὐτὸς κυνηγός.

3) Ὅταν ὁ κυνηγὸς καταφέρει νὰ ρίξῃ τὴ μπάλα στὸ μεγάλο κύκλο τὸ παιγνίδι τελειώνει καὶ αὐτὸς ἀνακηρύσσεται νικητής.

4) Οἱ φύλακες δὲν ἔχουν δικαίωμα τὰ ὑπερασπίζουν τὸ λάκκο τους μὲ σπρωξίματα καὶ μὲ τὰ πόδια. Δὲν μποροῦν νὰ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ αὐτόν.

5) Ὁ κυνηγὸς ἔχει δικαίωμα νὰ ὑπερασπίζει τὴ μπάλα μὲ τὰ πόδια του ἀπὸ τὶς ἐπιθέσεις τῶν φυλάκων. Δὲν ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ σπρώχνῃ τὸ φύλακα. Ὅταν εἶναι μέσα στὸν κύκλο καὶ σπρώξῃ τὸ φύλακα, ὑποχρεώνεται νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ νὰ ἀρχίσῃ τὸ παιγνίδι ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ο ΑΟΡΑΤΟΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται στὸ ὕπαιθρο. Παίρνουν μέρος 2 - 3 ὁμάδες ἀπὸ 10 κάθε μιά.

Οἱ παῖκτες συγκεντρώνονται σ' ἕνα σημεῖο : τὸ στρατηγεῖο. Ἐκεῖ μένει ὁ ἀρχηγὸς τοῦ παιγνιδιοῦ : ἡ μάνα. Τότε οἱ παῖκτες θὰ πρέπει νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ στρατηγεῖο μὰ νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν περισσότερο ἀπὸ 100 150 μέτρα. Πρέπει ὅμως νὰ κρυφτοῦν κάπου ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ τοὺς δῇ ἡ Μάνα, ποὺ ἔχει δικαίωμα νὰ κάμῃ μιὰ βόλτα γύρω ἀπὸ τὸ στρατηγεῖο της. Ὅταν δῇ κάποιον ἀπὸ τοὺς παῖκτες τὸν φωνάζει μὲ τὸ ὄνομά του. Αὐτὸς τότε ξαναγυρίζει στὸ στρατηγεῖο. Ἐκεῖνος ποὺ στὸ τέλος θὰ μείνῃ περισσότερο ἀθέατος κερδίζει.

ΟΙ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΔΕΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ γήπεδο. Παίρνουν μέρος 10 - 15 παιδιά. Χρειάζονται ἰσάριθμα πρὸς τοὺς παῖκτες σακκουλάκια γεμᾶτα ἄμμο.

Οἱ παῖκτες μπαίνουν στὴ γραμμὴ σὲ μιὰ σειρά. Ἀπὸ τὴ θέση τους κάθε παίκτης προσπαθεῖ νὰ ρίξῃ τὸ σακκούλι ὅσο μπορεῖ μακρύτερα. Ἐκεῖνος ποὺ τὸ καταφέρει κερδίζει. Ἀπαραίτητος ὅρος τοῦ παιγνιδιοῦ εἶναι τὰ σακκουλάκια νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο ἀκριβῶς βάρος καὶ διαφορετικὰ σημάδια γιὰ νὰ ξεχωρίζεται σὲ ποιὸν ἀνήκει τὸ καθένα. (Συνήθως τὰ σακκουλάκια εἶναι διαφορετικοῦ χρώματος). Ὁ διευθύνων τὸ παιγνίδι μπορεῖ νὰ βαθμολογήσῃ τοὺς παῖκτες. Ὅποιος τὸ ἔρριξε μακρύτερα παίρνει, ἂν οἱ παῖκτες εἶναι 15, βαθμὸ 30. Τότε ὁ δεύτερος παίρνει 28, ὁ τρίτος 26 κ.ο.κ. ὥστε ὁ τελευταῖος νὰ πάρῃ 2.

Τὸ παιγνίδι μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ τρεῖς καὶ τέσσερες φορές. Κερδίζει ἐκεῖνος ποὺ συγκεντρώνει τὸ μεγαλείτερο ἄθροισμα βαθμῶν.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Ο ΧΟΤΖΑΣ ΣΤΟ ΛΟΥΤΡΟ

Μιὰ φορὰ ὁ Ναστραδὶν Χότζας, πῆγε στὸ χαμάμ, στὸ Τούρκικο λουτρὸ νὰ λουστῇ. Ἐκεῖ ὁ ὑπηρέτης τοῦ λουτροῦ, δὲν τὸν περιποιήθηκε καθόλου. Τοῦ ἔδωσε μιὰ τρύπια πετσέτα, ἕνα τόσο δὰ κομματάκι σαπούνι, κι' ὅσο γιὰ ζεστὸ νερό, δὲ μπορεῖς νὰ πῇς πὼς ἔκαιγε.

Λούστηκε ὁ χότζας χωρὶς νὰ πῇ λέξη, ἀλλὰ φεύγοντας ἔδωσε στὸν ὑπηρέτη γιὰ μπαξίσι ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσό.

Τὴν ἄλλη ἑβδομάδα, ξαναπῆγε στὸ λουτρό. Ὁ ὑπηρέτης ὅμως, αὐτὴ τὴ φορὰ τσακίστηκε νὰ τὸν περιποιηθῇ...

— Τέτοιον πελάτη ποὺ ἀφήνει στοὺς ὑπηρέτες τέτοια πριγκηπικὰ μπαξίσια πρέπει νὰ τὸν περιποιῆται κανεὶς σὰν πρίγκηπα, συλλογιζόταν... Ἀφοῦ τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ δὲν τοὔδωσα σημασία μοῦ πρόσφερε τέτοιο μπαξίσι, ποιὸς ξέρει τί θὰ μοῦ δώσῃ σήμερα!

Καὶ δόστου τεμενάδες! Καὶ δόστου «ορίστε κύριε» κι' ὅτι θέλει ὁ κύριος!»

Λούστηκε ὁ Χότζας, ντύθηκε, καὶ δίνει τοῦ ὑπηρέτη τὸ μπαξίσι του. Ἀνοίγει ὁ ὑπηρέτης τὴ χούφτα του, καὶ τί νὰ δῇ; μισὸ μόνο γροσάκι!

— Τί ναι τοῦτο κύριε; τοῦ λέει παραπονεμένος. Τόσα μόνο μοῦ δίνεις; Κρίμας στὴν περιποίηση!

— Μὴ φωνάζῃς, τοῦ λέει ὁ Χότζας, καὶ ξέρω 'γὼ τί κάνω! Τὸ μπαξίσι ποὺ σοῦ ἔδωσα τὴν ἄλλη φορά, ἦταν γιὰ σήμερα. Τὸ σημερινὸ μπαξίσι, εἶναι γιὰ τὴν περασμένη φορά!

❂❂❂

Ὁ Ναστραδὶν χότζας εἶχε κάποτε ἕναν κακὸ γείτονα ποὺ δὲν ἐννοοῦσε νἄχῃ τίποτε δικό του καὶ κάθε τόσο ἔστελνε καὶ τοῦ γύρευε πότε τοῦτο πότε κεῖνο. Καὶ νὰ πῇς πὼς τὰ πρόσεχε; Καζάνι νὰ τοῦ δάνειζε, τρύπιο θὰ τὸ γύριζε. Τριχιά, θὰ τὴν ἔφερνε πίσω φαγωμένη, σὰ νἄχαν κάνει μὲ δαύτη τσιμπούσι τὰ ποντίκια. Καὶ νά μιὰ μέρα ἔρχεται νὰ τοῦ γυρέψῃ τὸ γάϊδαρό του, ποὺ ὁ χότζας τὸν εἶχε μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ...

— Ἔ... τοῦ εἶπε ὁ χότζας, θὰ στὸν ἔδινα καϋμένε, ἀλλὰ βλέπεις δὲν τὸν ἔχω δῶ, τὸν φόρτωσε ἡ χότζαινα στάρι, καὶ πῆγε στὸ μῦλο...

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀπὸ τὸ σταῦλο, ἀρχίζει ὁ καλός σου ὁ κὺρ Μέντιος νὰ γκαρίζῃ.

— Τί πράματα εἶναι τοῦτα, χότζα μου; τοῦ λέει ὁ κακὸς γείτονας μὲ παράπονο. Νὰ μοῦ λὲς τοῦ λόγου σου πὼς ὁ γάϊδαρος σοῦ λείπει, κι' αὐτὸς νὰ γκαρίζῃ ἀπὸ τὸ σταῦλο;...

— Ἄ, γιὰ νὰ σοῦ πῶ..., τοῦ λέει ὁ Χότζας θυμωμένα. Ἐμένα θὰ πιστέψῃς ἢ τὸ γάϊδαρο; Ἀφοῦ δίνεις πιὸ πολὺ πίστη στὸ γάϊδαρό μου παρὰ σὲ μένα, οὔτε τὴν καλημέρα σου δὲ θέλω!

Κι' ἔτσι ξεφορτώθηκε τὸν κακὸ γείτονα γιὰ πάντα.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΠΡΩΪΝΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Οἱ τελευταῖες ἀνταύγειες τῆς Πούλιας ψηλὰ στὸν οὐράνιο θόλο ποὺ ντύθηκε τώρα μὲ τὴν μουντὴ φορεσιά του ξεψυχοῦν τρεμοσβύνοντας, γιατὶ προβάλει τὸ γλυκὸ χρυσαφένιο χρῶμα τῆς αὐγῆς. Ἕνα ροδαλὸ συννεφάκι τῆς κρινοδάκτυλης νυφούλας παρουσιάστηκε πέρα μακριὰ στὴν φαλακρὴ κορυφὴ μιᾶς γυμνορράχης καὶ τὴν στόλισε ἔτσι μ' ἕνα βασιλικὸ στέμμα. Τὸ γαλακτερὸ χρῶμα τῆς αὐγῆς ζωήρεψε. Καὶ νά! πίσω του ξεπροβάλλουν ὀρεξάτες οἱ χρυσοπόρφυρες ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου. Ἁπαλές, ἁπαλὲς σὰν πνοὴ ζεφύρου πέφτουν πάνω στὰ κοιμισμένα σπίτια τῆς πόλεως. Χαϊδεύουν σὰν αἰθέρες τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν καὶ χαρίζουν τὴν χαρὰ μιᾶς καινούργιας ἡμέρας.

Οἱ γρίλλες τῶν παραθύρων ἀνοίγουν πρόσχαρα γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸ βάπτισμα τοῦ ἥλιου. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ χέρια στὰ μάτια τρίβοντάς τα καὶ μὲ τὰ χασμουρητὰ χαμογελοῦν στὸν μεγάλο εὐεργέτη ποὺ τοὺς χαρίζει καὶ πάλι τὴν γλυκειὰ θαλπωρὴ μιᾶς νέας, φωτεινῆς ἡμέρας.

Ἕνας ψίθυρος καὶ μιὰ ἀχνὴ βοὴ ποὺ σὰν νὰ βγαίνη ἀπὸ στόματα βουβῶν περιφέρεται μὲ τὸ πρῶτο ξύπνημα. Τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων συμπληρώνει κι' αὐτὸ τὴν πρωϊνὴ ἥσυχη μελωδία. Ὅλα, σὰν ἕνα λιβάνι δοξολογίας ἀνεβαίνουν στοὺς αἰθέρας...

Καὶ ὅμως. Δὲν περνᾶ πολὺ καὶ τὴν ἥσυχη αὐγοῦλα ἀντικαθιστᾷ μιὰ ζωηρότης, μιὰ καινούργια ζωή.

Καὶ πρῶτοι οἱ γαλατάδες σκορποῦν γύρω νυσταγμένα τὶς φωνές τους διαλαλῶντας τὸ ἐμπόρευμά τους:

Γάλα καλό!... Γάλαααα!

Αὐτοκίνητα, φωνές, γέλια ξεχύνονται στοὺς δρόμους καὶ δίνουν τὴν ἐντύπωση ἑνὸς πανδαιμόνιου.

Ὁ ἥλιος προχωρεῖ ὁλοένα ψηλότερα στὴν τροχιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ μαζί του παίρνει καὶ τὸν ὕπνο ποὺ βάραινε τὰ βλέφαρά μας. Ἡ ζωὴ ἔχει ξεχυθῆ στὴν πόλη, σκορπῶντας τὴν χαρά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΒΑΡΚΑΔΑ

Ἦταν ἕνα ὡραῖο δειλινὸ τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἀποφάσισα μὲ τὸν φίλο μου νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα μὲ τὴ βάρκα ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι. Ἡ θάλασσα εἶναι λάδι.

Τὰ κουπιὰ τῆς βάρκας μας ἀργὰ ἁπαλὰ ἀλλὰ ρυθμικὰ χτυποῦν τὰ γαλανὰ νερά. Ὁ ἥλιος μὲ τὸ ἀναλυτό του χρυσάφι χρυσώνει τὰ πάντα. Ὅλη ἡ φύση χαίρεται κάτω ἀπὸ τὸ γαλανὸ στερέωμα! Καθὼς σκίζουμε τὰ βαθυγάλανα νερά, ἡ θάλασσα σιγομουρμουρίζει μονότονα καὶ παραπονιάρικα τὸ αἰώνιο τραγοῦδι της.

Ὁ καθάριος ἑλληνικὸς οὐρανὸς εἶναι ἀλέκιαστος, δὲν τὸν σκιάζει κανένα σύννεφο. Τώρα βρισκόμαστε ἀρκετὰ ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι. Τὰ νερὰ εἶναι τώρα λίγο μαῦρα.

Ἀντίκρυ μας ὑψώνεται ἕνα μικρὸ ὡραῖο καταπράσινο νησάκι, ἡ ὡραία Θάσος. Δεξιά μας ἕνας ἁπλοϊκὸς ψαρᾶς ρίχνει τὰ δίχτυα του. Ἀριστερά μας ἁπλώνονται ἀνορθόγραφα τὰ τελευταῖα κάτασπρα σπιτάκια τῆς πόλης μας. Πιὸ πέρα τελειώνουν κάτι ψηλοὶ κι' ἀπότομοι βράχοι στὴ θάλασσα. Σ' αὐτοὺς ἔχουν ἀνοίξει πολυάριθμες τρῦπες ἄγρια θαλασσινὰ πουλιά, ὅπου φωλιάζουν τὴν νύχτα.

Ἡ καρδιά μου πλημμυρισμένη ἀπὸ εὐτυχία χαίρεται γιὰ τὴν εὐχάριστη βαρκάδα. Ἄθελα τὰ χείλη μου ψιθυρίζουν κάποιο δημοτικὸ τραγοῦδι τῆς θάλασσας.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἕνα κοπάδι ἀπὸ ψάρια περνᾶ κάτω ἀπὸ τὴ βάρκα μας. Τρέχουν σὰν κυνηγημένα. Κρῖμα ποὺ δὲν ἔχουμε μαζί μας πετονιά.

Τὸ λαμπρόχρυσο ἄστρο τῆς ἡμέρας — ὁ ἥλιος — ἔχει ἐξαφανισθῆ ἐδῶ καὶ μισὴ ὥρα. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὧρες βαρκάδα γυρίσαμε πάλι στὸ λιμάνι, χαρούμενοι ἀπὸ τὸν εὐχάριστο θαλασσινὸ περίπατο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΤΖΗΕΥΓΕΝΙΔΗΣ

ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Ποῦ βρίσκεσαι, ποῦ κατοικεῖς, πάλι γιὰ νὰ ὑμνήσης
μὲ τόσους ὕμνους χαρωποὺς ποὺ ἀπ' τὸ δικό σου στόμα
ξεχύθηκαν καὶ ὕμνησαν τὶς ὀμορφιὲς τῆς φύσης
κι' ἔψαλλαν τῆς πατρίδας σου τ' ἀγαπημένο χῶμα.
Ἡ στάνη, τὰ ψηλὰ βουνά, ἡ κρυσταλλένια βρύση
οἱ σταυραετοὶ τοῦ τόπου σου, τοῦ γραφικοῦ χωριοῦ σου
κι' ἀκόμα ὁ Αὐγερινὸς — στὶς λυκαυγές, πρὶν σβύσει
ἔχασαν ὅλα τοὺς σκοποὺς τοῦ ὡραίου τραγουδιοῦ σου
. . . .
Ἄντε, ροβόλα στὶς πλαγές, στὶς μαγικὲς ραχοῦλες
ν' ἀντιλαλήσουν γύρω σου οἱ ἦχοι τῆς φλογέρας
ν' ἀστράψουν μπρὸς στὰ μάτια σου οἱ ὁλόδροσες βρυσοῦλες
ἀπὸ τὸν ἥλιο τὸ λαμπρό, ἀπ' τἄστρα τῆς ἡμέρας.
Νὰ ἀναπνεύσης μέσα σου τῆς Ἄνοιξης τὸ μύρο,
τὰ ξακουστὰ τραγούδια σου μὲ τῶν πουλιῶν νὰ σμίξουν.
Στῆς Πίνδ' ἀνέβα μιὰ κορφὴ γιὰ ν' ἀγναντέψης γύρω
καὶ τἄρρωστα τὰ σπλάχνα σου ἀέρα νὰ ρουφίξουν.
Μ' ἀλλοίμονο! ἀπ' τὰ βουνὰ ποὺ τόσο τὰ ποθοῦσες
ἔφυγες, καὶ κρύφτηκες κι' αὐτὴ ἡ λεβεντιά σου
κι' ἔμεινε μονάχο του στὸν τόπο αὐτὸ ποὺ ζοῦσες
καὶ θὰ μένη πάντοτε τὸ ἀθάνατο ὄνομά σου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΑΠΟΨΕ!...

Ἀπόψε ποὺ ἡ σερενάτα τῆς ἄνοιξης ἀντιλαλεῖ στὴν ψυχή μου, νοιώθω ἀνάλαφρες τὶς νεράϊδες τῆς φαντασίας νὰ χορεύουν στὸ δάσος τῶν συλλογισμῶν μου.

Ἀπόψε ποὺ οἱ μαρμαρυγὲς τῶν ἄστρων στάζουν χρυσάφι ἀναλυτὸ ἀπ' τὰ μαλλιὰ τῶν ἀγγέλων καὶ τὸ φεγγάρι κατεβαίνει νὰ προσκυνήση τὴ θάλασσα ἐγὼ ζῶ μόνος μὲ τὴ θύμηση... παιδιάστικα χρόνια, γλυκόλογα ἀξέχαστα γιομίζουν τὴν ψυχή μου (μὲ τὴν πράσινη ἄμμο τῆς ἐρήμου) μὲ τὸν πόνο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν πρόφτασε νὰ χαρῆ ὅτι ἀγάπησε.

«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ»

«ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ»

ΣΚΕΤΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ 2.

ΦΑΝΤΑΡΟΣ κατώντας στὸ χέρι ἕνα ὅπλο.
ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ μὲ κουρελιασμένα ροῦχα.

(Τὸ Ἑλληνόπουλο ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος μπαίνει στὴ σκηνὴ καὶ ὁ Φαντάρος ἀπὸ τὸ ἄλλο).

ΦΑΝΤ. — Ἄλτ! Τίς εἶ;

ΕΛΛΗΝ. (κοιτάζοντας). — Μή, μὲ σκοτώσης πρὶν φιλήσω τ' ἀγαπημένα χώματα τῆς Πατρίδος μου.

ΦΑΝΤ. — Σήκω ἐπάνω. Τί γυρεύεις τέτοια ὥρα ἐδῶ στὰ σύνορα.

ΕΛΛΗΝ. — Κατώρθωσα καὶ ἔφυγα ἀπὸ τὸ στρατόπεδο, ἀπὸ τοὺς κακούργους, ἀπὸ τὰ σκυλιά. Μά... μὴ μ' ἀφήσης. Μά... μή, γιατὶ φοβοῦμαι μὴν ἔρθουν καὶ μὲ ἁρπάξουν πάλι πίσω. Βοήθησέ με. Σῶσε με....

ΦΑΝΤ. — Μὴν φοβᾶσαι, δὲν πρόκειται πιὰ νὰ σὲ πάρουν ἀπὸ τὰ χέρια ἑνὸς τίμιου φαντάρου. Μὰ ἔλα, πές μου θυμᾶσαι πῶς σὲ πῆραν ἀπὸ τὸ χωριό σου;

ΕΛΛΗΝ. — Ναί.... Τὰ θυμᾶμαι ὅλα, τὸ μυαλό μου πάει νὰ σπάση, μοῦ φαίνεται πῶς ζῶ τώρα τὶς θλιβερὲς αὐτὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς μου...

(Ἀργά). — Ἦταν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν χαρμόσυνα γιὰ νὰ ἀναγγείλουν τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας. Ἡ μαμὰ ἔφαινε ἀκόμη στὸν ἀργαλειό, καὶ ἐγώ, πῆγα ν' ἀνάψω τὸ καντῆλι τῆς Παναγιᾶς. Ξάφνου ἀκούω φωνές, πυροβολισμοὺς καὶ πρὶν προλάβω νὰ καταλάβω τί γίνεται νοιώθω δυὸ δυνατὰ χέρια νὰ μὲ σηκώνουν.

Καὶ μ' ἁρπάξανε..

Ἀπὸ τότε τίποτε πιὰ δὲν εἶδα μέχρι ποὺ μὲ πῆγαν σ' ἕνα στρατόπεδο ποὺ ἦταν πολλὰ δυστυχισμένα παιδιά. Οἱ κακοῦργοι πολεμοῦσαν νὰ μᾶς ἀλλάξουν τὴ γλῶσσα μας, νὰ μᾶς ἀλλάξουν τὴν θρησκεία μας. Μᾶς μάθαιναν ἱστορίες καὶ τραγούδια. Μά... δὲν ἔμοιαζαν καθόλου σὰν κεῖνα ποὺ μᾶς μάθαινε ὁ πατέρας. Μὰ μόλις φεύγανε ἐμεῖς τὰ Ἑλληνόπουλα ἀλλάζαθε τὰ λόγια, μὲ λόγια γεμάτα ἀγάπη γιὰ τὴν Πατρίδα μας, ποὺ δὲν πάψαμε οὔτε στιγμὴ ν' ἀποζητᾶμε.

Καὶ μὲς τὶς σκοτεινὲς αὐτὲς ἡμέρες τῆς φρίκης καὶ μέσα στὶς πικρὲς αὐτὲς νύχτες, ἡ ἐλπίδα τοῦ γυρισμοῦ μᾶς φώτιζε τὰ σκοτάδια τῆς ζωῆς μας. Καὶ νά ποὺ κατώρθωσα νὰ φύγω ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κακούργους, ἀπὸ τὰ σκυλιά. Μά... φοβᾶμαι!...

ΦΑΝΤ (κατεβάζοντας τὸ ὅπλο ποὺ συνέχεια τὸ κρατᾶ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἑλληνόπουλου). — Ἡσύχασε... Δυστυχισμένο παιδί. Ἕνα ἀκόμα ἀθῶο θῦμα. Μὴ φοβᾶσαι. Θὰ πᾶμε μαζὶ στο χωριό σου.

ΕΛΛΗΝ. — Ἀλήθεια στὸ χωριό μου; Κοντὰ στὴ στοργὴ τῆς μάννας, κοντὰ στὸ χάδι τοῦ πατέρα, μακρυὰ πιὰ ἀπὸ τὰ μολυσμένα χώματα, μακρυὰ πιὰ ἀπὸ τὴ φρίκη, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους.

Χωριό μου γλυκὸ σὲ ξαναβρίσκω. Θὰ ζήσω γιὰ πάντα πιὸ κοντά σου!...

Γλυκειὰ Πατρίδα μου ἐσύ,
μεγάλη μάννα μου ἐσύ,
τὸν οὐρανό σου τὸν γαλάζιο
τὸν πονεμένο σὰν κοιτάζω
χωριό μου ὤμορφο γλυκὸ
ἔρχομαι πάλι νὰ σὲ βρῶ
σὰν τὰ σπιτάκια σου
ἀντικρύζω ἀναστενάζω
καὶ δακρύζω......

Δ. ΠΥΡΓΗ, Πάρος
Ὑπαρχηγὸς 1ης ὁμάδος Πάρου

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Ἐκεῖ κοπέλλες ὄμορφες
γέλια, χοροί, τραγούδια
στὴ γῆ χαλὶ ὀνειρευτὸ
λὲς κι' εἶναι ἁπλωμένο!
Μὲ γούλια, τριαντάφυλλα
μὲ χίλια δυό, λουλούδια
καὶ μὲ βροχὴ ἀστέγνωτη
λὲς κι' εἶναι ποτισμένο

Ἐκεῖ ναι γαλαζόλουστο
τὸ κάθε ἀκρογιάλι,
τὰ κύματα ὁ Ποσειδῶν
ποτὲ δὲν θὰ ταράξη,
κι' ἐγὼ βαρκοῦλα πόθησα
ποὺ θέλει σὰν πρὶν πάλι
στὸ γραφικὸ νησάκι μου
νὰ ἔρθη νὰ μ' ἀράξη.

«ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ»

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΑ ΟΣΠΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΟΡΤΑΡΙΚΑ

Δυὸ ἀναγνώστριες τοῦ περιοδικοῦ μας, δυὸ μικρὲς ἀδερφὲς ἀπὸ τὴ Φλώρινα, κάθησαν καὶ μοῦ γράψαν ἕνα ὡραῖο γράμμα. «Μᾶς λὲς θειὰ Μαριάνα» μοῦ γράφουν, ἕνα σωρὸ πράγματα γιὰ τὸ νοικοκυριό. Μᾶς δίνεις συμβουλὲς ποὺ εἶναι χρήσιμες, δὲ λέμε... Ἀκόμη κάπου κάπου, (ὄχι καὶ πολὺ συχνὰ) μᾶς γράφεις καὶ καμμιὰ συνταγὴ γιὰ κανένα φαΐ ἢ γιὰ κανένα γλυκό... Ὅμως ἡ σπουδαιότερη φροντίδα τῆς καλῆς νοικοκυρᾶς εἶναι καθὼς θὰ ξέρῃς τὸ μαγειριό... Γιατὶ δὲ μᾶς λὲς πιὸ πολλὰ γιὰ τὶς βιταμίνες, τὶς θερμίδες καὶ τ' ἄλλα τέτοια ποὺ περιέχουν οἱ διάφορες τροφές.»

Δὲν ἔχουν ἄδικο οἱ δυὸ μικρές μας φίλες, κι' εἶναι ἀλήθεια πὼς κι' ἐγὼ τὸ εἶχα σκοπὸ νὰ σᾶς γράψω γιὰ τὶς βιταμίνες, τὶς θερμίδες «καὶ τ' ἄλλα τέτοια» ποὺ περιέχουν οἱ διάφορες τροφές.

Πρὶν ὅμως ἀρχίσωμε νὰ μιλᾶμε συστηματικὰ γιὰ ὅλ' αὐτά, νομίζω πὼς εἶναι χρήσιμο νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια γιὰ μερικὰ χορταρικὰ ποὺ εἶναι μᾶλλον περιφρονημένα καὶ ποὺ ὡστόσο εἶναι θρεπτικὰ καὶ πολὺ ὠφέλιμα γιὰ τὴν ὑγεία. Ἂς ἀρχίσωμε πρῶτα ἀπὸ τὶς ἀγκινάρες ποὺ εἶναι μάλιστα τῆς ἐποχῆς.

ΟΙ ΑΓΚΙΝΑΡΕΣ

Εἶναι ἕνα κι' ἕνα γιὰ τοὺς ἡπατικούς, γι' αὐτοὺς ποὺ χωνεύουν δύσκολα καὶ πάσχουν ἀπὸ τὸ σηκότι τους. Ἔχουν μέσα μιὰ οὐσία, τὸ συναρέν, ποὺ εἶναι ἕνα περίφημο φάρμακο γιὰ τὸ σηκότι. Ἡ ἀγκινάρα, εἶναι ἀκόμη δυναμωτικὴ καὶ τονωτική. Ὅσοι ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ σηκότι τους, πρέπει νὰ τὶς τρῶνε βραστές, μὲ λίγο ἀλάτι καὶ λάδι. Χωνεύονται εὔκολα, καὶ γι' αὐτὸ τὶς δίνουν σὲ ὅσους σηκώθηκαν ἀπὸ ἀρρώστεια.

ΤΟ ΠΑΝΤΖΑΡΙΑ

Εἶναι πολὺ δυναμωτικὰ γιατὶ ἔχουν ζάχαρι. Ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸν ἀθλητισμό, πρέπει νὰ τρῶνε ἄφθονα βραστὰ παντζάρια! Θὰ κουράζωνται λιγώτερο.

Φυσικά, ὅσοι ἔχουν διαβήτη πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγουν.

ΤΟ ΚΡΑΜΠΟΛΑΧΑΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙ

Αὐτὰ τὰ δυὸ χορταρικά, ἔχουν ἀρσενικό, ὅπως τὸ γάλα καὶ τὸ μοσχαρίσιο φιλέτο. Τὸ ἀρσενικὸ δίνει ζωτικότητα καὶ παχαίνει. Τ' ἀδύνατα καὶ τ' ἀναιμικὰ παιδιά, πρέπει νὰ τρῶνε ἄφθονο κραμπολάχανο ὠμὸ σαλάτα, μὲ λάδι καὶ λεμόνι. Χωρὶς ξύδι. Δυναμώνει καὶ τὰ κόκκαλα.

ΤΟ ΣΠΑΝΑΚΙ

Τὸ σπανάκι ἔχει ἄφθονη χλωροφύλλη ποὺ ἡ σύστασή της μοιάζει μὲ τὴν αἱμογλομπίνη ποὺ δίνει τὸ κόκκινο χρῶμα στὸ αἷμα μας. Ἔχει μαγνήσιο, ποὺ εἶναι κι' αὐτὸ δυναμωτικό. Εἶναι περίφημο γιὰ τ' ἀδύνατα, ἀναιμικὰ παιδιὰ ποὺ εἶναι χλωμὰ καὶ δὲν ἔχουν ὄρεξη.

ΤΑ ΓΟΓΓΥΛΙΑ

Τὰ γογγύλια (γουλιὰ) ὅπως καὶ τὸ κραμπολάχανο, ἔχουν ἀρσενικὸ ποὺ εἶναι δυναμωτικό. Ἔχουν ὅμως καὶ διάφορα ἄλλα στοιχεῖα ποὺ περιέχουν θειάφι, (ὅπως καὶ τὰ ραπάνια κι' οἱ ραπανίδες) καὶ γι' αὐτὸ εἶναι περίφημα γιὰ ὅσους ἔχουν δερματικά, σπυριὰ στὸ πρόσωπο καὶ ἄλλα). Ὡστόσο ὠμὰ εἶναι δυσκολοχώνευτα, καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνεται κατάχρηση ἀπ' αὐτά.

ΛΑΧΑΝΟ

Τὸ λάχανο ἔχει χλωροφύλλη, καὶ δίνει στὸν ὀργανισμὸ τὴν κυτταρίνη ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ χωνευτοῦν ἄλλες τροφές. Τὸ λάχανο εἶναι δυναμωτικό, τονωτικό, καλὸ γιὰ τὸ δέρμα. Πρέπει νὰ τρώγεται σαλάτα μὲ ἄφθονο λάδι κι' ἐλάχιστο ξύδι.

ΚΑΡΔΑΜΟ

Τὸ κάρδαμο ἔχει περισσότερο, ἀπὸ ἄλλα χόρτα ἰώδιο, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ τρῶνε ἄφθονο σὲ σαλάτα τ' ἀδύνατα παιδιὰ κι' ἐκεῖνοι ποὺ σηκώθηκαν ἀπὸ ἀρρώστεια.

ΚΑΡΟΤΤΑ

Τὰ καρόττα εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα τὰ πιὸ ὑγιεινὰ χόρτα. Ἔχουν ζάχαρη, κυτταρίνη, καθὼς καὶ μιὰ οὐσία τὴν καροτίνη, ποὺ στὸ στομάχι γίνεται βιταμίνη Α, μιὰ πολύτιμη γιὰ τὸν ὀργανισμὸ βιταμίνη. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ τρώγονται ὠμά. Τρίβετε τὰ καρόττα μ' ἕναν χοντρό, εἰδικὸ τρίφτη, κι' ἂν δὲν σᾶς ἀρέσει νὰ τὰ τρῶτε μόνα τους, ἀνακατεύετέ τα μὲ κάθε ὠμὴ σαλάτα ποὺ κόφατε γιὰ τὸ φαΐ.

ΡΕΒΥΘΙΑ — ΦΑΚΗ — ΦΑΣΟΛΙΑ

Τὰ ρεβύθια εἶναι τὰ λιγώτερο θρεπτικὰ ἀπ' ὅλα τὰ ὄσπρια. Τὰ φασόλια παρ' ὅλη τὴ φήμη τους, εἶναι κι' αὐτὰ πολὺ λίγο θρεπτικά. Ἡ φακὴ τὸ ἐναντίον, ποὺ ἔχει σίδερο, εἶναι τὸ πιὸ θρεπτικὸ ἀπ' ὅλα τὰ ὄσπρια. Μόνο ποὺ δὲν χωνεύεται εὔκολα. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ παιδιὰ καὶ οἱ ἀναιμικοὶ πρέπει νὰ τρῶνε μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα φακή, ἂν τὸ στομάχι τους δὲν εἶναι πολὺ γερό, μπορεῖ νὰ τὴν τρῶνε περασμένη, πουρέ.

ΟΙ ΠΑΤΑΤΕΣ

Οἱ πατάτες εἶναι τὸ ἀγαπημένο χορταρικὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποὺ τὶς τρώει μαγειρεμένες μὲ ἕνα σωρὸ τρόπους. Δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πὼς εἶναι πολὺ θρεπτικές, γιατὶ δὲν περιέχουν παρὰ ἄμυλο καὶ νερό. Ὡστόσο βοηθοῦν στὴ χώνεψη, ποὺ σὲ συνδυασμὸ μὲ ἄλλες τροφὲς συμπληρώνουν περίφημα τὸ φαγητὸ τῆς ἡμέρας. Τὸ ἄμυλο τῆς πατάτας μετατρέπεται στὸν ὀργανισμὸ σὲ γλυκόζη (ζάκχαρο) ποὺ ἂν δὲν κάνομε γυμναστική, καὶ γενικὰ ἂν δὲν κουνιόμαστε πολὺ γιὰ νὰ καῇ, γίνεται λίπος. Γι' αὐτὸ οἱ πατάτες παχαίνουν. Ἂν ὅμως καῖμε πιὸ πολὺ ζάκχαρο ἀπ' ὅσο τρῶμε, τὸ λίπος μας, μετατρέπεται καὶ πάλι σὲ ζάκχαρο, καὶ τότε ἀδυνατίζομε. Γι' αὐτὸ τ' ἀδύνατα παιδιὰ πρέπει νὰ τρῶνε πολλὰ ἀμυλοῦχα (πατάτες, μακαρόνια, πάστες) καὶ νὰ μὴν κουράζονται πολύ.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΛΛΕΣ ΤΡΟΦΕΣ: Τ' ΑΥΓΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΛΑ

Ἄλλη φορὰ θὰ σᾶς γράψω πολλὰ γιὰ τ' αὐγὰ καὶ γιὰ τὸ γάλα, ποὺ εἶναι τόσο ἀπαραίτητα καὶ τὰ δυὸ γιὰ τὰ παιδιά. Ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα τους συστατικά, ἔχουν ἄφθονο φωσφόρο ποὺ δυναμώνει καὶ τονώνει, καὶ βοηθεῖ τὰ παιδιὰ στὴν ἀνάπτυξη. Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ πίνουν ἄφθονο γάλα, καὶ νὰ τρῶνε ταχτικὰ γαλατερά: γαλατόσουπες, κρέμες κλπ.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Αὐγὰ ραγισμένα

Ὅταν τὸ αὐγὸ ποὺ θέλετε νὰ βράσετε εἶναι ραγισμένο βάλετε πρὶν τὸ βράσετε, λίγο ἀλάτι ἐπάνω στὴ χαραμάδα. Ἔτσι τὸ ἄσπράδι του συγκρατεῖται καὶ δὲν σκορπάει μέσα στὸ νερό.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ

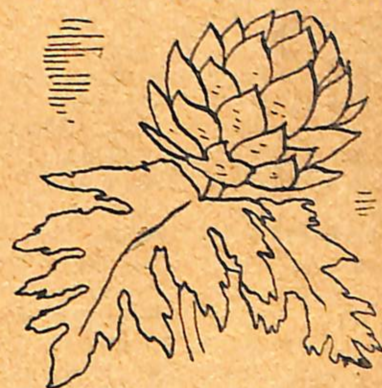
Θὰ τρίψετε τὸ μάρμαρο μὲ ἀλοιφὴ ποὺ θα τὴν φτιάσετε μὲ ζεστὸ νερό, σόδα, καὶ τριμμένη ἀλαφρόπετρα. Θὰ πλύνετε τὸ μάρμαρο μὲ χλιαρὸ νερὸ καὶ σαπούνι, καὶ θὰ τὸ ξεβγάλετε μὲ κρύο νερό. Ἂν εἶναι πολὺ λερωμένο, θὰ τὸ τρίψετε μὲ στουπέτσι καὶ βενζίνη. Ἂν εἶναι πολὺ λεκιασμένο, κάνετε ἕνα μίγμα ἀπὸ στουπέτσι, χλωριοῦχο ἀσβέστιο καὶ βενζίνη κι' ἁπλῶστε το στοὺς λεκέδες νὰ στεγνώσῃ. Ὕστερα τὸ βγάζετε μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ σαπούνι.

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΛΕΜΟΝΙΑ

Στὸν τόπο μας εἶναι ἐποχὲς ποὺ τὰ λεμόνια εἶναι ἄφθονα καὶ πάμφθηνα. Ἔπειτα πάλι εἶναι ἄλλες, ποὺ εἶναι ἀκριβὰ καὶ σπάνια.

Τὸ καλύτερο λοιπὸν εἶναι νὰ φροντίσουμε νὰ διατηρήσουμε μιὰ ποσότητα τὴν πρώτη ἐποχή, γιὰ νὰ τὰ ἔχουμε τὴ δεύτερη.

Διατηροῦνται ἂν τὰ πλένετε κάθε πρωΐ μὲ κρύα διάλυση βορικοῦ. Σὲ τριακόσια δράμια

νερό, βραστό, λυῶστε μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας βορικὸν ὀξύ. Αὐτά, ἂν θέλετε νὰ τὰ διατηρήσετε γιὰ λίγο. Γιὰ ν' ἀργήσουν νὰ ξεραθοῦν, ἔχετέ τα σὲ κρύο νερὸ ποὺ τ' ἀλλάζετε κάθε πρωΐ.

Ὅταν θέλετε νὰ διατηρήσετε μεγάλη ποσότητα, (ἀπὸ τὸν κῆπο σας π. χ. ἢ τὸ κτῆμα σας) πάρετε ἕνα γερὸ ξύλινο κουτί, πλύνετέ το καλά, καὶ στεγνῶστε το στὸν ἥλιο (πρέπει νὰ στεγνώσῃ καλά). Ἔπειτα στεγνῶστε στὸν ἥλιο ἢ καλύτερα στὸν φοῦρνο ἀρκετὸν ψιλὸ ἄμμο. Στρῶστε τὸ πάτωμα τοῦ κουτιοῦ μ' αὐτὸν τὸν ἄμμο (φτάνει πάχος ὡς 6 πόντους). Φυτέψτε τότε στὸν ἄμμο τὰ λεμόνια μὲ τὸ κοτσάνι πρὸς τὰ κάτω, καὶ τυλιγμένο τὸ καθένα σὲ τσιγαρόχαρτο. Τὰ σκεπάζετε μὲ ἄμμο, καὶ τοποθετεῖτε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο δεύτερη σειρὰ λεμονιῶν, ὡς νὰ γεμίσῃ τὸ κιβώτιο ὡς ἐπάνω. Ἂν δὲν ἔχετε ἀρκετὰ λεμόνια, τὸ ἀπογεμίζετε μὲ ἄμμο. Ἔτσι διατηροῦνται μῆνες. Ἀκόμη μπορεῖτε νὰ τὰ διατηρήσετε καὶ σὲ ντενεκεδένιο κουτί. Τρίψτε τα καλὰ καλὰ ἕνα ἕνα μ' ἕνα κομμάτι βαμβάκι βουτηγμένο σὲ παραφινόλαδο, ἀφῆστε τα νὰ στεγνώσουν, καὶ τυλίξτε τα μὲ τσιγαρόχαρτο ἀδιάβροχο.

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΑ

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΠΑΝΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟΣ

Πολλοὶ ἀναγνῶστες τῆς ἀθλητικῆς σελίδας μας μὲ γράμματά τους μᾶς ζήτησαν νὰ δημοσιεύσουμε πόσες φορὲς μέχρι σήμερα ἔχουν συναντηθῆ ὁ «'Ολυμπιακὸς» μὲ τὸν «Παναθηναϊκὸ» καθὼς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων αὐτῶν. 'Εκπληρώνοντας τὴν ἐπιθυμία τῶν ἀναγνωστῶν μας, παραθέτουμε τὸν κατάλογο τῶν ἀγώνων αὐτῶν.

1928	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 1
1928	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 2
1928	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 3
1929	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 0
1929	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
1-6-30	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	8 - 2
15-6-30	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 1
4-1-31	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
14-4-31	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 3
17-5-31	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 3
1931	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 0
9-4-32	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 2 (διεκ.)
6-5-32	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 1
29-5-32	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 1
1932	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
13-11-32	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	1 - 6
26-3-33	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 0
12-6-33	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 1
1933	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
4-3-34	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 0
9-4-34	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 0
1934	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 1
3-6-34	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 0
1935	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 0
1935	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
17-11-35	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	4 - 1
16-2-36	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 6
1936	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 1
1936	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 2
3-2-37	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 2
18-4-37	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 1
3-5-37	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	4 - 1
9-5-37	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 2 (διεκ.)
25-4-38	ΠΑΟ-,Ολυμπιακ.	1 - 1
1938	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	4 - 4
1938	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 2
1938	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 0
5-3-39	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 2
25-3-39	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
9-4-39	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 1
7-5-39	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 3
4-3-40	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	4 - 1
19-5-40	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 1
17-4-43	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 2
6-5-43	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	2 - 2
25-12-43	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	2 - 5
25-2-45	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 2
22-4-45	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 3
22-4-46	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 5
26-12-46	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	2 - 0
1947	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	1 - 2
1947	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 0
1947	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 0
1947	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
1948	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 4
1948	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	4 - 2
1948	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 2
1948	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 0
1-1-49	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	3 - 2
25-12-49	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	1 - 1
6-1-50	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 1
27-9-50	ΠΑΟ-'Ολυμπιακ.	0 - 3
25-12-50	ΠΑΟ-'Ολυμπ.	2 - 0

'Η ἐπιθετικὴ πεντάδα τοῦ «'Ολυμπιακοῦ» ποὺ φέτος διακρίθηκε. 'Εξ ἀριστερῶν: Βασιλειάδης, Δαρίβας, Χριστόπουλος, Μπέμπης καὶ Δρόσος.

Οἱ καλύτεροι "Ελληνες ἀθληταὶ τοῦ ἅλματος εἰς ὕψος Λαμπρου καὶ Παναγιωτόπουλος. Στὴ μέση ὁ "Αγγλος ἀλτης Νταῖβις.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΣΕΝΑΛ

"Επειτα ἀπὸ παράκληση ἑνὸς φίλου μας ἀναγνώστη δημοσιεύουμε μερικὰ ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ τὴν δράση τῆς γνωστῆς ἀγγλικῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας τῶν «κανονιέρηδων» "Αρσεναλ.

.Η «"Αρσεναλ» ἱδρύθηκε τὸ 1886 στὸ Λονδῖνο. Τὸ 1893 ἔλαβε μέρος στὸ πρωτάθλημα τῆς Β΄ κατηγορίας. Περνοῦν 11 ὁλόκληρα χρόνια στὴν Β΄ κατηγορία καὶ μόλις τὸ 1904 ἡ ὁμάδα τῆς «"Αρσεναλ» περνάει στὴν Α΄ κατηγορία. 'Αλλὰ πάλι τὸ 1913 ξαναπέφτει στὴν Β΄ γιὰ 6 ὅμως μόνον χρόνια. Ξανανέβηκε στὴν Α΄ τὸ 1919 ὅπου καὶ παραμένει ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα.

Τὸν πρῶτο της τίτλο τὸν κέρδισε στὰ 1930. Παίζει τότε στὸν τελικὸ ἀγῶνα τοῦ κυπέλλου 'Αγγλίας καὶ κατορθώνει χάρις στὸν τότε περίφημο παίκτη της Α. Τζαίημς νὰ ἐπιβληθῆ μὲ 2—0 τῆς «Χάντρεσφιλντ» καὶ ἔτσι νὰ κερδίση τὸ κύπελλο.

"Επειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἀρχίζει μιὰ σειρὰ θριάμβων γιὰ τὴν ὁμάδα τῶν «κανονιέρηδων». Κερδίζει στὴν συνέχεια τὸ 1930-31, 1932 - 33, 1933 - 34 καὶ 1934 - 35 τὸ πρωτάθλημα τῆς 'Αγγλίας. Τὸ ἔχασε ὅμως μόνον τὸ 1931 - 32, γιατὶ τὴν χρονιὰ ἐκείνη διεξεδίκησε τὸ κύπελλο 'Αγγλίας ποὺ τὸ ἔχασε ὅμως τελικὰ ἀπὸ τὴν «Νιοῦ-Κάστλ» μὲ 2 - 1.

Τὸ 1935 - 36 ἡ «"Αρσεναλ» κερδίζει πάλι τὸ κύπελλο 'Αγγλίας νικῶντας στὸν τελικὸ ἀγῶνα τὴν Σέφιλντ μὲ 1—0. Τὸ 1937 δὲν πετυχαίνει τίποτα. Τὸ 1938 γιὰ 5η φορὰ κερδίζει τὸ πρωτάθλημα. 'Ο πόλεμος που μεσολαβεῖ νεκρώνει ὅπως καὶ σὲ ὅλεν τὸν κόσμο κάθε κίνηση. Τὸ 1947 - 48 οἱ «Κανονιέρηδες» ἀναδεικνύονται πάλι πρωταθληταὶ τῆς 'Αγγλίας. Περνοῦν δυὸ χρόνια. Τὸ 1950 στὸ Στάδιο τοῦ Γουέμπλεϋ παρουσίᾳ 100.000 θεατῶν οἱ «Κανονιέρηδες» κερδίζουν πάλι τὸ κύπελλο 'Αγγλίας νικῶντας μὲ 2 - 0 τὴν ὁμάδα τῆς Λίβερπουλ.

Προπονητὴς τῆς "Αρσεναλ εἶναι ὁ Τ. Γουΐταϊκερ. Τὰ χρώματα τῆς ὁμάδας εἶναι τὸ λευκὸ (παντελονάκι) καὶ κόκκινο (μπλοῦζα).

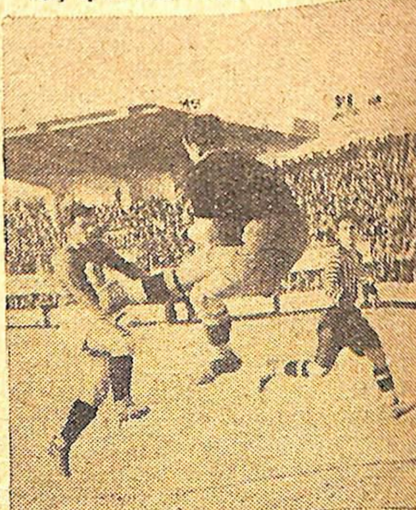
Τὸ Στάδιο τῆς «"Αρσεναλ» στὸ Χάϊμπερυ τοῦ Λονδίνου ἔχει θέσεις γιὰ 80.000 θεατές. 'Η «"Αρσεναλ» κρατεῖ καὶ τὸ ρεκὸρ τῶν εἰσπράξεων ἀπὸ ἀγῶνες. Τὸ 1948 στὸν ἀγῶνα της μὲ τὴν «Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ» «ἔκοψε» 82.950 εἰσιτήρια!

Οἱ ἄσσοι παῖκτες ποὺ ἀγωνίζονται σήμερα στὴν ὁμάδα τῆς «"Αρσεναλ» εἶναι οἱ ἑξῆς: Σουΐντιν, Λώρι Σκώτ, Μπάρνες Α. Φόρμπς Ντάνιελ, Σμὶθ Τζίμυ Λότζι, Λ. καὶ Ντ. Κόμπτον, Λίσμαν, Γκόριγκ, Μὰκ Κώλ, Μὰκ Φέρσον Λουΐς κ.ἄ.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ: Μαθαίνουμε ἀπὸ ἕναν μικρὸ ἀναγνώστη μας πὼς στὸ ὄμορφο χωριὸ Βούρμπιανη ἔχει ἱδρυθῆ ἀπὸ μερικὰ παιδιὰ ποὺ ἀγαποῦν τὸν ἀθλητισμό, μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα. Τῆς ἔχουν δώσει τὸ ὄνομα «"Ολυμπος Βούρμπιανης» καὶ τὴν ἀποτελοῦν τὰ ἑξῆς παιδιά: Βλάχος Σόλων,— Α. Τράντας, Χ. Οἰκονόμου, — Α. Τσέλεγκας, Μ. Βλάχος, Δ. Ράππος, Ι. Χατζῆς, καὶ Α. Κοκίνης. 'Η ὁμάδα ἔχει δώσει μέχρι τώρα ἀρκετοὺς ἀγῶνες.

ΣΤΗΝ ΚΟΡΝΟΦΩΛΕΑ: 'Ο ἀναγνώστης καὶ φίλος μας ἀπὸ τὴν Κορνοφωλέα Παπακυριάκος Δούκας μὲ γράμμα του μᾶς πληροφορεῖ πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ γύρισαν ἀπὸ τὶς Παιδοπόλεις δείχνουν μεγάλη ἀγάπη στὸ ποδόσφαιρο. "Ιδρυσαν μιὰ ὁμάδα τὴν «Α.Ε. Κορνοφωλεᾶς» καὶ ἔδωσαν ἀρκετοὺς ἀγῶνες. Στοὺς 2 τελευταίους της ἀγῶνες ἡ «Α.Ε. Κορνοφωλεᾶς» κέρ-

"Ενα στιγμιότυπον τοῦ ἀγῶνα «ΑΕΚ—ΠΑΟ». Διακρίνονται οἱ Δελαβίνιας, Σῖμος καὶ Πούλης.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Εἰλικρινεῖς στοὺς ἄλλους

Ἐξετάσαμε στὰ προηγούμενα σημειώματά μας πόσο πρέπει νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς ἀπέναντι στὸ Θεό. Ἀλλὰ ἡ εἰλικρίνεια δὲν τελειώνει ἐκεῖ. Πρέπει νὰ ἔχη καὶ συνέχεια. Καὶ ἀλλοίμονο, ἂν δὲν ἔχη συνέχεια. Θὰ εἴμαστε ἐλεεινοὶ ὑποκριτές. Θὰ εἶναι ψεύτικη καὶ αὐτὴ ἡ δῆθεν εἰλικρίνειά μας ἀπέναντι στὸ Θεό.

Πρῶτα πρῶτα, ἂς μὴ παρουσιαζόμαστε στοὺς ἄλλους διαφορετικοὶ ἀπὸ ὅ,τι πραγματικὰ εἴμαστε. Πολλὲς φορές, ἐνῶ μέσα μας εἴμαστε γεμᾶτοι κακία, θέλομε νὰ κάνωμε τὸν καλό. Μάλιστα, ἂν κανένας ἄλλος πρόκειται νὰ θεωρηθῆ κατώτερος ἀπὸ μᾶς. Παραδείγματος χάριν, κάποιος μᾶς ζήτησε νὰ τοῦ κάνωμε μιὰ εὐκολία. Μᾶς παρακάλεσε νὰ τοῦ φέρωμε ἕνα ποτῆρι νερό. Ἐμεῖς, ἐπειδὴ εἶναι μπροστὰ ὁ Γιαννάκης, γιὰ νὰ φανοῦμε ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε καλύτεροι ἀπ' αὐτόν, δειχνόμαστε πρόθυμοι. Θέλομε νὰ ἀκούσωμε νὰ μᾶς ἐπαινοῦν, καὶ νὰ ποῦν στὸ Γιαννάκη: Γιὰ κύτταξε, τί καλὸ παιδὶ ποὺ εἶναι ὁ Γιῶργος. Κι' ἐσύ, Γιαννάκη, πρέπει νὰ γίνης σὰν κι' αὐτόν. Ἐννοεῖται, ὅτι ἂν δὲν ἦταν ἐμπρὸς ὁ Γιαννάκης, ὄχι μόνο δὲν θὰ τρέχαμε νὰ φέρωμε πρόθυμα τὸ νερό, μὰ κι' ἂν μᾶς τὸ ἔλεγαν, θὰ κάναμε πρῶτα τοῦ κόσμου τὴ φασαρία.

Τὸ ἴδιο περίπου εἶναι καὶ στὴν περίπτωση, ὅπου θέλομε νὰ κάμωμε τὸν ἔξυπνο καὶ νὰ δείξωμε ὅτι τὰ ξέρομε ὅλα. Παρουσιαζόμαστε, ὅτι δῆθεν ἔχομε πάει σ' ἕνα σωρὸ μέρη, ἔχομε διαβάσει τοῦ κόσμου τὰ βιβλία, ἢ ξέρομε τοὺς τάδε καὶ τοὺς τάδε σπουδαίους ἀνθρώπους, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Ἁπλούστατα θέλομε νὰ κάμωμε τὸ σπουδαῖο καὶ γι' αὐτὸ προσπαθοῦμε νὰ ξεγελάσωμε τοὺς ἄλλους. Στὰ πράγματα ὅμως γίνεται ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Οἱ ἄλλοι μᾶς παίρνουν εἴδηση καὶ στὸ τέλος γινόμαστε γελοῖοι. Παθαίνομε μάλιστα κάτι ἀκόμα χειρότερο. Συμβαίνει, δηλαδή, καὶ ὅταν εἰποῦμε τὴν ἀλήθεια, οἱ ἄλλοι δὲν μᾶς πιστεύουν. Νομίζουν, ὅτι καὶ τότε λέμε ψέμματα.

Ἂς προσέξωμε ὅμως τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο! Τί ἔκανε; Πῶς φερόταν σὲ τέτοιες περιπτώσεις; Παραδείγματος χάριν ἔκανε κάποιο θαῦμα. Ὄχι κάτι ἀσήμαντο, ὅπως τὰ πράγματα ποὺ κάνομε ἐμεῖς, ἀλλὰ κάτι πολὺ σπουδαῖο. Θεράπευσε κάποιον τυφλὸ ἢ κάποιον κουτσὸ τὸν ἔκανε πάλι νὰ μπορῆ νὰ περπατῆ. Θὰ παρατηρήσωμε, ὅτι ἂν τοῦ ἦταν δυνατόν, προσπαθοῦσε νὰ τὸ κρατήση μυστικό. Μάλιστα! Ὄχι, δηλαδή, δὲν ἔκανε ὁ Κύριος ἐκεῖνο, ποὺ κάνουν μερικοὶ ἀπὸ μᾶς, ποὺ κάνομε τὸ καλὸ γιὰ νὰ μᾶς ποῦν μπράβο, ἐνῶ μέσα μας δὲν εἴμαστε καλοί, ἀλλὰ προσπαθοῦσε νὰ τὸ κρατήση καὶ μυστικό.

Ἐπίσης γιὰ τὸ τί ἤθελε οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ Τὸν νομίζουν. Ὄχι μόνο δὲν ξιπαζόταν γιατὶ εἶχε σχέση μὲ μεγάλους καὶ τρανούς, ἀλλὰ οἱ φιλίες Του ἦσαν μὲ φτωχοὺς καὶ ἄσημους ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ οἱ ἐχθροί Του τὸν κατηγοροῦσαν, πὼς ἦταν «φίλος τῶν τελωνῶν καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν». Καὶ ὅταν ἤθελε κάποιος νὰ Τὸν ἀκολουθήση, Ἐκεῖνος δὲν τοῦ εἶπε ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλά, θέλοντας νὰ τοῦ δείξη πόσο δύσκολη καὶ ἁπλῆ ἦταν ἡ ζωή Του, τοῦ εἶπε:

«Οἱ ἀλεποῦδες ἔχουν τὴ φωλιά τους καὶ τὰ πουλιὰ ποὺ πετοῦν ἐλεύθερα στὸν οὐρανὸ ἔχουν ποῦ νὰ πᾶνε νὰ κουρνιάσουν, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅμως δὲν ἔχει ποῦ νὰ γείρη τὸ κεφάλι Του». Τόσο ταπείνωνε τὸν Ἑαυτό Του, τόσο ταπεινὰ Τὸν παρουσίαζε ὁ Ἴδιος!

Τὸ παράδειγμά Του ἀκολουθεῖ καὶ ὁ μεγάλος ἀπόστολός Του, ὁ Παῦλος. Ὅταν μερικοὶ μαθητές του τὸν νόμισαν γιὰ σπουδαῖο καὶ πίστευαν πὼς μέσα του, ἀπὸ μόνος του, ἔχει μιὰ μεγάλη δύναμη, ἐκεῖνος τοὺς γράφει: «Δὲν θέλω νὰ νομίσετε, ὅτι εἶμαι κάτι παραπάνω ἀπὸ ὅ,τι πραγματικὰ εἶμαι». Καὶ προσθέτει ἀμέσως ὅτι αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος ἀδύνατος καὶ ὅ,τι ἔχει κατορθώσει νὰ κάμη, τὸ ἔκαμε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς τὸν εἶχε βοηθήσει νὰ κάμη ὅσα μεγάλα θαύματα κατώρθωσε.

Προσοχή, λοιπόν. Ὄχι μόνο νὰ μὴ ξεγελᾶμε τοὺς ἄλλους παρουσιάζοντας τὸν ἑαυτό μας καλύτερο ἀπὸ ὅ,τι εἶναι ἀλλὰ καὶ ὅταν οἱ ἄλλοι ἔχουν γιὰ μᾶς καλύτερη ἰδέα ἀπὸ ὅ,τι εἴμαστε πραγματικά, νὰ μὴ διστάζωμε νὰ τοὺς ποῦμε τί ἀκριβῶς εἴμαστε. Αὐτὸ θὰ πῆ εἰλικρίνεια.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

δισε τὸν «Ἄρη Σουφλίου» μὲ 4 - 2, καὶ ἦρθε ἰσόπαλη πρὸς τὸ Γυμνάσιο Σουφλίου μὲ 3 - 3. Ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδας εἶναι ἡ ἑξῆς: Δ. Παπακυριᾶκος, Τσιαλκάτης, Ἀρπατζιάνης, Τριανταφυλλούδης, Κατσιβέλας, Νιανάκας, Πόπουρας, Κουρτέσης, Ψύλλος, Γκιουργκούδης καὶ Κοντοδαίμων.

ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Δύο μικροί μας φίλοι οἱ Α. Καραγκιαρίδης καὶ Ε. Ἀραβίδης μᾶς γράφουν ἀπὸ τὴν Ἀγροτοπαιδόπολη πὼς πρὶν λίγο καιρὸ ἔγινε ἐκεῖ ἕνας ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας μεταξὺ δύο ὁμάδων τῆς παιδοπόλεως Στρατοῦ καὶ Ἀεροπορίας. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα τοῦ Στρατοῦ μὲ 1 - 0. Τὸ γκὸλ τὸ πέτυχε ὁ Ε. Παύλου στὸ Β΄ ἡμιχρόνιο.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Στὶς 14 Ὀκτωβρίου θὰ δοθῆ στὴν Μασσαλία ἡ «ρεβάνς» τοῦ ἀγῶνος Ἑλλάδος - Γαλλίας.

...Ὁ διάσημος Ἱσπανὸς διαιτητὴς Πέντρο Ἐσκαρτὶν ποὺ διηύθυνε ἀρκετοὺς ἀγῶνες τοῦ παγκοσμίου κυπέλλου ἐκυκλοφόρησεν ἕνα βιβλίο του ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἱστορία τοῦ Παγκοσμίου Κυπέλλου. Κατὰ τὸν Ἐσκαρτὶν οἱ μεγαλύτεροι εταπολεμικοὶ ποδοσφαιρισταὶ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ καταρτίσουν τὴν τελειότερη ὁμάδα τοῦ κόσμου εἶναι οἱ ἑξῆς: 9. Οὐΐλλιαμς (Ἀγγλία) Ρεμαντίνι (Ἰταλία) Ἔκερσλυ (Ἀγγλία), Μπάουερ (Βραζιλία) Γκονζάλες (Οὐραγουάη) Ζιζίνχο (Βραζιλία) Ἀντεμὶρ (Βραζιλία), Σκόγκλουντ (Σουηδία) καὶ Φίννεϋ (Ἀγγλία).

... Τὰ καλύτερα ρεκὸρ τοῦ ἅλματος τριπλοῦν εἶναι τὰ ἑξῆς:

16 μ. Ν. Ταζίμα (Ἰαπων.) 1936.

16 μ. Α. Ντὰ Σίλβα (Βραζιλ.) 1950.

15.86. Τογκάμι (Ἰαπων.) 1937.

15.82. Κ. Ὀσίμα (Ἰαπων.) 1934.

15.77.5 Τ. Μέτκαλφ (Αὐστραλ.) 1935.

15.75. Χαράντα (Ἰαπων.) 1934.

15.72. Τ. Μάμπου (Ἰαπων.) 1932.

15.71. Λ. Μύλλερ (Αὐστραλία) 1939.

15.70 Τσεμπάκωφ (Ρωσ.) 1950.

15.70. Γκ. Κὶν (Κορέα) 1940.

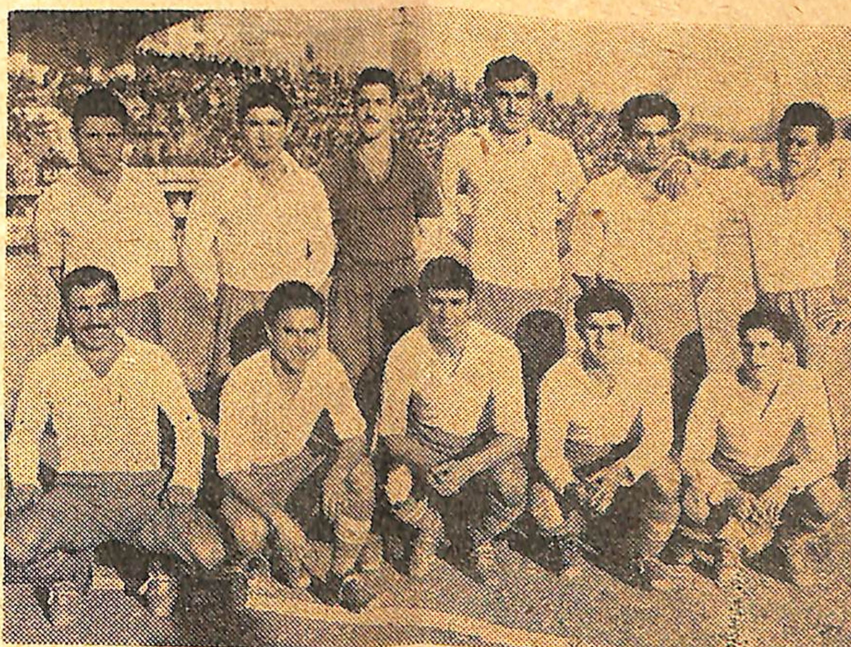
15.66. Λ. Μπροννέτο (Ἀργεντ.) 1928.

15.66. Ζάμπρεμπορτς (Ρωσσία) 1950.

Τὸ καλύτερο ἑλληνικὸ ρεκὸρ στὸ ἀγώνισμα αὐτὸ εἶναι τοῦ Ι. Παλαμιώτη μὲ 15.03 (1939).

...Οἱ καλύτεροι σήμερα Ἕλληνες πυγμάχοι εἶναι οἱ ἑξῆς: Κατηγορία: Βαρέων βαρῶν: Τσαλδάρης (Π.Α.Ο.), Κάτρης (Π.Α.Ο.), Οἰκονόμου (Ὀλυμπιακοῦ). Κατηγ. Ἡμιμέσων: Ἀνθόπουλος (Π.Α.Ο.), Κατηγορία Μέσων: Ι. Παπαδόπουλος (Π.Α.Ο.), Λαμπίδης Ι. (Π.Α.Ο.), Παπάζογλου (Π.Α.Ο.) Κατηγ. ἡμιμέσων: Λαμπίδης (Π.Α.Ο.), Εὐθυμιάδης (Ἀπόλ.). Κατηγ. ἐλαφρῶν: Κατσίπης (Π.Α.Ο.), Ψαρρὸς (Π.Α.Ο.), Κατηγ. ὑπερελαφρῶν: Χωσᾶκος (Ὀλυμπ.). Κατηγ. Μυίγας: Παναγιωτίδης, Σαράφογλου (Π.Α.Ο.).

... Ἡ Ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Τουρκίας ἔχει δώσει μέχρι σήμερα 4 ἀγῶνες μὲ τὴν ἐθνικὴ Γιουγκοσλαυίας. Στὶς δύο νικήθηκε μὲ 2 - 1 (1928) καὶ 3 - 1 (1939), στὸν ἕνα ἐνίκησε μὲ 2 - 1 (1931) καὶ στὸ ἄλλο ἀνεδείχθη ἰσόπαλος μὲ 3 - 3 (1936).

Ἡ Ἐθνικὴ ἑλληνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ἀπὸ τὴν ὁποία ὅμως λείπουν μερικοὶ παῖκτες.

Ο Κολοκοτρώνης εἶπε: 'Ο Θεὸς ἔδωσε τὴν ὑπογραφή του γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ποὺ δὲν παίρνει πίσω.

⁂

Μιὰ μέρα ὁ Κολοκοτρώνης τάβαλε μ' ἕνα Καρυτινὸ στρατιώτη — ποὺ ἦταν κι' ἀνηψιός του — γιατὶ εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴν 'Ανατολὴ καὶ δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ πόλεμο!

—'Ανάθεμά σε 'Ανατολή, εἶπε. Σοῦ στέλνουμε πέρδικες καὶ μᾶς γυρίζεις κουροῦνες.

⁂

Στὰ 1823 ἡ Κυβέρνηση ἀποφάσισε νὰ κάμη τὸν Κολοκοτρώνη ἀντιπρόεδρο τοῦ ἐκτελεστικοῦ. Ἄρχισε λοιπὸν ὁ «στρατιώτης» νὰ ὑπογράφη χαρτιά. Μὰ ἦταν γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτὴ ὁ Κολοκοτρώνης; Ντράπηκε γιὰ τὸ... κατάντημά του. Ἔσπασε τὴν πέννα του, καὶ κίνησε πάλι γιὰ τὸν πόλεμο. 'Απὸ τὸ δρόμο ἔστειλε καὶ τὴν παραίτησή του ἀπὸ τὸ ἐκτελεστικό, (ἕνα εἶδος Κυβερνήσεως).

Στὴν Τριπολιτσὰ ποὺ ἔφτασε θέλησε νὰ δικαιολογήση τὴν παραίτησή του καὶ εἶπε τὸ παραμῦθι:

—Ἕνας λύκος ἅρπαξε ἕνα ἀρνὶ ἀπὸ τὸ μαντρὶ καὶ πῆγε πάρα πέρα νὰ τὸ φάη — «κὺρ λύκο τοῦ εἶπε τὸ ἀρνί. Θὰ μὲ φᾶς τὸ ξέρω! χαλάλι σου ὅμως. Γι' αὐτὸ ὅμως τὸ καλὸ κάμε μου καὶ μένα αὐτὴ τὴ χάρη. Τραγούδα μου λιγάκι γιατὶ ἔχεις πολὺ γλυκειὰ φωνὴ κι ἐμένα μ' ἀρέσουν τὰ τραγούδια...

Ἄφησε ὁ λύκος κατὰ γῆς τ' ἀρνὶ κι' ἄρχισε νὰ οὐρλιάζη (τί ἄλλο ἀπὸ οὔρλιασμα μποροῦσε νὰ εἶναι τοῦ λύκου τὸ τραγοῦδι;) Τὸν ἄκουσαν τὰ σκυλιὰ ἀπὸ τὸ μαντρὶ καὶ τὸν πῆραν στὸ κυνῆγι. Εἶδε κ' ἔπαθε ὁ λύκος ὥσπου νὰ γλυτώση. Τότε στάθηκε ψηλὰ στὴ ράχη κι' ἀγνάντευε πεινασμένος κατὰ τὸ μαντρί.

—Τί ἤθελα ἐγὼ νὰ κάνω τὸν τραγουδιστή; εἶπε μονολογώντας. 'Απὸ τὴν δική μου γενιὰ κανένας δὲν καταπιάστηκε μὲ τὴ μουσική. Λοιπὸν καλὰ νὰ τὰ παθαίνω...

⁂

Ὅταν στὰ τέλη τοῦ 1820 ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ 1821 ὁ Θοδωράκης Δεληγιάννης πιάστηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ κλείστηκε στὶς φυλακὲς τῆς Τριπολιτσᾶς, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἑταίρους τῆς Φιλικῆς 'Εταιρείας, φοβήθηκαν πὼς οἱ ἄλλοι οἱ Δεληγιανναῖοι — τὰ ἀδέλφια καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Θοδωράκη — δὲν θὰ παίρνανε μέρος στὴν 'Επανάσταση, ἀπὸ φόβο μήπως οἱ Τοῦρκοι σκοτώσουν τὸν ἀδελφό του. Ἅμα ὁ Κανέλλος Δεληγιάννης ἔμαθε αὐτὲς τὶς κουβέντες εἶπε:

—Οἱ Δεληγιανναῖοι εἶναι τόσο πολλοὶ ποὺ ὅσους καὶ νὰ σκοτώσουν οἱ Τουρκαλάδες πάλι θὰ μείνουν ἀρκετοὶ γιὰ νὰ τοὺς πολεμᾶνε...

⁂

Ὅταν πλησίαζε ἡ στιγμὴ γιὰ τὸ μεγάλο ἐθνικὸ ξεσήκωμα τοῦ 1821 κάποιος πρόκριτος πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Δεσπότη τῆς παλιᾶς Πάτρας τὸν ἥρωα Γερμανὸ (ἀπὸ τὸ σχολεῖο μας τὸν ξέρουμε σὰν «Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸ») καὶ ἀφοῦ μίλησαν γιὰ ὅσα ἔμελλε νὰ γίνουν ὁ ἐπισκέπτης εἶπε στὸν Δεσπότη πὼς καλὰ θὰ ἔκανε νὰ πήγαινε στὴ Ζάκυνθο γιὰ νὰ φυλάξη τὴ ζωή του. Μὰ ὁ Δεσπότης δὲν τὸν ἄφησε νὰ προχωρήση:

—Φίλε μου, τοῦ εἶπε. Δὲν θέλω οὔτε ἀπὸ σὲ οὔτε ἀπὸ κανένα ἄλλο τέτοιες παρακινήσεις.

⁂

Ἕνας στρατιώτης Μωραΐτης, ποὺ ἦταν ὀνομαστὸς γιὰ τὴν ἀντρεία του καὶ τὶς πολεμικές του ἐπιτυχίες σὲ συμπλοκὲς μὲ τοὺς Τούρκους πῆγε νὰ ἐξομολογηθῆ σ' ἕνα πνευματικὸ καὶ νὰ πάρη τὴν ἅγια μετάλειψη.

'Ο πνευματικὸς σὰν ἄκουσε τὴν ἐξομολόγηση τοῦ πολεμιστῆ ἀρνήθηκε νὰ τοῦ δώση ἄδεια νὰ κοινωνήση...

— Σκότωσες ἄνθρωπο, τοῦ λέει. Πῶς θὰ κοινωνήσης.

'Ο στρατιώτης ὅμως παρουσιάσθηκε στὸ Δεσπότη τῆς Μεθώνης. Κι' αὐτὸς χωρὶς ἄλλο τίποτα τοῦ εἶπε:

—Ἔλα τὴν Κυριακὴ στὴ λειτουργία.

Καὶ πραγματικὰ πῆγε.

Τὴν στιγμὴ τῆς Κοινωνίας ὁ Δεσπότης, στάθηκε ὀρθὸς στὴ μεγάλη πύλη τοῦ ἱεροῦ μὲ τὸ δισκοπότηρο στὸ χέρι.

Καὶ παίρνοντας τὸ πιὸ σοβαρὸ ὕφος, ποὺ ἡ στιγμὴ ἐπέβαλε, εἶπε στὸ στρατιώτη:

—Πάρε τὸ δισκοπότηρο καὶ κοινωνήσου μόνος σου. Τὰ χέρια σου εἶναι πιὸ ἄξια ἀπὸ τὰ δικά μου νὰ σὲ κοινωνήσουν. 'Εμεῖς διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδας καὶ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ πολεμᾶμε μὲ δεήσεις, ἐνῶ σεῖς πολεμᾶτε μὲ τὰ στήθη σας στοὺς κινδύνους.

⁂

Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐπανάστασης ἡ Γαλλικὴ πολιτικὴ ἦτανε μὲ τὸ μέρος τῶν Τούρκων. Οἱ Κυβερνῆτες τῆς Γαλλίας ὑποστηρίζανε πὼς οἱ Ἕλληνες ἦταν ἀντάρτες κι' ἔπρεπε νὰ προσκυνήσουν τὸ Σουλτᾶνο κι' ἔλεος νὰ ζητήσουν ἀπ' αὐτὸ μὲ τὸ μέσον τῶν Μεγάλων Βασιλιάδων τῆς Εὐρώπης. 'Εκτὸς ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Δράμαλη, προχωροῦσε κι' ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα γιὰ νὰ βοηθήση τὸ πολιορκημένο 'Ανάπλι.

'Ο Γάλλος Ναύαρχος Δεριγνὺ — εἶναι ἀπὸ τοὺς Ναυάρχους ποὺ κατάστρεψε τὸν Αἰγυπτιακὸ στόλο στὸ Ναυαρῖνο — πῆγε καὶ βρῆκε τὴν προσωρινὴ Κυβέρνηση τῆς 'Επαναστατημένης 'Ελλάδας καὶ ἄρχισε τὶς συμβουλές: 'Ο χαμὸς τῶν 'Ελλήνων ἦταν κοντά. 'Η Τουρκικὴ ἀρμάδα φτάνει. Καὶ τότε Γιατὶ νὰ χυθῆ τοῦ κάκου τόσο αἷμα;

'Ο Κωλέττης, ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν κατάλαβε τοὺς σκοποὺς τοῦ Γάλλου Ναυάρχου. 'Αντὶ νὰ σοβαρευτῆ ἢ ν' ἀνησυχήση ἔδειξε ἰδιαίτερη χαρὰ γιὰ τὰ λόγια τοῦ Ναυάρχου. Κι' ὁ Δεριγνὺ ποὺ παραξενεύτηκε:

—Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ σᾶς προκαλεῖ, κύριε ὑπουργέ, τόση χαρά!

—Τὰ φαινόμενα γελοῦν, κύριε Ναύαρχε! Ἄλλα εἶναι τὰ πράγματα. Μπορῶ νὰ ἐμπιστευτῶ κάτι στὴν ἐξοχότητά σας;

—Καὶ βέβαια, μπορεῖτε, εἶπε ὁ Ναύαρχος!

—Εἶναι πολὺ μπουνταλᾶς ὁ Καπετὰν πασσᾶς.

Σὲ λίγο θὰ πέσῃ στὴν παγίδα ποὺ τοῦ ἔχουμε στήσῃ. Βλέπετε αὐτὰ τὰ νησιά; Ὅλα εἶναι γιομᾶτα μπουρλότα. Φτάνει νὰ μποῦν στὸν κόλπο!... Τώρα νὰ μὲ συμπαθᾶτε. Τρέχω νὰ δώσω διαταγές...

Ὁ Ναύαρχος «ἔχαψε» ὅσα τοὖπε ὁ Κωλέττης. Ἀνησύχησε στ' ἀληθινά, καὶ προσπάθησε νὰ χασομερήσῃ τὸν ὑπουργό, μὰ δὲν τὰ κατάφερε. Ἔτρεξε ὕστερα στὸ καράβι του κ' ἔκαμε πανιά. Βιαζότανε νὰ σμίξῃ τὸν τουρκαλᾶ τὸ Ναύαρχο.

(Σημ. «Σ.Τ.Π.»: Τὸ ἀνέκδοτο αὐτὸ δὲν εἶναι φανταστικό. Ἀπὸ διάφορα ἱστορικὰ στοιχεῖα φαίνεται ἀληθινό.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὁ Δεριγνὺ διαβίβασε τὴν κουβέντα ποὺ εἶχε μὲ τὸν Κωλέττη στὸν Καπετὰν Πασσᾶ. Κι' αὐτὸς δὲν προσπάθησε νὰ μπάσῃ μέσα στὸν κόλπο τοῦ Ἀναπλιοῦ οὔτε ἕνα ἀπὸ τὰ καράβια του. Ἔστειλε μόνο μὲ δυὸ φορτηγὰ τροφὲς στοὺς πολιορκημένους του. Μὰ καὶ τὰ φορτηγὰ αὐτὰ πιάστηκαν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες).

⁂

Ὅταν ἡ γυναῖκα τοῦ Μάρκου Μπότσαρη, ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ ἀντρός της ἔτυχε νὰ χτενίζῃ τὸ γυιό της, τὸ Δημήτρη ἀγόρι ἔντεκα χρονῶν. Καὶ παρατῶντας τὸ χτένισμα ἄρχισε νὰ μοιρολογῇ τὸ χαμένο της ἥρωα. Μὰ ὁ μικρὸς Μπότσαρης δὲν τὴν ἄφηνε νὰ κλαίῃ.

—Ὁ πατέρας της ἔλεγε, σκοτώθηκε γιὰ τὴν πατρίδα, κι' ἡ ψυχή του πάει στὸν παράδεισο. Μὴν κλαῖς. Βγάλε τὰ μαῦρα καὶ νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ πάω στὸ θειό μου νὰ πολεμάω μαζί του. Νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα ἄλογο νὰ μοῦ δώσῃς κι' ἅρματα. Μπορῶ νὰ τὰ κρατῶ. Θέλω νὰ πάρω τὸ αἷμα τοῦ πατέρα μου.

(Σημ. «Σ.Τ.Π.» Ὁ Δημήτρης Μπότσαρης ὁ γυιὸς τοῦ Μάρκου Μπότσαρη σπούδασε στὴν Εὐρώπη μὲ ἔξοδα τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου. Ἦταν ἔξοχος ἀξιωματικὸς καὶ σπάνιος ἄνθρωπος. Γίνηκε καὶ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν.

⁂

Οἱ γενναῖοι ποὺ σκοτώθηκαν στὸ Μανιάκι, εἶχαν κυκλωθῆ ἀπὸ Ἀραπάδες τοῦ Ἰμπραήμ. Μποροῦσαν βέβαια νὰ σωθοῦν ξεφεύγοντας. Τοῦ Παπαφλέσσα ὅμως ἡ ἀπόφαση ἦταν νὰ μποῦνε στὰ ταμπούρια καὶ νὰ πολεμήσουν «μέχρις ἐσχάτων».

Στὸν ἀδελφό του ἔγραφε:

«Δὲν εἶμαι σὰν καὶ σᾶς ποὺ τρέχετε ἀπὸ ράχη σὲ ράχη, ὅμοια μὲ τοὺς "Αϊ-Λιάδες. Ἐγὼ ὁρκίστηκα νὰ χύσω τὸ αἷμα μου γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς πατρίδας. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ ὥρα. Εὔχομαι στὸ Θεὸ ἡ πρώτη μπάλα τοῦ Μπραΐμη νὰ μὲ πάρῃ στὸ κεφάλι».

Καταλάβαινε λοιπὸν κι' ὁ ἴδιος κι' οἱ ἄλλοι, πὼς εἶχαν μπῆ σ' ἕνα «ἀπεγνωσμένο ἀγῶνα». Μὰ κανένας δὲν τόλμησε νὰ μιλήσῃ στὸν Παπαφλέσσα γιὰ φυγή.

Σὰν ὅμως τὰ πράγματα ἔσφιξαν ὁ Κεφάλας κι' ὁ Παπαγιώργης πήγανε κοντά του καὶ τὸν ἔπιασαν μὲ γλυκόλογα. Καὶ στὸ τέλος τοῦ εἶπαν πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ φύγουν.

—Ἔχασα τὶς ἐλπίδες μου ἀπὸ σένα εἶπε στὸν Κεφάλα ὁ Παπαφλέσσας. Ἀλλοιῶς σὲ τιμοῦσα. Καὶ σὺ Παπᾶ, μοῦ τὰ ντρόπιασες, εἶπε στὸν Παπαγιώργη πιάνοντας τὰ γένεια του.

Τότε ὁ Βοϊδῆς Μαυρομιχάλης εἶπε:

—Πᾶμε στὰ Ταμπούρια μας. Ὅποιος θέλει ἂς φύγῃ. Κι' ἂς μείνῃ ν' ἀκούῃ τῶν γυναικῶν τὰ μοιρολόγια.

⁂

Τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1824 ὁ Νέγρης κι' ὁ Μαυρογορδᾶτος πήγανε στὴν τοπικὴ Συνέλευση τῆς τοπικῆς Ἑλλάδας ποὺ συνάχτηκε στὰ Σάλωνα (τὴν Ἄμφισσα).

Μόλις φτάσανε χαιρέτησαν τριγύρω τοὺς καπεταναίους, — ὅλοι ἦταν παλιοὶ ἁρματωλοὶ καὶ κλέφτες, ποὺ κουβέντιαζαν καθισμένοι κάτω ἀπὸ μεγάλα δέντρα.

Ὁ Ὀδυσσέας Ἀνδροῦτσος τοὺς ρώτησε τότε:

—Πῶς ἤρθατε;

—Ἤρθαμε νὰ σᾶς συντρέξωμε, ν' ἀγωνισθοῦμε κι' ἐμεῖς μαζί σας.

—Ἀπὸ Καλαμαράδες, δὲν θέλομε βοήθεια στὸν πόλεμο, εἶπε ἀπότομα ὁ Ἀνδροῦτσος. Θέλουμε τσαρούχια, μπαρούτι, βόλια καὶ ψωμί. Φέρατε ἀπ' αὐτά;

—Ποῦ νὰ τὰ βροῦμε;

Οἱ «Καλαμαράδες» βλέπετε, ἦταν φτωχότεροι ἀπὸ τοὺς «Μαχαιράδες».

Ὁ λαὸς τραγουδάει τὴν ἐποποιΐα του

ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 21

Κρυφὰ τὸ λένε τὰ πουλιά, κρυφὰ τὸ λὲν τ' ἀηδόνια
κρυφὰ τὸ λέει ὁ γούμενος ἀπὸ τὴν Ἅγια Λαύρα:
«Παιδιὰ γιὰ μεταλάβετε, γιὰ ξεμολογηθῆτε
δὲν εἶν' ὁ περσινὸς καιρὸς κι' ὁ φετεινὸς χειμῶνας.
Μᾶς ἦρθε ἡ ἄνοιξη πικρή, τὸ καλοκαῖρι μαῦρο,
γιατὶ σηκώθη πόλεμος καὶ πολεμᾶν τοὺς Τούρκους
Νὰ διώξουμ' ὅλη τὴν Τουρκιὰ ἢ νὰ χαθοῦμε ὅλοι.

(Δημοτικό)

ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΛΗ

Φύσα μαΐστρο δροσερὲ κι' ἀέρα τοῦ πελάγου,
νὰ πᾶς τὰ χαιρετίσματα 'ς τοῦ Δράμαλη τὴ Μάννα
τῆς Ρούμελης οἱ Μπέηδες, τοῦ Δράμαλη οἱ ἀγάδες,
'ς τὸ Δερβενάκι κείτονται, 'ς τὸ χῶμα ξαπλωμένοι.
Στρῶμά χουνε τὴ μαύρη γῆς, προσκέφαλο λιθάρια
καὶ γι' ἀπανωσκεπάσματα τοῦ φεγγαριοῦ τὴ λάμψη.
Κι' ἕνα πουλάκι πέρασε καὶ τὸ συχνορωτᾶνε.
«Πουλί, πῶς πάει ὁ πόλεμος, τὸ κλέφτικο ντουφέκι;
—Μπροστὰ πάει ὁ Νικηταρᾶς, πίσω ὁ Κολοκοτρώνης
καὶ πέρα πίσω οἱ ἕλληνες μὲ τὰ σπαθιὰ στὰ χέρια»
Γράμματα πᾶνε κι' ἔρχονται 'ς τῶν μπέηδων τὰ σπίτια
κλαῖνε τ' ἀχούρια γι' ἄλογα καὶ τὰ τζαμιὰ γιὰ τούρκους.
Κλαῖνε μαννοῦλες καὶ παιδιά, γυναῖκες γιὰ τοὺς ἄντρες.

(Δημοτικό)

Ο ΟΛΥΜΠΟΣ ΚΙ' Ο ΚΙΣΣΑΒΟΣ

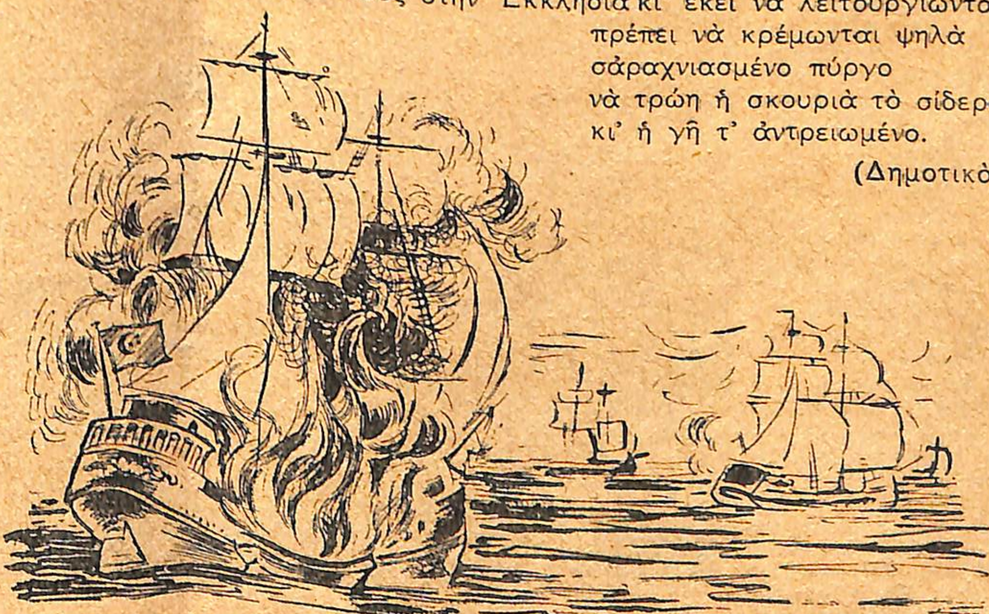
Ὁ Ὄλυμπος κι ὁ Κίσσαβος τὰ δυὸ βουνὰ μαλώνουν
τὸ ποιὸ νὰ ρίξῃ τὴ βροχὴ τὸ ποιὸ νὰ ρίξῃ χιόνι.
Ὁ Κίσσαβος ρίχνει βροχὴ κι' ὁ Ὄλυμπος τὸ χιόνι.
Γυρίζει τότ' ὁ Ὄλυμπος καὶ λέγει τοῦ Κισσάβου.
«Μὴ μὲ μαλώνεις, Κίσσαβε, μπρὲ Τουρκοπατημένε,
ποὺ σὲ πατάει ἡ κονιαριὰ κι' οἱ Λαρσινοὶ Ἀγάδες.
Ἐγὼ εἶμ' ὁ Γέρο Ὄλυμπος 'ς τὸν κόσμο ξακουσμένος,
ἔχω σαράντα δυὸ κορφὲς κ' ἑξῆντα δυὸ βρυσοῦλες
κάθε κορφὴ καὶ φλάμπουρο κάθε κλαδὶ καὶ κλέφτης.
Κι' ὅταν τὸ παίρν' ἡ ἄνοιξη κι' ἀνοίγουν τὰ κλαδάκια,
γεμίζουν τὰ βουνὰ κλεφτιὰ καὶ τὰ λαγκάδια σκλάβους.
Ἔχω καὶ τὸ χρυσὸ Ἀητό, τὸ χρυσοπλουμισμένο,
πάνω στὴν πόρτα κάθεται καὶ μὲ τὸν ἥλιο λέγει.
"Ἥλιε μ' δὲν κρούς τἀποταχὺ μον' κρούς τὸ μεσημέρι
νὰ ζεσταθοῦν τὰ νύχια μου τὰ νυχτοπόδαρά μου;»

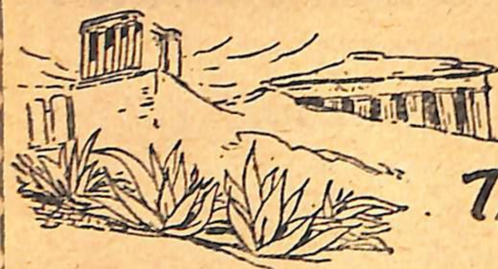
(Δημοτικό)

Τ' ΑΝΤΡΕΙΩΜΕΝΟΥ Τ' ΑΡΜΑΤΑ

Τἀντρειωμένου τἄρματα δὲν πρέπει νὰ πουλιῶνται.
μόν' πρέπει τους στὴν Ἐκκλησιὰ κι' ἐκεῖ νὰ λειτουργιῶνται,
πρέπει νὰ κρέμωνται ψηλὰ
σαραχνιασμένο πύργο
νὰ τρώῃ ἡ σκουριὰ τὸ σίδερο
κι' ἡ γῆ τ' ἀντρειωμένο.

(Δημοτικό)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὸν Παρθενῶνα

Σὰν ἄκουσαν τὰ παιδιὰ πὼς δόθηκε ἐπιτέλους ἡ ἄδεια νὰ δοῦμε τὸν Παρθενῶνα, ἔτρεξαν κατὰ κεῖ, ἀνυπόμονα. Ὁ θεῖος Βρασίδας κι' ἐγώ, περπατούσαμε κουβεντιάζοντας.

— Ὅταν πρωτόρθα ἐδῶ, ξαδέρφη, μοῦ εἶπε, — ἤμουνα τότε θαρρῶ μαθητούδι κι' ἐγὼ — θυμᾶμαι πὼς ἔτρεξα κατ' εὐθεῖαν, ὅπως καλλήωρα ὁ Φάνης, καὶ χώθηκα ἀνάμεσα στὶς κολῶνες, ζητώντας νὰ δῶ τὸ χρυσελεφάντινο ἄγαλμα τοῦ Φειδία. «Κρῖμα σὲ σένα, μοῦ εἶπε τότε ὁ δάσκαλος. Ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια περίμενες νὰ δῆς ἕνα ἄγαλμα ἀπὸ φίλντισι καὶ χρυσάφι μέσ' στὸ ναό; ἢ μήπως δὲν ξέρεις πόσων χρονῶν εἶναι ὁ Παρθενώνας;».

— Λοιπὸν τί ἀπάντηση τοὔδωκες; ρώτησα.

— Πολλὰ ζητᾶς, μ' ἀποκρίθηκε ὁ θεῖος Βρασίδας. Τριάντα χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε, ποῦ νὰ θυμᾶμαι! Ὁ Λεωνίδας θὰ τὸ θυμᾶται.

— Εὐκολώτατο, εἶπε αὐτὸς πρόθυμα. Ὁ Παρθενώνας ἐγκαινιάστηκε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, τὸ 438 π. Χ. Ἔχουμε καὶ 1951 χρόνια μετὰ Χριστό, μᾶς κάνουν 2.389. Τί παλιὸς ἀλήθεια ποὺ εἶναι! Καὶ τί ἀθάνατος! Κι' ἐγὼ ποὺ δὲν ἀσχολοῦμαι μὲ τέτοια ζητήματα, ποὺ δὲ μελετῶ ποτὲ ἱστορία, σὰν ἔρθω ἐδῶ, νιώθω κάτι ἀλλιώτικο. Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ; Τ' ἄσπρα ἐτοῦτα μάρμαρα σὰ νὰ μὲ σηκώνουν ψηλά, σὰ νὰ μ' ἀναγκάζουν νὰ κοιτάξω τὸν οὐρανό.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ δύναμη τῆς ὀμορφιᾶς, Λεωνίδα, ἀπάντησα, εὐχαριστημένη γιὰ τὴν ὡραία ἐκείνη συγκίνηση. Δὲ χρειάζεται νὰ ξέρης χρονολογίες, καὶ μύθους, καὶ λεπτομέρειες, γιὰ νὰ τὴ νοιώσης. Σὲ συνεπαίρνει, χωρὶς νὰ τὸ θές, μπαίνει βαθειὰ στὴν ψυχή σου καὶ σὲ σηκώνει μὲ τὰ δικά της φτερά. Κοίτα τὴ Μυρτὼ πῶς τὴ χαίρεται!

Ἀλήθεια, ἐκεῖνες οἱ λίγες στιγμὲς ποὺ χρειάστηκε γιὰ νὰ πᾶμε ἀπ' τὰ Προπύλαια στὸν Παρθενῶνα, θὰ μποροῦσαν καὶ μόνες νὰ δείξουν τὸ χαρακτῆρα τοῦ καθενός.

Ὁ Φάνης, ἀχόρταγος γιὰ τὴ μάθηση, μὲ παρακαλοῦσε ν' ἀρχίσω τὸ γρηγορώτερο νὰ τοὺς λέω τὴν ἱστορία τοῦ Παρθενῶνα, ὁ Λεωνίδας ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτη ἐντύπωση χώθηκε ἀνάμεσα στὶς δωρικὲς κολῶνες κι' ἄρχισε νὰ μελετᾶ τὶς ἀκμὲς καὶ τὶς αὐλακές τους, νὰ προσπαθῆ νὰ μαντέψη στὶς τεχνικὲς λεπτομέρειες τὸ μυστικὸ τῆς μεγάλης του γοητείας.

Ἀντίθετα ἡ Μυρτώ, δὲ βιαζόταν καθόλου. Πῆγε ψηλότερα καὶ κάθισε σ' ἕνα βραχάκι ἀντίκρυ στὸ Ἐρέχθειο καὶ στὸν Παρθενῶνα καὶ κοίταζε, μιὰ τὸ ἕνα καὶ μιὰ τὸν ἄλλο. Φαινόταν σὲ ἔκστιση. Δὲ μελετοῦσε ἐκείνη, δὲ σύγκρινε, δὲ μετροῦσε. Ἔπινε, μέσα ἀπ' τὸ κρυστάλλινο ποτῆρι τῆς εὐτυχίας, τὸ φῶς καὶ τὴν ἁρμονία.

Πῆγα κοντά της. Ὁ Φάνης ἔβαλε τὶς φωνές.

— Μὰ τί κάνετε ἐκεῖ. Δὲ θἀρθῆτε λοιπὸν νὰ τὰ ποῦμε; Ἔχω θεία μου, τόσα νὰ σᾶς ρωτήσω.

— Ἀλήθεια, θεία, φώναξε κι' ὁ Λεωνίδας, τί θέλουν αὐτὲς οἱ τοιχογραφίες μὲ τοὺς ἁγίους στὸν ἀντικρυνὸ τοῖχο; Δὲν πιστεύω νὰ ἦταν χριστιανοὶ οἱ ἀχαῖοι Ἕλληνες;

— Νὰ τὸ πῶ ἐγὼ θεία; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Καὶ βέβαια νὰ τὸ πῆς, ἂν τὸ ξέρης, ἀπάντησα.

— Τοὺς ἁγίους τοὺς ἐζωγράφισαν, πολλὰ χρόνια ἀργότερα, ἄρχισε νὰ ἐξηγᾶ τὸ παιδί, στὴ Βυζαντινὴ ἐποχή, ποὺ ὁ Παρθενώνας εἶχε γίνει ναὸς χριστιανικός, ἀφιερωμένος στὴν Παναγία τὴν Ἀθηνιώτισσα.

— Μὰ ἀπ' τὸ τέλος θ' ἀρχίσωμε, τὸν ἔκοψε ὁ θεῖος Βρασίδας. Ἔλα, ξαδέρφη εἶν' ὥρα. Ἂς καθίσωμε ἐδῶ στὸ παγκάκι ἀντίκρυ. Πιὸ εὐχάριστα ἀκούει κανεὶς σὰν εἶναι ξεκούραστος.

Ἦρθε κι' ἡ Μυρτώ, μαζεύτηκαν καὶ τὰ παιδιὰ κι' ἐγὼ πιὰ ἔπρεπε νὰ πῶ λίγα λόγια.

— Ὁ Λεωνίδας εἶπα, ἔκαμε τὴν ἀρχή, λέγοντάς μας πρωτύτερα τὴ χρονολογία τοῦ Παρθενῶνα. Εἶναι κι' αὐτός, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα ἀριστουργήματα τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς τέχνης, ἔργο τοῦ Χρυσοῦ Αἰῶνα, ποὺ δέθηκε στὴν ἀρχαία μας ἱστορία μὲ τ' ὄνομα τοῦ Περικλῆ. Ὅλοι οἱ ναοί, ποὺ ἦταν ἐπάνω στὴν Ἀκρόπολη, ἦταν χαρισμένοι στὴν Ἀθηνᾶ στὴ θεὰ καὶ βασίλισσα τοῦ τόπου. Ἐκείνη ἦταν ἡ πολιοῦχος, ἡ μεγάλη προστάτρια, ἡ Κυρὰ τῆς Ἀθήνας. Αὐτὴ τῆς ἔδωκε τ' ὄνομά της, αὐτὴ τῆς χάρισε τὴν ἐλιά, τὴ χαρὰ τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς εἰρήνης, αὐτὴ πάλι ἔπαιρνε τὴν ἀσπίδα της καὶ τοὺς ἔδινε τὴ νίκη.

Ἐδῶ στὴν Ἀκρόπολη, ὅπου ἔστησε τὸ βασίλειο τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς ἡ ἀγάπη κι' ἡ τέχνη τῶν Ἀθηναίων, θὰ τὴ βροῦμε μ' ὅλα της τὰ ὀνόματα. Ἀθηνᾶ Ὑγεία τὴ λέει μιὰ ἐπιγραφὴ στὰ Προπύλαια. Τὴν ἔστησε ἕνας ἐργάτης ποὺ ἔπεσε ἀπ' τὸ γιαπὶ καὶ τὸν ἔσωσε ἡ θεά του.

Πίσω ἀπ' τὸν Παρθενῶνα, τῆς εἶχαν βωμὸ σὰν Θεὰ Ἐργάνη, προστάτισσα δηλαδὴ τῆς δουλειᾶς κι' οἱ τεχνίτες τῆς πήγαιναν ἀφιέρωμα τὰ πρῶτα τους ἔργα. Στὸν πόλεμο, τὴν φαντάζονταν πάνοπλη νὰ τοὺς βοηθᾶ — ἐκεῖ πρὶν ἀπ' τὸ Ἐρέχθειο εἶχαν στήσει ἕνα πελώριο ἄγαλμα στὴν Πρόμαχο Ἀθηνᾶ ποὺ τὸ δόρυ του καὶ τὸ κράνος του, λέει, φαινόταν ἀπ' τὸ Σούνιο — κι' ἐκεῖνος ὁ κομψὸς ναὸς ποὺ ὁ Φάνης τὸν παρομοίασε μὲ πουλάκι, εἶναι κισμένος στὴν Ἀθηνᾶ γιὰ νὰ μὴ μπορῆ νὰ πετάξη μακριά τους. Ἐδῶ πάλι στὸν Παρθενῶνα τὴ λάτρευαν Ἀθηνᾶ Παρθένο κι' ὁ Φειδίας τῆς εἶχε κάνει τὸ ἄγαλμά της μὲ φίλντισι καὶ χρυσάφι... Πᾶμε νὰ σᾶς δείξω τὸ βάθρο του... Ναί, ἐδῶ ποὺ τὸ μάρμαρο εἶναι πιὸ σκοῦρο, στεκόταν τὸ ἄγαλμα... Ἐξαίσιο, μεγαλόπρεπο, θεϊκό. Ἡ βασίλισσα τοῦ αἰθέρα, ὅπως τὴν ἔλεγαν. εἶχε ὅλο τὸ μεγαλεῖο τῆς κόρης ποὺ βγῆκε πάνοπλη ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Δία... Καθὼς φωτιζόταν μόνο ἀπὸ τὴν πόρτα — γιατὶ ὁ ναὸς ἦταν στεγασμένος — ἔμοιαζε σὰ νὰ εἶχε δικό της φῶς, σὰ νὰ στεκόταν ἐκεῖ ζωντανή, οὐρανοκατέβατη, φρουρὸς τῆς ἀγαπημένης της πολιτείας.

— Τί κρῖμα, δὲ σώθηκε τίποτε ἀπὸ κεῖνο τὸ ἄγαλμα; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Μερικὰ ἀντίγραφα μόνο σὲ μάρμαρο, μᾶς διατηροῦν τὴν παράσταση, μὰ ἐκεῖνο ποὺ βάζει ὁ καλλιτέχνης στὴν ἔκφραση πῶς νὰ τὸ κρατήση ἕνα ἀντίγραφο;... Ἔχουμε ὅμως ἀνάγλυφα τῆς Φειδιακῆς σχολῆς ἀπὸ τὴ ζωφόρο τοῦ Παρθενῶνα. Αὐτὰ θὰ τὰ δοῦμε σὲ λίγο στὸ Μουσεῖο.

— Τί εἶναι ζωφόρος θεία; Τοὺς πῆγα στὸν ὀπισθόδομο, ὅπου σωζόταν, στὴ θέση του, ἕνα κομμάτι ἀπ' τὴ ζωφόρο τοῦ Παρθενῶνα.

—Ὑπέροχοι καβαλλάρηδες, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Τί σώματα ἀγαλματένια! Κι' ἐκεῖνα τὰ ἄλογα πῶς φρουμάζουν, ἀνυπόμονα νὰ ξεκινήσουν! Ποῦ πᾶνε;

— Εἶναι ἡ πομπὴ τῶν Παναθηναίων, ὅταν ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν Κεραμεικό, ἀποκρίθηκα. Δέστε μὲ πόση τέχνη ἔβαλε ὁ Φειδίας τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους, κι' ἔδωκε τόση ποικιλία στὶς γραμμὲς — ὁριζόντιες τἄλογα — κάθετες οἱ νέοι —, καμπύλες τὰ ἅρματα κι' οἱ ἀσπίδες. Ἔτσι ἔζωνε ἡ ζωφόρος—σειρὰ ἀπὸ πλάκες ἀνάγλυφες. Τὸ ναὸ μέσα ἀπὸ τὶς κολῶνες.

Ὁ Παρθενώνας εἶναι δωρικοῦ ρυθμοῦ, ὅπως βλέπετε ἀπ' τὰ ἴσια κιονόκρανα καὶ τοὺς κίονες ποὺ πατοῦν μεγαλόπρεπα, στερεά, χωρὶς βάση. Ὅμως ὁ Ἰκτῖνος, ὁ ἀρχιτέκτονάς του, ἀνακάτεψε καὶ Ἰωνικὰ στοιχεῖα, τέσσερις κολῶνες μέσα, κι' ἐδῶ τὴ ζωφόρο, γιὰ νὰ πάρη χάρη καὶ ποικιλία τὸ σύνολο καὶ νὰ μὴ γίνη βαρὺς ὁ ναός.

— Μίλησέ μας γιὰ τὴν πομπὴ τῶν Παναθηναίων, θείτσα, μὲ παρακάλεσε ἡ Μυρτώ. Ξέρω πὼς τὰ Παναθήναια ἦταν μεγάλη ἑορτὴ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ γινόταν κάθε τέσσερα χρόνια.

— Κάτι θὰ ξέρης ἀκόμα, Μυρτώ, δὲ μπορεῖ. Τί ἔφερναν τότ

Ὁ Παρθενώνας

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Δὲν εἶναι παιδὶ στὸν κόσμο ποὺ νὰ μὴν θέρει τοὺς μύθους τοῦ Αἰσώπου. Οἱ Γάλλοι Λαφονταὶν καὶ Φλοριὰν κι' ὁ Ρῶσσος Κρύλωφ ποὺ ἔγραψαν κι' αὐτοὶ μύθους, ἀπὸ τὸν Αἴσωπο πῆραν τὴν ἰδέα.

Ὁ Αἴσωπος ἦταν Ἕλληνας κι' ἔζησε στὴ Φρυγία, ἐνῶ ἄλλοι λένε πὼς ἔζησε στὴ Λυδία καὶ τὴ Θράκη. Φαίνεται πὼς ἦταν δοῦλος ἑνὸς ἐμπόρου ἀπὸ τὴ Σάμο ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἰάδμονα. Ἦταν κουτσός, ἄσχημος μὰ πάρα πολὺ ἔξυπνος κι' ὁ ἀφέντης του στὸ τέλος τὸν ἄφησε ἐλεύθερο. Μεγάλο στὰ χρόνια, τὸν σκότωσαν οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν, ποὺ ἀναγκάστηκαν ἀργότερα νὰ πληρώσουν ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸ γιὰ νὰ ξεπλύνουν τὸ «αἰσώπειο αἷμα». Δὲν εἶναι γνωστὸ τί εἶχαν μαζί του οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν. Μερικοὶ λένε πὼς ὁ τετραπέρατος Αἴσωπος τοὺς εἰρωνεύτηκε καὶ τοὺς πρόσβαλε. Ἄλλοι λένε πὼς ἀντὶ νὰ δώση σ' αὐτοὺς τὰ χρήματα ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ βασιλιᾶς Κροῖσος γιὰ τὸ Μαντεῖο, τἄστειλε πίσω στὶς Σάρδεις, γιατὶ οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν δὲν τοῦ φάνηκαν ἄξιοι γιὰ δῶρα. Ὅπως κι' ἂν εἶναι, αὐτοὶ ἔκρυψαν ἕνα χρυσὸ ποτήρι στὰ πράγματά του κι' ὕστερα τὸν ἔβγαλαν κλέφτη καὶ τὸν γκρέμισαν ἀπὸ ἕνα βράχο.

Ὁ Αἴσωπος δὲν ἔγραφε τοὺς μύθους του. Τοὺς ἔφτιανε μὲ τὸ μυαλό του καὶ τοὺς ἔλεγε. Κι' ὅσοι τοὺς ἄκουγαν, τοὺς μάθαιναν ἀπέξω καὶ τοὺς ἔλεγαν κι' αὐτοί. Κι' ἔτσι ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, ἔφτασαν ὡς τὶς κατοπινὲς γενεές...

Πάνω ἀπὸ 350 μύθους εἶχε φτιάσει ὁ Αἴσωπος. Καὶ δείχνουν τέτοια πεῖρα τῆς ζωῆς καὶ τέτοια σοφία, ποὺ ὅπως εἶναι κιόλας χαριτωμένοι στὴ διατύπωσή τους, ὅσο ὑπάρχουν ἄνθρωποι θὰ τοὺς διαβάζουν καὶ θὰ τοὺς χαίρονται.

Η ΚΑΡΑΚΑΞΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΡΑΚΙΑ

Μιὰ φορὰ ἦταν μιὰ καρακάξα, πιὸ μεγαλοκαμωμένη ἀπὸ τὶς ἄλλες. Γι' αὐτὸ τῆς φάνηκε πὼς ἦταν σπουδαῖο καὶ ὄμορφο πουλί, καὶ δὲν καταδεχόταν νὰ κάνη παρέα μὲ τὶς συντρόφισσές της.

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι σὰν κι' ἐσᾶς, τοὺς ἔλεγε. Ἐγὼ εἶμαι πουλὶ ἀλλοιώτικο. Θὰ φύγω ἀπὸ σᾶς, θὰ πάω νὰ βρῶ τοὺς ὅμοιούς μου γιὰ νὰ ζήσω μαζί τους.

Πῆγε λοιπὸν καὶ βρῆκε τὰ κοράκια, καὶ καμωνόταν πὼς ἦταν τάχα κι' αὐτὴ κοράκι, προσπαθώντας νὰ φωνάξη «κρὰ κρὰ κρὰ» ὅπως ἐκεῖνα.

Τὰ κοράκια ὅμως δὲν γελάστηκαν. Ὅταν εἶδαν τὸ πέταγμά της κι' ἄκουσαν τὴ φωνή της, κατάλαβαν τί πουλὶ ἦταν.

— Τί γυρεύει αὐτὴ ἡ παλιοκαρακάξα ἀνάμεσά μας; εἶπαν. Στάσου νὰ τὴν τιμωρήσουμε γιὰ τὴν ἀποκοτιά της!

Κι' ἄρχισαν νὰ τὴν τσιμποῦν μὲ τὴ μύτη τους καὶ νὰ τὴν σκίζουν μὲ τὰ νύχια τους.

Εἶδε κι' ἔπαθε νὰ γλυτώση ἡ καρακάξα ἀπὸ τὰ κοράκια. Τσουρομαδημένη, πληγωμένη καὶ καταντροπιασμένη, γύρισε πίσω, στὶς παλιές της συντρόφισσες, τὶς καρακάξες.

Ἐκεῖνες ὅμως δὲν ἤθελαν οὔτε νὰ τὴ δοῦν, οὔτε νὰ τὴν ἀκούσουν!

— Ὅταν ἤσουν μαζί μας, δὲ σοῦ ἀρέσαμε! τῆς εἶπαν. Ἤθελες ἄλλες παρέες! Πήγαινε λοιπὸν τώρα νὰ τὶς βρῆς καὶ νὰ μείνης μαζί τους. Ἐμεῖς μιὰ φορὰ δὲ σὲ θέλουμε!

Κι' ἔτσι ἡ καρακάξα ποὺ περιφρόνησε τὴ γενιά της, ἔμεινε μόνη κι' ἔρημη, ἀποδιωγμένη ἀπ' ὅλους!

Τὸ ἴδιο παθαίνουν καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ περιφρονοῦν τοὺς συντοπίτες τους καὶ προτιμοῦν τοὺς ξένους. Οἱ ξένοι δὲν τοὺς θεωροῦν ποτὲ γιὰ δικούς τους, καὶ οἱ συντοπίτες τους δὲν τοὺς θέλουν πιά.

στὴν Ἀθηνᾶ οἱ κοπέλλες;

—Ἄ, ναί, τὸν καινούργιο πέπλο ποὺ εἶχαν ὑφάνει γιὰ χάρη της οἱ πιὸ ἁγνὲς οἱ πιὸ πενεμένες ἀρχοντοποῦλες. Τὸν ἔβαζαν σὰν ἱστίο σ' ἕνα ἱερὸ πλοῖο, οἱ ἱερεῖς καὶ τὸν ἀνέβαζαν στὴν Ἀκρόπολη...

— Τὸ ἱερὸ ἐκεῖνο πλοῖο ἦταν ἡ κεφαλὴ τῆς πομπῆς ἐξακολούθησα. Πίσω ἀκολουθοῦσαν ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες, ἔφηβοι καὶ κοπέλλες. Κι' ὅλοι ἔφερναν δῶρα, ἄλλοι ὁδηγοῦσαν ζῶα γιὰ τὴ θυσία, ἄλλοι κρατοῦσαν σταμνιὰ μὲ νερὸ καὶ κρασί, ἄλλοι κλάδους ἀπὸ ἐλιές. Οἱ κοπέλλες, ποὺ τὶς ἔλεγαν σ' αὐτὴ τὴν περίσταση κανηφόρες, εἶχαν πανεράκια στὰ κεφάλια τους μὲ καρποὺς καὶ λουλούδια. Ἦταν κάτι πολὺ γραφικό. Ὁ Φειδίας ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς σκηνὲς εἶχε διαλέξει τὶς κυριώτερες καὶ τὶς εἶχε ἐδῶ ἀποθανατίση. Στὸν πρόναο μπροστά, οἱ θεοὶ κάθονταν μακάριοι ἀόρατοι φυσικὰ γιὰ τὰ μάτια τῶν θνητῶν — καὶ καμάρωναν τὴν πομπὴ τῶν Παναθηναίων.

—Ἔ, λοιπόν, θεία, μοῦ εἶπε συγκινημένη ἡ Μυρτούλα, προτήτερα ποὺ στεκόμουν σ' ἐκεῖνο τὸ βραχάκι, αὐτὴ τὴν πομπὴ ὁραματιζόμουν. Κι' ἔνιωθα σὰ νὰ ἤμουν μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς κανηφόρες π' ἀκολουθοῦσαν τὸ πέπλο ποὺ εἶχαν ὑφάνει οἱ ἴδιες.

Ἂν ἦταν ἄλλη στιγμὴ ὁ Λεωνίδας θὰ πείραζε τὴ Μυρτούλα, τὴν ὀνειροπαρμένη του ἀδερφή, ὅπως τὴν ὠνόμαζε. Μὰ ὁ Παρθενώνας τὸν εἶχε τυλίξει κι' αὐτὸν μὲ τὴ γοητεία του.

— Πᾶμε νὰ τὸν δοῦμε κι' ἐμεῖς τὸ ναὸ ἀπὸ τὸ βραχάκι ὅπου στεκόταν πρὶν ἡ Μυρτούλα, εἶπε ἐνθουσιασμένος. Ἔτσι καθὼς θ' ἀντικρύζουμε τὰ προπύλαια στὸ βάθος, θὰ φανταστοῦμε πὼς βλέπουμε τὴν πομπὴ ν' ἀνεβαίνη.

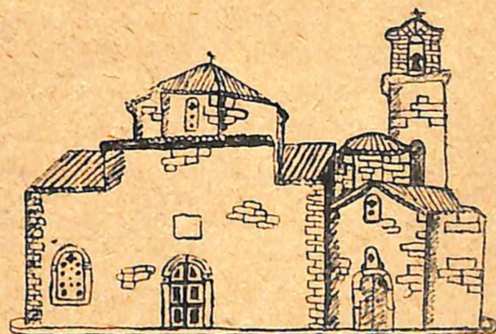
Σταθήκαμε ἀντίκρυ στὸν Παρθενῶνα. Τὸ βλέμμα μας τὸν ἀγκάλιασε σ' ὅλο τὸ σύνολό του. Περίστολος μὲ διπλὲς κολῶνες μπροστὰ καὶ πίσω, στηλώνεται πάνω στὴ σταχτερὴ ἐρημιὰ τῶν βράχων, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ Γῆς. Μόλις τὸν κοιτάξης αἰσθάνεσαι τ' ἀσυνήθιστο μεγαλεῖο του. Ἐδῶ γεννιέται μπροστὰ στὰ μάτια τ' ἀνθρώπου ἡ ὀμορφιά. Ἀπ' τὴ συμμετρία τοῦ Παρθενῶνα βγαίνει κάτι σὰ μουσικὴ ποὺ χωρὶς νὰ περνᾶ ἀπ' τ' αὐτιά μας, πάει ὁλόϊσια στὴν ψυχή. Δὲ ζητεῖ νὰ καταπλήξη σὰν ἄλλα κτίρια μὲ τὸν ὄγκο ἢ μὲ τὰ πολλά του στολίδια. Ἐδῶ εἶναι καθαρώτατη ὀμορφιά, ἐδῶ εἶναι ὅλη ἡ Ἑλλάδα. Τὸ πνεῦμα της, ἡ ψυχή της. Μόνο σὰν ἀντινει γιατὶ ἀγαποῦν τόσο τὴν λευτεριά τους κρύση κανένας τὸν Παρθενῶνα καταλαβαίοἱ Ἕλληνες. Γιατὶ θυσιάζονται τόσο πρόθυμα γιὰ τὸν τόπο τους καὶ τὴν ἅγια του Ἱστορία. Ἐδῶ νιώθει κανεὶς ξαφνικὰ σὰν σὲ ἀποκάλυψη πὼς τὰ καταφέρνουμε καὶ νικοῦμε πάντα τοὺς βαρβάρους.

Δὲν εἶναι ἔργο ἑνὸς ἀρχιτέκτονα αὐτὸς ὁ ναός. Ὁλάκερη ἡ Φυλή μας τὸν ἔχει στήση. Μπορεῖ νὰ ἐπιχειροῦν κάποτε τὰ κανόνια κι' οἱ θύελλες νὰ μᾶς τὸν γκρεμίσουν, σὰν τότε ποὺ τίναζε ὁ Μοροζίνης τὴ στέγη του στὸν ἀέρα... Μὰ ὁ Παρθενώνας δὲ χάνει τίποτε... Εἶναι ἀθάνατος. Παίρνει τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν κάνει σκεπὴ καὶ στέκεται ἐκεῖ τὸ πιὸ γνήσιο ἄγαλμα τῆς Ἑλλάδας.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

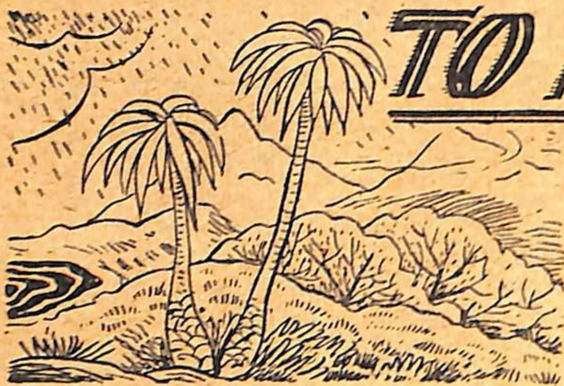
Μαθήτριαι τῆς Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς «Ἅγιος Ἰωσὴφ» προσέφεραν δέματα γιὰ τὰ ΣΠΙΤΙΑ τοῦ ΠΑΙΔΙΟΥ τῆς μονάδος Ἕβρου. Στὴ φωτογραφία μαθήτριαι τῆς σχολῆς μὲ ἕνα μέρος τῶν δεμάτων.

Ἡ Ἐκκλησία μας. (Σκίτσο τοῦ Θέκας)

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Στὸ διάστημα ποὺ δὲν εἶχε πυρετό, τὸ παιδὶ ἔπεφτε σ' ἐκεῖνον τὸ λήθαργο ὅπου ἡ καρδιά του καὶ οἱ σφυγμοί του μόλις ἀκούονταν...

Εἶχε πολὺ ἀδυνατίσει αὐτὲς τὶς τελευταῖες μέρες. Τὰ βλέφαρά του, τ' αὐτιά του, εἶχαν μιὰ διαφάνεια ποὺ σοῦ ἔκανε κακὸ νὰ τὸν κοιτάζης, καὶ τὰ χέρια του, ἦταν χλωμὰ καὶ διάφανα.

Κατὰ τὸ βράδυ τῆς δεύτερης μέρας, ἦρθε ἡ δεύτερη κρίση μὲ δυνατὸ ρῖγος καὶ μὲ μεγάλο πυρετό... Αὐτὴ τὴ φορὰ κράτησε πολὺ περισσότερες ὧρες, κι' ὅταν ἡσύχασε, ὁ Κύρος Σμὶθ ρώτησε τὸν Γεδεὼν Σπίλετ.

— Λοιπόν;

— Λοιπὸν ἀγαπητέ μου Κύρο, φαίνεται πὼς ἡ φλούδα τῆς ἰτιᾶς, δὲν κάνει τίποτε... Τὸ παιδὶ εἶναι χειρότερα. Ἂν ἔρθη καὶ μιὰ τρίτη κρίση...

— Ἂν ἔρθη καὶ μιὰ τρίτη κρίση;

— Σ' ἐσένα πρέπει νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια : δὲν θὰ ζήση!

Ὁ Κύρος Σμὶθ τινάχτηκε καὶ χλώμιασε.

— Εἶσαι βέβαιος Γεδεών; ρώτησε πνιχτά.

— Βέβαιος δὲν εἶμαι... Στὶς πολὺ κρίσιμες ὧρες, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Μπορεῖ νὰ γίνη κανένα θαῦμα... Ἂν ὅμως αὐτὸ τὸ θαῦμα δὲν γίνει, ὁ Ἕρμπερτ εἶναι χαμένος.

Εὐτυχῶς ποὺ ὁ Πένκροφ δὲν τοὺς ἄκουσε : θὰ τρελλαινόταν...

— Κι' ἂν εἴχαμε κινίνο, ὁ Ἕρμπερτ θὰ γλύτωνε;

— Σίγουρα! Τὸ κινίνο κόβει τοὺς ἑλώδεις μὲ τὸ μαχαίρι!

Ὁ Ἕρμπερτ ἦταν πολὺ ἀνήσυχος αὐτὴ τὴ δεύτερη μέρα... Σὰ νὰ καταλάβαινε πόσο βαρειὰ ἦταν ἡ κατάστασή του, παρακαλοῦσε τὸν Κύρο Σμίθ, τὸν δημοσιογράφο, τὸν Πένκροφ, νὰ τὸν κάνουν καλά... Νὰ τὸν σώσουν. Δὲν ἤθελε νὰ πεθάνη...

Αὐτὴ ἡ σκηνὴ ράϊσε τὴν καρδιὰ τῶν ἀποίκων. Ἀναγκάστηκαν ν' ἀπομακρύνουν τὸν Πένκροφ ποὺ ἔκλαιγε σὰ μωρὸ παιδί...

Ἔπειτα, ὁ Ἕρμπερτ ἔπεσε σὲ παραλήρημα, χωρὶς ὁ πυρετός του νὰ εἶναι μεγάλος. Καλοῦσε τὸν Αὔρτον νὰ γυρίση πίσω... Ἔλεγε τοῦ μηχανικοῦ νὰ φυλαχτῆ... Ἦταν φανερὸ πὼς ξαναζοῦσε ὅλες τὶς φριχτὲς ὧρες ποὺ οἱ ἄποικοι εἶχαν ζήσει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ κουρσάρικο καράβι εἶχε ὑψώσει τὴ μαύρη σημαία στὸ κατάρτι του...

Κι' ὕστερα, παρακαλοῦσε τὸν μυστηριώδη εὐεργέτη τους, ἐκεῖνον τὸν ἄγνωστο προστάτη τους, νὰ μὴν τοὺς παρατήση τώρα ποὺ κινδύνευαν, νὰ τοὺς σώση ὅπως τοὺς εἶχε σώσει τόσες φορές...

Αὐτὴ τὴ μέρα, ὁ Ἕρμπερτ δὲν εἶχε τὴ δύναμη μῆτε νὰ πιῆ νερό. Ἡ σπλῆνα του ἦταν πρισμένη, τὸ σκότι του εἶχε φλόγωση.

Κι' ἦρθε κι' ἡ τρίτη νύχτα, ποὺ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πιά, θὰ ἦταν ἡ τελευταία τοῦ δύστυχου παιδιοῦ...

Ὁ μηχανικὸς καταλάβαινε πὼς ὁ Γεδεὼν εἶχε δίκιο : ἦταν ἀδύνατο ν' ἀνθέξη ὁ Ἕρμπερτ σὲ μιὰ τρίτη κρίση...

Τὸ ἀγόρι ποὺ ἦταν τόσο γενναῖο, καλό, ἔξυπνο, ποὺ ἡ κρίση του ἦταν τόσο ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἡλικία του, ὁ ἀγαπημένος τους μικρὸς σύντροφος ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν ὅλοι σὰν παιδί τους, ἦταν γραφτὸ νὰ μὴ δῆ τὸ ξημέρωμα ἐκείνης τῆς μέρας... Κι' ὅλ' αὐτά, γιατὶ τοὺς ἔλειπε τὸ μόνο φάρμακο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν γιάνη. Κι' ὅλ' αὐτὰ γιατὶ δὲν εἶχαν λίγο κινίνο!

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, κανένας ἀπ' τοὺς ἀποικους δὲν πλάγιασε.

Κάθησαν ὅλοι ντυμένοι γύρω ἀπὸ τὸ κρεββάτι τοῦ Ἕρμπερτ, καὶ προσεύχονταν ὅλοι μὲ ἀγωνία νὰ μὴ τὸν πιάση πάλι ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὸ φοβερὸ ρῖγος ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ ἦτανε μοιραῖο.

Ἡ νύχτα σχεδὸν πέρασε ἥσυχα. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἄρχισαν νὰ ἐλπίζουν πὼς ὁ κίνδυνος εἶχε περάσει, κατὰ τὶς μικρὲς ὧρες τῆς αὐγῆς, τὸ σῶμα τοῦ Ἕρμπερτ τινάχτηκε : ἦταν τὸ ρῖγος ποὺ ἐρχόταν, τὸ ρῖγος τῆς τρίτης κρίσης, ποὺ τὸν εἶχε πιάσει ξαφνικά, πιὸ δυνατὸ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Μπροστὰ πήγαιναν ὁ Κύρος Σμὶθ μὲ τὸν Νάβ.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ Τὸπ ἄρχισε νὰ γαβγίζει μανιασμένα στὸ διάδρομο — κανένας δὲν τοῦ ἔδινε σημασία...

Μιὰ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἄρχισε νὰ ξύνη μὲ λύσσα τὴν πόρτα, ὁ μηχανικὸς τοῦ ἄνοιξε γιὰ νὰ δῆ τί εἶχε πάθει. Τὸ ἔξυπνο ζῶο, ἄρχισε νὰ τὸν τραβᾶ ἀπὸ τὸ πανταλόνι μὲ τὰ δόντια του. Ὁ μηχανικὸς ἀναγκάστηκε νὰ τὸν ἀκολουθήση ὡς τὴν τραπεζαρία, ποὺ ἡ πόρτα της ἦταν κλειστή. Μπροστὰ στὴν ἐπιμονὴ τοῦ σκύλου, ἄναψε ἕνα κερὶ καὶ μπῆκε μέσα. Τὸ δωμάτιο ἦταν ἄδειο. Ἀπάνω στὸ τραπέζι ὅμως, μὲ τρόπο ποὺ νὰ τραβάη τὰ βλέμματα, ἦταν ἕνα στρογγυλὸ τενεκεδένιο κουτί.

Κατάπληκτος ὁ μηχανικὸς τὸ πῆρε στὰ χέρια του. Στὸ καπάκι, ἦταν κολλημένο ἕνα χαρτί :

«Ὑδροχλωρικὴ κινίνη».

διάβασε ὁ μηχανικός.

Χωρὶς νὰ σκεφθῆ τίποτε ἄλλο, ἔτρεξε στὸ δωμάτιο ὅπου ὁ Ἕρμπερτ, κι' ἔβαλε τὸ κουτὶ στὰ χέρια τοῦ Γεδεὼν Σπίλετ.

Ὁ δημοσιογράφος τὸ ἄνοιξε καὶ τὸ βρῆκε γεμᾶτο ἀπὸ μιὰ ἄσπρη σκόνη, κάπου ὡς τετρακόσιους κόκκους. Πῆρε λίγη ἀπ' αὐτὴ τὴ σκόνη καὶ τὴν πλησίασε στὴ γλῶσσα του.

— Εἶναι κινίνο! ψιθύρισε.

Κι' ἀμέσως διέταξε :

— Νάβ! Καφέ!

Ὁ Νὰβ ἔτρεξε στὴν κουζίνα, καὶ γύρισε μ' ἕνα φλυτζάνι κρύο καφέ.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ἔρριξε μέσα κάπου δεκαοχτὼ κόκκους κινίνο, ποσότητα πολὺ μεγάλη, ἀφοῦ τὰ συνηθισμένα κουφετάκια τοῦ κινίνου ἔχουν δυὸ κόκκους. Τὸ ἔλυωσε μέσα στὸν καφέ, κι' ἀνοίγοντας τὸ στόμα τοῦ Ἕρμπερτ, τὸν ἀνάγκασε νὰ πιῆ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πικρὸ φάρμακο.

Ἦταν ἀκόμα καιρός, γιατὶ ὁ πυρετὸς δὲν εἶχε ἀκόμη φανερωθῆ.

Καὶ πρέπει νὰ ποῦμε ἀμέσως, πὼς δὲν τοῦ ξανάρθε πυρετὸς τοῦ Ἕρμπερτ!...

Σὲ λίγο, τὸ ρῖγος σταμάτησε, κι' ὅταν ὁ ὀργανισμός του ποτίστηκε καλὰ ἀπὸ τὸ κινίνο, κοιμήθηκε ἥσυχα καὶ βαθειά...

Κι' ὅταν εἶδαν τὸν Ἕρμπερτ νὰ κοιμᾶται, κι' ὅταν ὁ Γεδεὼν τοὺς βεβαίωσε πὼς τώρα ποὺ εἶχαν κινίνο, ἡ σωτηρία τοῦ Ἕρμπερτ ἦταν σχεδὸν σίγουρη, τότε μόνον συλλογίστηκαν νὰ κουβεντιάσουν γιὰ τὸν μυστηριώδη κι' ἐξωφρενικὸ τρόπο, ποὺ βρέθηκε τὸ κινίνο στὴν τραπεζαρία τους.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ἐκεῖνος ὁ ἄγνωστος εὐεργέτης τους τὸ εἶχε φέρει. Ποῦθε ὅμως εἶχε ἔρθει; Μόνον ἀπὸ τὸ πηγάδι θὰ μποροῦσε νάχη ἀνεβῆ. Πῶς ὅμως ποὺ τὸ νερὸ ἔφτανε στοὺς τοίχους ὅπου δὲν ὑπῆρχε πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά του κανένα ἄνοιγμα;

— Δὲν θὰ μᾶς φανερωθῆ ποτὲ αὐτὸς ὁ ἅγιος ἄνθρωπος; ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Πένκροφ. Δὲν θὰ μπορέσουμε ποτὲ νὰ τὸν εὐχαριστήσουμε καὶ νὰ τοῦ ἐκφράσουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας;

— Θὰ μᾶς φανερωθῆ ὅποτε τὸ θελήση ὁ ἴδιος, ἔλεγε ὁ δημοσιογράφος. Κάνε ὑπομονὴ Πένκροφ, ποὺ ξέρεις...

Καὶ μόνο ὁ Κύριος Σμὶθ δὲν ἔλεγε τίποτε... Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἔδιναν ταχτικὰ κινίνο τοῦ Ἕρμπερτ κάθε τρεῖς ὧρες.

Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη κιόλας μέρα, τὸ παιδὶ ἄρχισε νὰ πηγαίνη καλύτερα...

Βέβαια, ἡ ἀρρώστεια ποὺ πέρασε, δὲν ἦταν ἀπὸ κεῖνες ποὺ γιατρεύονται ἀμέσως.

Ἀλλὰ μὲ τὸ κινίνο καὶ τὶς περιποιήσεις, κατὰ τὶς 20 τοῦ Δεκέμβρη βρισκόταν πιὰ σὲ ἀνάρρωση.

Ἦταν πολὺ εὔκολος ἄρρωστος, πολὺ ὑπομονετικός, πολὺ ὑπάκοος, κι' αὐτὸ βέβαια συνετέλεσε εἰς τὸ νὰ γίνη πιὸ γρήγορα καλά.

Ὅσο γιὰ τὸν Πένκροφ, ἦταν τρελλὸς ἀπὸ χαρά. Ὅταν τοῦ εἶπε ὁ Γεδεὼν πὼς ὁ Ἕρμπερτ ἦταν πιὰ ἐκτὸς κινδύνου, τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν ἔσφιξε τόσο, ποὺ παρ' ὀλίγο νὰ τοῦ σπάση ὅλα του τὰ κόκκαλα! Κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, τὸν ἔλεγε δόκτορα Σπίλετ...

Παρ' ὅλη τὴν ἀνησυχία τους, οἱ ἄποικοι γιόρτασαν ἥσυχα τὰ Χριστούγεννα, κι' ὕστερα τὴν Πρωτοχρωνιά.

Ἦταν τώρα στὸ 1868... Ὁ καινούργιος χρόνος μπῆκε μὲ μιὰ ζεστή, τροπικὴ μέρα, ποὺ τὴν δρόσιζε κάπως ἡ αὔρα ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Ὁ Ἔρμπερτ ὡστόσο, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα δυνάμωνε.

Ἡ πληγή του εἶχε πιὰ κλείσει ἐντελῶς καὶ οἱ ἑλώδεις του εἶχαν θεραπευτῆ ριζικὰ μὲ τὸ κινίνο.

Ὡστόσο δὲν τὸν ἄφηναν ἀκόμη νὰ γυρίζη ἐλεύθερα, κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ποὺ ἦταν πιὰ ὁ καθιερωμένος γιατρὸς τῆς μικρῆς ἀποικίας ἐπέμενε νὰ μὴ σηκώνεται πολὺ ἀπὸ τὸ κρεββάτι ὡς νὰ γίνη τόσο γερὸς ὅσο ἦταν πρίν.

Τοῦ εἶχαν βάλει τὸ κρεββάτι του στὴ βεράντα, γιὰ ν' ἀναπνεύση τὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ νὰ βλέπη τὴν ὡραία θέα καὶ νὰ περνάη ἡ ὥρα του.

Κι' ὁ Νὰβ τοῦ ἑτοίμαζε κάτι φαγιὰ καὶ κάτι γλυκά, ποὺ ὁ Πένκροφ ἔλεγε πὼς ἄξιζε τὸν κόπο ν' ἀρρωστήση κανεὶς βαρειὰ γιὰ νὰ τὰ φάη!

Ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, οἱ πειρατὲς δὲν φάνηκαν οὔτε μιὰ φορὰ σ' ἐκείνη τὴν περιοχή.

Ὅσο γιὰ τὸν Ἄϋρτον, δὲν εἶχαν μάθει τίποτε γιὰ τὴν τύχη του. Μόνο ὁ μηχανικὸς κι' ὁ Ἔρμπερτ πίστευαν πὼς ἦταν ἀκόμη ζωντανός, οἱ ἄλλοι εἶχαν τὴν πεποίθηση πὼς δὲν θὰ τὸν ξανάβλεπαν ποτέ!

Οἱ ἄποικοι εἶχαν πάρει ὡστόσο τὴν ἀπόφαση νὰ κάνουν, καθὼς ἔλεγε ὁ Ἄϋρτον μιὰ «ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρηση» μόλις ὁ Ἔρμπερτ δυνάμωνε ἐντελῶς. Μιὰ ἐξερεύνηση δηλαδὴ τοῦ νησιοῦ, γιὰ νὰ βροῦν τοὺς πειρατὲς καὶ νὰ τοὺς χτυπήσουν. Γιατὶ στὴ στρατηγικὴ εἶναι γνωστὸ πὼς ἡ καλύτερη ἄμυνα εἶναι ἡ ἐπίθεση. Καὶ οἱ ἄποικοι ἤξεραν πὼς δὲ μποροῦσαν νὰ εἶναι ἥσυχοι οὔτε μιὰ στιγμή, ὅσο ἐκεῖνοι οἱ κακοῦργοι κυκλοφοροῦσαν ἐλεύθεροι στὸ νησί.

Ὡστόσο καὶ μὲ τοὺς πιὸ αἰσιόδοξους ὑπολογισμούς, ἔπρεπε νὰ περιμένουν τουλάχιστον ἕναν ἀκόμη μῆνα, ὡς νὰ πάρουν τὴν ἀπόφαση νὰ ξεκινήσουν.

Ἐκεῖνον τὸν Ἰανουάριο, οἱ ἄποικοι δούλεψαν πολὺ στὰ χωράφια, γιὰ νὰ σώσουν ὅτι ἦταν δυνατὸν νὰ σωθῆ ἀπὸ τὴ σοδιά τους. Ἔπρεπε νὰ ὀργώσουν καὶ νὰ σβαρνίσουν, γιὰ τὴν ἑπόμενη σπορά. Εὐτυχῶς ποὺ στὸ Γρανίτινο Παλάτι, εἶχαν ἄφθονο σπόρο ἀπὸ τὸ κάθε τί — δημητριακά, ὄσπρια καὶ λαχανικά. Κι' ἔτσι ἡ καταστροφὴ ποὺ προξένησαν οἱ πειρατές, δὲν ἦταν ὅπως ἔλεγε ὁ Νὰβ μὲ τὴν γραφική του γλῶσσα «ἀπελπιστική!»

Ὁ μηχανικὸς ὅμως συλλογίστηκε πὼς ἦταν καλύτερα νὰ περιμείνουν λίγο πρὶν ἀρχίσουν νὰ ξαναχτίζουν τὸν μύλο, τὸν ὀρνιθῶνα καὶ τοὺς σταύλους. Γιατὶ ὅταν θ' ἄρχιζαν πόλεμο μὲ τοὺς πειρατές, δὲ μποροῦσαν βέβαια νὰ εἶναι σίγουροι πὼς ἐκεῖνοι οἱ κακοῦργοι δὲν θἄβρισκαν εὐκαιρία νὰ τὰ καταστρέψουν γιὰ δεύτερη φορά.

Ὅταν θὰ ξεκαθάριζαν μιὰ γιὰ πάντα τὸ νησὶ ἀπὸ τοὺς πειρατάς, θὰ εἶχαν καιρὸ νὰ τὰ ξαναφτιάσουν.

Ἀπὸ τὸ δεύτερο δεκαήμερο τοῦ Ἰανουαρίου, ὁ Ἔρμπερτ ἄρχισε νὰ σηκώνεται ταχτικά. Στὴν ἀρχὴ μιὰ ὥρα τὴν ἡμέρα, ἔπειτα δύο, ἔπειτα τρεῖς.

Ἦταν τώρα δεκαοχτὼ χρόνων. Ἕνας ὡραῖος νέος ψηλὸς καὶ γεροδεμένος. Ἔξυπνος, εὐγενικός, σεμνὸς καὶ καλός. Ἂν ἄκουγες τὸν Πένκροφ, ὁ «γιός» του ὁ Ἔρμπερτ εἶχε ὅλα τὰ χαρίσματα. Σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο δὲν ὑπῆρχε δεύτερος σὰν αὐτόν, ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸν Κύρο Σμίθ, ποὺ γιὰ τὸν ἀγαθὸ ναυτικὸ — ὅπως καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἀποίκους — ἦταν ἐκτὸς συναγωνισμοῦ...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὁ Πένκροφ δὲν ἔλεγε ὑπερβολές. Ὁ Ἔρμπερτ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς νέος, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι τὸ καμάρι καὶ τοῦ πιὸ δύσκολου πατέρα. Δικαιολογημένα οἱ ἄποικοι αἰσθανόνταν τόση ἀγάπη καὶ ἀφοσίωση γιὰ τὸ νέο αὐτὸ βλαστάρι ποὺ ὁ μηχανικὸς προσπαθοῦσε νὰ τοῦ δώση τὴν πιὸ τέλεια μόρφωση.

Κι' ἀληθινά, ὁ Ἔρμπερτ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ὀνειρευτῆ πιὸ ἰδεώδη δάσκαλο!

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου, ὁ Ἔρμπερτ ἦταν πιὰ ἐντελῶς καλά, γερὸς καὶ ἡλιοκαμένος ὅπως καὶ πρίν.

Αὐτὸν τὸν τελευταῖο καιρό, εἶχε κάνει ἀρκετὰ θαλάσσια μπάνια — ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ὁ Γεδεὼν Σπίλετ — μὲ τὸν Πένκροφ καὶ τὸν Νάβ.

Κι' αὐτὰ τὰ μπάνια — ὅπως καὶ ἡ ἡλιοθεραπεία τὸν εἶχαν πολὺ δυναμώσει.

Ἔτσι ὁ Κύρος Σμίθ, μπόρεσε νὰ ὁρίση τὴν ἡμερομηνία ποὺ θὰ ξεκινοῦσαν γιὰ τὶς ἐξερευνήσεις τους: θὰ ξεκινοῦσαν τὶς 15 Φεβρουαρίου.

Ὁ Φεβρουάριος σ' ἐκεῖνο τὸ ἡμισφαίριο ἀντιστοιχοῦσε μὲ τὸν δικό μας τὸν Ἰούλιο. Οἱ μέρες ἦταν μεγάλες καὶ ζεστές, καὶ οἱ νύχτες πολὺ φωτεινές.

Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Γενάρη, ἄρχισαν κιόλας νὰ ἑτοιμάζονται. Πρῶτα ἑτοίμασαν ἕνα μεγάλο ξύλινο ἀμάξι μὲ σκεπή, σωστὸ βαγόνι πιονιέρηδων, ποὺ θὰ τὸ ἔσερναν — οὔτε λίγο, οὔτε πολὺ — ἕξι ὄναγροι...

Καὶ γιατὶ ὄχι; Τὸ χορτάρι ἦταν ἄφθονο σὲ ὅλο τὸ νησί. Τὰ ζῶα ἦταν δυνατὰ καὶ ἥμερα. Καὶ καθὼς τὸ ἀμάξι ἦταν μεγάλο (γιὰ νὰ τοὺς χωρέση ὅλους στὴν ἀνάγκη), ἦταν προτιμότερο νὰ τὸ σέρνουν ξεκούραστα τὰ ζῶα. Γιατὶ οἱ ἄποικοι ὁρκίστηκαν νὰ μὴν ξαναγυρίσουν στὸ Γρανίτινο Παλάτι πρὶν ἐπιτύχουν διπλὸ σκοπό τους: πρῶτα - πρῶτα νὰ ξεκαθαρίσουν τὸ νησὶ ἀπὸ τοὺς πειρατὲς καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τὸν Ἄϋρτον ἂν ζοῦσε ἀκόμη. Ἔπειτα ν' ἀνακαλύψουν τὸ μυστηριῶδες ὄν, ποὺ ἦταν ὁ κρυφὸς εὐεργέτης τους...

Ἕνα βράδυ, ὁ Κύρος Σμὶθ τοὺς μάζεψε ὅλους στὴν τραπεζαρία τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, κι' ἄνοιξε μπροστά τους τὸν χάρτη τοῦ νησιοῦ.

Ἀπὸ τὸ νησὶ Λίνκολν, οἱ ἄποικοι γνώριζαν πολὺ καλὰ ὅλη τὴν ἀνατολικὴ ἀκτή, ἀπὸ τὸν Κάβο Ἁρπάγι, ὡς τὸ Βόρειο ἀκρωτήριο τοῦ Ράμφους. Ἤξεραν τὰ Βαλτοτόπια καθὼς καὶ τὰ περίχωρα γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη Γκράντ. Γνώριζαν καλὰ τὸ δάσος τοῦ Ζακαμὰρ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τοῦ δρόμου τῆς Στάνης, ὡς τὸ ποτάμι τῆς Εὐχαριστίας. Ἤξεραν τὴν περιοχὴ στὴ Βορεινὴ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ τῆς Εὐχαριστίας, ὅπως καὶ τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὸν Κοκκινοπόταμο καὶ τὸ ὄρος Φραγκλίνο.

Εἶχαν ἐπίσης ἐρευνήσει κάπως τὴν ἀκτὴ τοῦ κόλπου Οὐάσιγκτων, ἀπὸ τὸν Κάβο Ἁρπάγι ὡς τὸν Κάβο τῆς Ὀχιᾶς, ὅπως εἶχαν ἐξερευνήσει καὶ τὴν ἄγονη περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὸν κόλπο τοῦ Σκυλόψαρου.

Δὲν ἤξεραν ὅμως καθόλου τὴ μεγάλη ζούγκλα ποὺ σκέπαζε τὴ Σερπετὴ χερσόνησο. Τὸ παρθένο δάσος δηλαδὴ ποὺ τὸ εἶχαν ὀνομάσει «Ζούγκλα τοῦ Φαρ Οὐὲστ» καὶ ποὺ ἄρχιζε στὰ νότια τοῦ ποταμοῦ τῆς Εὐχαριστίας, πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ τοῦ Καταρράχτη. Αὐτὴ ἡ πυκνὴ ζούγκλα, ἔπιανε τὸ μισὸ νησί, γι' αὐτὸ ὁ Κύρος Σμὶθ καὶ οἱ σύντροφοί του, ἀποφάσισαν ν' ἀρχίσουν τὶς ἐξερευνήσεις τους ἀπὸ κεῖ.

Οἱ ἄποικοι παρακολούθησαν στὸ χάρτη τὸ δρόμο ποὺ τοὺς ἔδειχνε ὁ μηχανικὸς μέσα στὴν ζούγκλα τοῦ Φὰρ Οὐέστ, ἀλλὰ ὁ Πένκροφ εἶπε:

— Δὲν θὰ ἦταν πιὸ σωστὸ ν' ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴ Στάνη;

Ὁ Κύρος Σμὶθ ἀπάντησε:

— Ἂν οἱ πειρατὲς ἔχουν καταστρέψει τὴ Στάνη κι' ἔχουν βάλει φωτιὰ στὸ σπίτι τοῦ Ἄϋρτον καὶ στὰ ὑπόστεγα, θὰ εἶναι πιὰ πολὺ ἀργὰ νὰ πᾶμε. Ἂν ἀντίθετα, κράτησαν τὴ στάνη γιατὶ συλλογίστηκαν πὼς θὰ τοὺς χρειάζονταν τὰ ζῶα γιὰ τὸ κρέας καὶ τὸ γάλα τους, ὅταν τελειώσουμε τὴν ἐξερεύνησή μας στὴ ζούγκλα, ἔχουμε καιρὸ νὰ πᾶμε καὶ νὰ τοὺς χτυπήσουμε ἐκεῖ.

Ἦταν ἕνα στρογγυλὸ τενεκεδένιο κουτί.

Οἱ ἄλλοι συμφώνησαν, κι' ἔτσι ἀποφασίστηκε ν' ἀρχίσουν ἀπὸ τὸ Φαρ Οὐέστ.

Θὰ διέσχιζαν τὴ ζούγκλα ἀπὸ ἄκρη σ' ἄκρη, θ' ἄνοιγαν τὸ δρόμο τους μὲς στὸ Παρθένο δάσος, κι' ἔτσι, μὲ τὸ τσεκούρι θὰ ἔφτιαναν ἕνα πέρασμα ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι ὡς τὸν Κάβο τῆς Ὀχιᾶς...

Τὸ μεγάλο, σκεπασμένο ἀμάξι, θὰ μποροῦσε νὰ μεταφέρη ὅτι χρειάζονταν: ὅπλα, πολεμοφόδια, τρόφιμα, μιὰ φορητὴ κουζίνα, κι' ὅτι ἄλλο χρειάζονταν γιὰ μιὰ τέλεια κατασκήνωση. Τὸ ἔφτιαναν ἄλλωστε αὐτὸ τὸ ἀμάξι ἀρκετὰ γερὸ καὶ μεγάλο, ὥστε στὴν ἀνάγκη νὰ μποροῦν νὰ καταφύγουν σ' αὐτό, καὶ νὰ κάνουν μάχη μὲ τοὺς πειρατές.

Θὰ περπατοῦσαν ἄλλωστε ὅλοι μαζί, καὶ δὲν θὰ χωρίζονταν γιὰ κανένα λόγο.

Πῆραν ἀκόμη τὴν ἀπόφαση νὰ μὴν ἀφήσουν στὸ Γρανίτινο παλάτι κανέναν. Ἀκόμα κι' ὁ Τὸπ κι' ὁ Ζάπ, θὰ πήγαιναν μαζί τους.

Τὸ Γρανίτινο Παλάτι θὰ ἔμενε ἔρημο, νὰ τοὺς περιμένη.

Τὶς 14 τοῦ Φλεβάρη ἦταν ἕτοιμοι νὰ φύγουν.

Εἶχαν φορτώσει στὸ μεγάλο ἀμάξι ὅτι θἄπαιρναν μαζί τους, κι' ὁ Πένκροφ εἶχε ἑτοιμάσει μέσα ἕνα πολὺ ἀναπαυτικὸ κάθισμα γιὰ τὸν Ἔρμπερτ ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ κουράζεται.

Τὸ παιδὶ ἄλλωστε διασκέδαζε πολὺ μὲ τὶς ἑτοιμασίες αὐτῆς τῆς ἐκδρομῆς.

Οἱ ἄποικοι, ἔκρυψαν καλὰ στὶς Καμινάδες, τὶς σκάλες τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, ποὺ ἀνέβαιναν πρὶν φτιάσουν τὸν ἀναβατῆρα.

Ἔπειτα ἔλυσαν κι' ἔκρυψαν μέσα στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ὁλόκληρο τὸν ἀναβατῆρα καὶ τὸ μηχάνημά του. Ἔκλεισαν τὰ παράθυρα, καὶ τἄκρυψαν πίσω ἀπὸ τὰ φυτά.

Τελευταῖος κατέβηκε ὁ Πένκροφ, μ' ἕνα μακρὺ σκοινί, ποὺ τὄκοψαν ὕστερα μὲ τουφεκιές.

Τὸ Γρανίτινο Παλάτι ἦταν πιὰ κάστρο ἄπαρτο.

Χαράματα, στὶς 15 τοῦ μηνός, ἔζεψαν τοὺς ἕξη ὀνάγρους στὸ ἀμάξι καὶ ξεκίνησαν. Ὁ Ἔρμπερτ μὲ τὸν Ζὰπ κάθισαν μέσα, ὁ Πένκροφ ἔπιασε ἀπὸ τὸ χαλινάρι τὸν πρῶτο ὄναγρο καὶ ξεκίνησαν.

Μπροστὰ πήγαιναν ὁ Κύρος Σμὶθ μὲ τὸν Νάβ, ποὺ ἦταν ὁπλισμένοι ὡς τὰ δόντια. Ἔπειτα ἔρχονταν τὸ ἀμάξι κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ἦταν ἡ ὀπισθοφυλακή.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Τὰ κλεφτόπουλα

Στὸν αὐλόγυρο τῆς Παναγιᾶς, ποὺ τώρα εἶναι χωρὶς καμπάνα καὶ τὸ τέμπλο της εἶναι μισοκαμμένο ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, ἔχουν μαζευτεῖ μερικὰ παιδάκια, ὅλα δέκα μὲ δώδεκα χρονῶν. Φοράνε φουστανελίτσες καὶ καθένα τους κρατάει ἀπὸ μιὰ γκλίτσα. Παίζουν τὰ κλεφτόπουλα.

Τὸν καπετάνιο κάνει ὁ Θύμιος. Κανένας δὲ μπορεῖ νὰ τοῦ πάρη αὐτὸ τὸ προνόμιο, γιατὶ ὁ ἀδελφός του εἶναι πραγματικὸς καπετάνιος, μὲ πολλοὺς κλέφτες γύρω του καὶ κάθε τόσο κάνει γιουρούσια καὶ ἀφανίζει τοὺς Τούρκους.

Μὰ νὰ παίζουν ἄραγε τὰ μικρὰ αὐτὰ κλεφτόπουλα; Γιατὶ ὁ Θύμιος κοιτάζει ὁλοένα τὴ βουνορράχη; Ποιὸ νἆναι κεῖνο τὸ παλληκάρι ποὺ κατηφορίζει, μὲ κάπα βοσκοῦ, τ' ἀντικρυνὸ μονοπάτι; Ἡ καρδιὰ τοῦ Θύμιου χτυπᾶ δυνατά. Τὸν ἀναγνωρίζει· εἶναι ὁ ἀδερφός του.

Ἄξαφνα ὅμως ἕνα κόκκινο φέσι προβάλλει ἀπ' τὴ στροφὴ τοῦ δρόμου.

— Παιδιά, ὁ Μεμέτης, τρομάζει ὁ Θύμιος. Τρέξε, Μῆτρο καὶ πὲς τοῦ ἀδερφοῦ μου νὰ μὴ ζυγώση πρὶν διώξουμε τὸ τουρκόπουλο.

Τ' ἀγόρι φεύγει μ' ἀδιάφορο ὕφος, ἐνῶ ὁ Μεμέτης μπαίνει στὴν αὐλὴ τῆς Παναγιᾶς.

— Τί κάνετε ἐκεῖ; Νὰ παίξω κι' ἐγὼ μαζί σας;

— Τὸ παιχνίδι ποὺ κάνουμε δὲν εἶναι γιὰ σένα, λέει περήφανα ὁ Θύμιος. Κάνουμε τὰ κλεφτόπουλα!

— Καὶ τί μ' αὐτό; ρώτησε ὁ Μεμέτης. Ἐγὼ θὰ μαι ὁ Ἀγὰς ποὺ θὰ σᾶς νικήση.

— Σύμφωνος! Ἂς ἀρχίσουμε λοιπὸν τὴ μάχη καὶ θὰ δοῦμε ποιὸς θὰ νικήση τὸν ἄλλο.

— Ἕνας ἐγὼ μ' ὅλους σας; εἶπε ὁ Μεμέτης. Ἂς ἔρθουν οἱ μισοὶ ἀπὸ σᾶς μαζί μου νὰ κάνουν τοὺς Τούρκους.

— Αὐτὸ δὲν γίνεται, φώναξαν τὰ παιδιὰ μ' ἕνα στόμα.

— Θὰ παλαίψουμε οἱ δυό μας, σὰν ἀρχηγοί, εἶπε ὁ Θύμιος. Νὰ τὸ ὅπλο σου, πρόσθεσε καὶ τοὔδωσε μιὰ γκλίτσα. Τραβηχτῆτε πέρα οἱ ἄλλοι.

Τὰ δυὸ παιδιὰ ρίχτηκαν τὄνα στ' ἄλλο κι' οἱ γκλίτσες τους καταχτυποῦσαν σὰν σπαθοράβδια, μὰ δὲν ἄργησαν να σπάσουν καὶ τότε τὰ παιδιὰ ἁρπάχτηκαν ἀπὸ τὰ μαλλιά.

Ὁ Θύμιος δὲ χρειάστηκε πολὺ γιὰ νὰ βάλη κάτω τὸ Τουρκόπουλο, ποὺ ἔφυγε ὕστερα ντροπιασμένο, μέσα στὰ γιουχα τῶν ἄλλων παιδιῶν...

Τότε πήδησε τὸ μαντρότοιχο ὁ καπετὰν Λάμπρος, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Θύμιου. Κάτω ἀπ' τὴν κάπα του γυάλιζαν τὰ φυσεκλίκια κι' οἱ σπάθες ἀστραποβολοῦσαν στὸ ζουνάρι του.

— Ἑτοιμασθῆτε, παιδιά, ἔχετε δρόμο ἀπόψε. Μοιράσετε ἀναμεσό σας τὰ χωριά, βρέστε καὶ ἄλλα παιδιά· μᾶς χρειάζονται πολλοὶ μαντατοφόροι.

— Τί τρέχει; ρώτησε ὁ Θύμιος. Ποιὸ εἶναι τὸ μαντάτο σου, Λάμπρο;

— Θὰ βρῆτε τοὺς προεστοὺς καὶ θὰ τοὺς πῆτε τοῦτο: Ὁ Δεσπότης ἀπὸ τὴν Πάτρα, ὁ Γερμανός, θὰ λειτουργήση αὔριο στὴν Ἁγία Λαύρα. Ἀχάραγα πέστε τους νἆναι ὅλοι στὸ μοναστήρι ἁρματωμένοι. Ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ Ἐθνικοῦ ξεσηκωμοῦ. Ἡ ἅγια μέρα τῆς Παναγιᾶς θἆναι ἡ πρώτη μας λεύτερη μέρα.

Καπνὸς ἔγιναν καὶ χάθηκαν τὰ μικρὰ κλεφτόπουλα. Φτερὰ ἔβαζαν στὰ ξυπόλυτα πόδια τους. Πῆραν ἕνα ἕνα τὰ χωριὰ κι' ἔλεγαν τὴν εἴδηση στοὺς καπεταναίους, ποὺ ἔκαναν τὸ σταυρό τους.

— Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην, ἔψαλλε τ' ἄλλο πρωῒ ὁ Δεσπότης στὴν Ἁγία Λαύρα κι' ἐσήκωνε τὴ σημαία. Γύρω του ἦταν γονατισμένοι οἱ προεστοὶ κι' οἱ καπεταναῖοι, οἱ κλέφτες καὶ τὰ κλεφτόπουλα.

Τὰ παιδιὰ λέγανε καὶ κεῖνα συγκινημένα τὸν ὅρκο.

— Ἐλευθεριὰ ἢ θάνατος!

Καὶ φιλοῦσαν τὸ λάβαρο ποὺ κρατοῦσε ὁ Δεσπότης.

Οἱ μικρές τους καρδοῦλες ἔνοιωθαν πὼς ἐκείνη ἡ μέρα ἦταν μεγάλη. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα δὲ θα παίζαν πιὰ τὰ κλεφτόπουλα. Θὰ πολέμαγαν ἀναγκαστικὰ δίπλα στοὺς κλέφτες. Θὰ τοὺς γιόμιζαν τὰ τουφέκια, θὰ πηγαιναν τὰ μαντάτα καὶ τὰ μυνήματά τους ἀπ' τὄνα λημέρι στ' ἄλλο, θὰ τοὺς χρησίμευαν γιὰ κατάσκοποι. Ὁ ἀγώνας ἄρχιζε γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Αὐτὴ ἡ μικρὴ ἱστορία μᾶς δείχνει, παιδιά μου, μὲ πόση φλόγα καὶ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ πολέμησαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας τὰ παιδιὰ τοῦ 21.

Τοῦτες τὶς μέρες, ποὺ γιορτάζουμε τὴν ἔνδοξη αὐτὴ ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀνεξαρτησίας, ἂς θυμηθοῦμε, μὲ ἀγάπη καὶ θαυμασμό, τὰ ἡρωϊκὰ ἐκεῖνα παιδιά, ποὺ μὲ τὴ δική τους θυσία μᾶς χάρισαν τὸ μεγαλύτερο ἀγαθὸ τῆς ζωῆς: τὴν Ἐλευθερία.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἦταν δυὸ πολὺ περήφανοι ποντικοί. Οἱ ποντικοὶ αὐτοὶ εἶχαν πολλὰ ὄμορφα παιδιὰ καὶ καμάρωναν γι' αὐτά· μὰ πιὸ πολὺ καμάρωναν γιὰ τὸ μικρότερο ποντικάκι τους. Κι' ἦταν στ' ἀλήθεια χαριτωμένο τὸ ποντικάκι αὐτό, γιατὶ εἶχε γυαλιστερὸ δέρμα, λαμπερὰ μικρὰ ματάκια καὶ χαριτωμένα αὐτάκια. Κι' οἱ γονεῖς του νόμιζαν πὼς δὲν ὑπῆρχε ὡραιότερο ποντικάκι στὸν κόσμο.

Ὅταν τὸ ποντικάκι μεγάλωσε οἱ γονεῖς του θέλησαν νὰ τὸ παντρέψουν κι' ἔπεσαν γι' αὐτὸ σὲ μεγάλη συλλογή.

«Δὲν μπορεῖ τὸ παιδί μας νὰ πάρη ὅποιον κι' ὅποιον» εἶπε κάποτε ἡ ποντικίνα. «Πρέπει νὰ πάρη ἕνα πολὺ δυνατό».

«Τὸν πιὸ δυνατὸ στὸν κόσμο» εἶπε κι' ὁ ποντικὸς κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ μέρα ἄρχισαν νὰ γυρεύουν τὸν «πιὸ δυνατὸ τοῦ κόσμου».

Καὶ γιὰ νὰ μὴ χάνουν ἄδικα τὸν καιρό τους, ἔτρεξαν μιὰ καὶ δυὸ σ' ἕνα σοφὸ γέρο - ποντικό.

«Ἂν ἐπιθυμῆτε νὰ δώσετε στὴν κόρη σας τὸν πιὸ δυνατὸ τοῦ κόσμου, πηγαίνετε στὸν ἥλιο καὶ ζητῆστε του νὰ γίνη γαμπρός σας. Εἶμαι σίγουρος ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς πιὸ δυνατὸς ἀπ' τὸν ἥλιο», εἶπε ὁ σοφὸς ποντικός.

Ἔτσι ὁ ποντικὸς καὶ ἡ ποντικίνα περπάτησαν - περπάτησαν κι' ἔφθασαν στὸν ἥλιο καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ παντρευτῆ τὴν κόρη τους. Ἀλλὰ ὁ ἥλιος τοὺς ἀπάντησε:

«Εἶμαι πολὺ περήφανος γιατὶ μοῦ κάνετε τὴν τιμὴ νὰ μὲ θέλετε γιὰ γαμπρό σας· ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ πέστε μου γιατί διαλέξατε ἐμένα;»

— «Σὲ διαλέξαμε γιατὶ θέλαμε νὰ δώσουμε στὴν κόρη μας τὸν δυνατότερο στὸν κόσμο καί, φυσικά, κανεὶς δὲν εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ σένα».

— «Φοβοῦμαι» εἶπε τότε ὁ ἥλιος πὼς κάνετε λάθος. Ὑπάρχει κάποιος δυνατότερος ἀπὸ μένα καὶ σ' αὐτὸν πρέπει νὰ δώσετε τὴν κόρη σας».

— «Ποιὸς μπορεῖ νἆναι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ σένα;» ρώτησε ὁ ποντικός.

Καὶ ὁ ἥλιος ἀποκρίθηκε:

— «Πολλὲς φορὲς ποὺ θέλω νὰ στείλω τὶς ἀχτῖδες μου στὴν γῆ, ἔρχεται ἕνα σύννεφο καὶ μὲ σκεπάζει καὶ δὲν τὶς ἀφήνει νὰ περάσουν. Πρέπει νὰ πᾶτε στὸ σύννεφο».

Ἔτσι ὁ ποντικὸς κι' ἡ ποντικίνα ξεκίνησαν γιὰ νὰ βροῦν τὸ σύννεφο. Κι' ὅταν τὸ βρῆκαν τοῦ εἶπαν τὴν ἐπιθυμία τους.

— «Κάνετε μεγάλο λάθος ἂν νομίζετε πὼς εἶμαι ὁ πιὸ δυνατὸς τοῦ κόσμου. Μπορῶ βέβαια νὰ σκεπάζω τὸν ἥλιο, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὁ πιὸ δυνατὸς στὸν κόσμο· γιατὶ στὸν δρόμο

(Συνέχεια στὴ σελίδα 162)

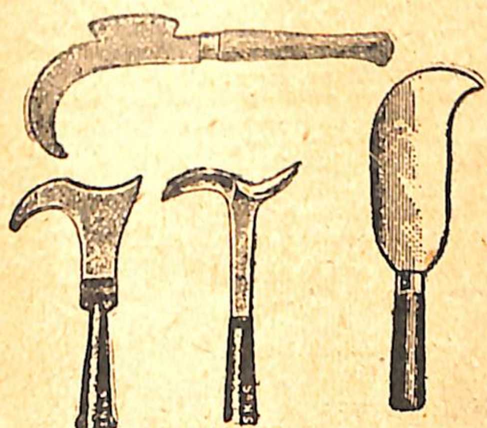
ΤΙ ΛΙΠΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΣΤΑΡΙΑ

Στὸ προηγούμενο σᾶς εἶπα τί λίπασμα χρειάζονται τὰ φθινοπωρινὰ στάρια. Σήμερα θὰ σᾶς πῶ τί λίπασμα χρειάζονται τ' ἀνοιξιάτικα. Ὅσα εἴπαμε γιὰ τὰ φθινοπωρινὰ (σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, σίκαλη, καπλουτζᾶς) ἐφαρμόζεται καὶ γιὰ τ' ἀνοιξιάτικα. Μὲ τὴ μόνη διαφορὰ πὼς αὐτὰ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ λίπασμα ποὺ ν' ἀφομοιώνεται ἀμέσως. Γι' αὐτὸ δὲν χρειάζονται κοπριά. (Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καλαμπόκι, ὅπου ὅμως παραχώνουμε τὴν κοπριὰ τὸν χειμῶνα). Τὰ χημικὰ λιπάσματα θὰ παραχωθοῦν ὅλα στὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴ σπορά. (Τὸ καλαμπόκι δὲν ἔχει καὶ τόση ἀνάγκη ἀπὸ ὑπερφωσφορικό, ἀφοῦ μάλιστα δὲ φοβᾶται τὸ πλάγιασμα). Λοιπὸν στὸ κάθε στρέμμα, θὰ ρίξουμε:

Νίτρο ἢ ἀμμωνία	15	ὀκάδες
Ὑπερφωσφορικὸ	15	»
Θεϊκὸ κάλι	10	»

Ὅταν τὸ χωράφι εἶναι ποτιστικό, αὐξαίνουμε τὴ δόση κατὰ μισὸ ἀκόμη (50%) δηλαδὴ

νίτρο	22½	ὀκάδες
ὑπερφωσφορικὸ	22½	»
θεϊκὸ κάλι	15	»

Κλαδοκόποι γιὰ τὸ Μαρτιάτικο κλάδεμα τῶν ὀπωροφόρων καὶ τῆς ἐλιᾶς.

Στὸ καλαμπόκι, χρησιμοποιοῦν συνήθως τὸ λίπασμα 4 - 12 - 3 σὲ δόση 40 ὀκάδες στὰ ξερικὰ κι' 60 ὀκάδες στὰ ποτιστικὰ στὸ στρέμμα. Προτιμώτερο ὅμως εἶναι τὸ 6 - 8 - 8. Δίνει καλύτερη ἐσοδεία.

Λένε πὼς τὸ καλαμπόκι δὲν χρειάζεται ἄζωτο ἂν σπέρνουμε μαζὶ καὶ φασόλια. Καὶ γι' αὐτὸ συσταίνουν τὸ 0 - 12 - 6 (μόνο φωσφορικὸ καὶ κάλι δηλαδή). Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι σωστό, γιατὶ τὸ ἄζωτο ποὺ παίρνουν ἀπὸ τὸν ἀέρα τὰ φανόλια, δὲν προφταίνει νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τὸ καλαμπόκι στὴν πρώτη σοδειά, ἀλλὰ μόνο στὴ δεύτερη.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ γιὰ τὰ ὄσπρια.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Τὰ ἐτήσια ζιζάνια ποὺ εἶναι καὶ τὰ περισσότερα καταστρέφονται μὲ δυὸ τρόπους.

α Μὲ τὶς καλλιεργητικὲς φροντίδες.
β Μὲ τὰ χημικὰ μέσα.

Ἂς δοῦμε πρῶτα, ποιὲς εἶναι αὐτὲς οἱ καλλιεργητικὲς φροντίδες.

Πρῶτα: Ἀλλαξοσπορία ἢ μαύρη ἀγρανάπαυση.

Ὅταν στὸ χωράφι καλλιεργοῦμε συνέχεια δημητριακά, εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ μὴ γεμίσῃ ζιζάνια. Ἡ καλλιέργεια τῶν σταριῶν δὲν εἶναι σκαλιστική, οὔτε βοτανίζεται τὴν ἄνοιξη, κι' ἔτσι τὰ ζιζάνια ξεσποριάζουν ἐλεύθερα.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀλλαξοσπορία εἶναι τόσο ἀπαραίτητη στὰ χωράφια.

Τὸ καψάλισμα τῆς καλαμιᾶς καταστρέφει μερικοὺς σπόρους ἀπὸ ζιζάνια πάνω πάνω στὸ χῶμα, ἀλλὰ καταστρέφει μαζὶ καὶ πολλὲς πολύτιμες ὀργανικὲς οὐσίες, καὶ κάνει νὰ χάνεται τὸ τόσο σπουδαῖο στοιχεῖο ποὺ εἶναι τὸ ἄζωτο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πάλι μεριά, οὔτε καὶ τὰ ζιζάνια δὲ μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς καταστρέφει ἐντελῶς — πολλὲς φορὲς μάλιστα τὰ βοηθάει νὰ βλαστήσουν καὶ πιὸ γρήγορα!

ΜΑΚΡΙΑ ΛΟΙΠΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΨΑΛΙΣΜΑ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΙΑΣ

Δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτε!

Τὸ βαθὺ ὄργωμα τὸ καλοκαίρι καὶ τὸ φθινόπωρο δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτε. Γιατὶ γιὰ νὰ καταστρέψουμε τὰ ζιζάνια, πρέπει πρῶτα νὰ τ' ἀφήσουμε νὰ βλαστήσουν. Γι' αὐτὸ εἶναι καλύτερο τὸ ἐλαφρὸ ὄργωμα σὲ βάθος 5 πόντων ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτη φθινοπωρινὴ βροχή. Ὕστερα, μ' ἕνα καλὸ σβάρνισμα μὲ σιδερένια σβάρνα, καταστρέφουμε τὰ ζιζάνια ποὺ φύτρωναν. Ἐξακολουθοῦμε τὰ σβαρνίσματα ὅλο τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξη, καὶ θὰ καταστρέφουμε ὅσα ζιζάνια φυτρώνουν.

Ἂν τὸ χόρτο φηλώσῃ πολύ, στὴν ἀνάγκη θὰ τὸ θερίσουμε, κι' ὕστερα θὰ περάσῃ τὸ ἀλέτρι.

Τὸ χωράφι στὴν ἀλλαξοσπορία, δὲν πρέπει νἄχῃ ποτὲ φυτὰ ἀνθισμένα. Γιατὶ γρήγορα τ' ἀνθισμένα ζιζάνια κάνουν σπόρο καὶ σκορπιέται στὸ χωράφι — ὁπόταν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καθαρίσουμε ἀπ' αὐτά.

Τὸ καλοκαίρι θὰ ἐξακολουθήσωμε τὰ σβαρνίσματα ἢ τὰ ἐλαφρὰ ὀργώματα. (Ποτὲ βαθειά).

Τὸ βαθὺ ὄργωμα, πρέπει νὰ γίνεται σὲ χωράφια καθαρὰ κι' ἀμέσως ὕστερ' ἀπὸ τὸ θέρισμα. Στὴν ἀνάγκη, μπορεῖ νὰ γίνη καὶ τὸν χειμῶνα ἀφοῦ πρῶτα κάναμε ἀρκετὰ σβαρνίσματα, κι' ἔχει καθαρίσει πιὰ ἀρκετὰ τὸ χῶμα ἀπὸ τὰ ζιζάνια.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ γιὰ τὰ σκαλίσματα.

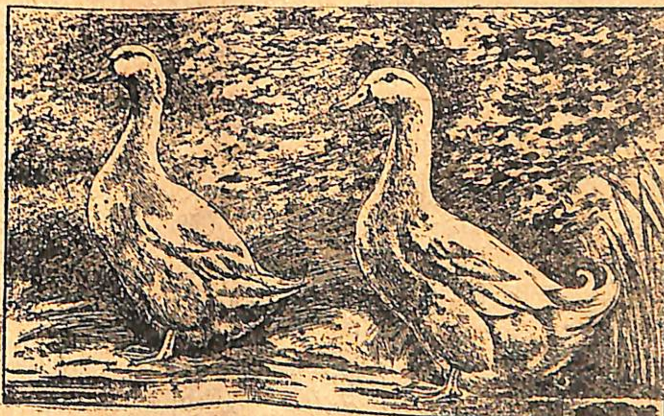
ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

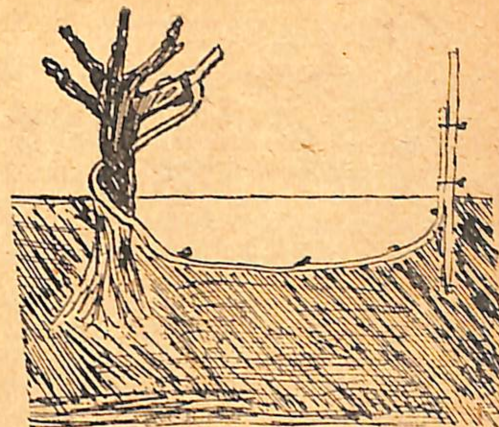
Στὰ χωράφια. Τελειώνουμε τὴν καλλιέργεια γιὰ νὰ σπείρουμε τὰ ὄψιμα. Σπέρνουμε ρόβι, κεχρί, κριθάρι, καὶ στὰ πιὸ κρύα μέρη, σπέρνουμε κουκιά, ρεβίθια καὶ φακή.

Ὀργώνουμε βαθειὰ τὸν τόπο ὅπου σπέρνουμε τριφύλλι. Σκαλίζουμε τὸ στάρι ποὺ σπείραμε σὲ σειρές. Ἂν μεγάλωσε πρόωρα, πρέπει τὸ χωράφι νὰ βοσκηθῇ.

Σβαρνίζουμε παντοῦ τὰ σπαρτά, ὅπως καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ φυτά.

Στὸ ἀμπέλι. Κλαδεύουμε τ' ἀμπέλια, ρίχνουμε λίπασμα καὶ κάνουμε καταβολάδες. Κάνουμε τὸ τελευταῖο σκάψιμο. Στὰ ζεστὰ μέρη, φυτεύουμε τὰ ριζωμένα κλήματα ποὺ τὰ εἴχαμε ἑτοιμάσει ἀπὸ πέρυσι.

Χῆνες.

Καταβολάδα σὲ ἀμπέλι.

Στὰ ὀπωροφόρα. Φυτεύουμε τὰ φυλλόβολα δέντρα, πρὶν ὅμως ἀνοίξουν τὰ μάτια. Τὰ πολλαπλασιάζομε μὲ καταβολάδες καὶ μοσκέματα. Χαράζουμε τὶς ροδακινιὲς καὶ τὶς βερυκοκιές. Τὰ ραντίζομε καὶ τὰ ψεκάζομε γιὰ τὴν ψώρα καὶ τὴν κορυφοξήρα. Φυτεύομε ξυνά, πεῦκα, κλπ.

Στὸ λιοστάσι. Τελειώνουμε τὸ φύτεμα ἀπὸ τὶς ἐλιές. Κλαδεύουμε τὰ φούντα καὶ τὶς περιττὲς ρίζες, καὶ προσέχουμε μὴν ἔπαθον κομμίωση.

Στὸ κοπάδι. Ταΐζουμε ἰδιαίτερα τὰ νεογέννητα ἀρνάκια. Τὰ μαντριὰ κι' οἱ σταῦλοι χρειάζονται τώρα μεγάλη καθαριότητα, γιατὶ τώρα παρουσιάζεται ἡ φοβερὴ ἀρρώστεια ἡ γκλαπάτσα ποὺ ἀφανίζει τὰ κοπάδια.

Στὸν ὀρνιθῶνα. Προσοχὴ ἀπὸ τὴν ὑγρασία. Ἀνοίγουμε διάπλατα πόρτες καὶ παράθυρα ὅταν εἶναι λιακάδα. Ρίχνομε στὰ πουλιὰ ἄφθονη τροφή, καθὼς καὶ λίγο ζεστὸ νερὸ στὴν ποτίστρα τους.

Η ΧΗΝΑ

Ἡ χῆνα εἶναι κολυμβητικὸ πουλί, σὰν τὴν πάπια, περπατᾶ ὅμως εὐκολώτερα ἀπὸ ἐκείνη, ἀλλὰ δὲν συνηθίζει νὰ βουτᾶ.

Ἡ τροφὴ τῆς χήνας, εἶναι τὰ χλωρὰ χόρτα προπαντός, καὶ τὰ φροῦτα. Δὲν ἀγαπάει τὶς ζωϊκὲς τροφὲς σὰν τὴν πάπια. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τρέφουμε χῆνες ὅπου εἶναι κοντὰ λειβάδι μὲ ἄφθονο χορτάρι κοντὰ σὲ λίμνες καὶ σὲ βάλτους.

Ἡ χῆνες δὲν πρέπει νὰ κρατῶνται ἀφοῦ κλείσουν τὰ πέντε χρόνια, γιατὶ τ' αὐγά τους λιγοστεύουν καὶ τὸ κρέας τους γίνεται σκληρό.

Ὅταν βλέπουμε τὴν χῆνα νὰ κουβαλάη μὲ τὴν μύτη της χόρτα κι' ἄχερα, πρόκειται ν' ἀρχίσῃ νὰ γεννάῃ. Ὅταν φτάσῃ στὰ 15, κάθεται καὶ τὰ κλωσσάει. Ἡ χῆνες ἀντίθετα ἀπὸ τὶς πάπιες, εἶναι καλὲς κλῶσσες. Ἡ φωλιὰ ὅπου θὰ κλωσσίσῃ ἡ χῆνα, πρέπει νὰ εἶναι καμωμένη στὸ χῶμα γιατὶ τὰ χηνένια αὐγὰ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ὑγρασία. Ἂν ἡ χῆνα δὲν σηκώνεται τὶς πρῶτες μέρες νὰ φάῃ, τὴ σηκώνουμε μὲ προσοχὴ καὶ τὴν ταΐζομε. Τροφὴ καὶ νερὸ πρέπει νὰ τῆς ἔχουμε πάντα πλάϊ στὴ φωλιά της.

ΠΩΣ ΑΝΑΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΤΑ ΧΗΝΑΚΙΑ

Τὰ ταΐζουμε γιὰ πρώτη φορὰ 36 ὧρες ἀφοῦ βγοῦν ἀπὸ τὸ αὐγό, καὶ τοὺς δίνουμε σφιχτοβρασμένο αὐγὸ τριμμένο, ἀνακατεμένο μὲ ψωμὶ τριμμένο καὶ ψιλοκομμένα χόρτα. Αὐτὸ τὸ μίγμα δὲν πρέπει νὰ εἶναι νερουλό. Πρέπει νὰ εἶναι σφιχτὸ γιὰ νὰ μὴν κάνη διάρροια στὰ χηνάκια. Καλὸ χορτάρι γιὰ χηνόπουλα, εἶναι ἡ τσουκνίδα, ποὺ εἶναι καλὴ καὶ γιὰ τ' ἄλλα πουλερικά. Ὅταν τὰ χηνόπουλα γίνουν δέκα ἡμερῶν, μποροῦμε νὰ προσθέσουμε στὴν τροφή τους λίγο κρεατάλευρο — ἀλλὰ καθὼς οἱ χῆνες εἶναι χορτοφάγες, μποροῦν

Ο ΠΙΟ ΔΥΝΑΤΟΣ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 160)

μου συναντῶ τὸν Ἀέρα ποὺ μὲ σκορπίζει ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Πήγαινε στὸν Ἀέρα εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ μὲ»...

Τί νὰ κάμουν ὁ ποντικὸς κι' ἡ ποντικίνα; Πῆγαν καὶ βρῆκαν τὸν Ἀέρα καὶ τοὖπαν γιατὶ τοῦ ἔκαναν αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψη.

— «Δὲν σᾶς λέω, εἶπε ὁ Ἀέρας. Μπορεῖ νὰ εἶμαι πολὺ δυνατός, μὰ ὑπάρχει κάποιος ποὺ φαίνεται δυνατώτερός μου. Καθὼς τρέχω συναντάω πολλὲς φορὲς τὸν τοῖχο καὶ φυσῶ καὶ φυσῶ, ἀλλὰ ὁ τοῖχος στέκεται πάντα ἐκεῖ, καὶ δὲν μ' ἀφήνει νὰ περάσω».

Κι' ἔτσι ξεκίνησαν πάλι ὁ ποντικὸς κι' ἡ ποντικίνα γιὰ νὰ βροῦν τὸν Τοῖχο ποὖταν πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Ἄνεμο.

«Τοῖχε μας» τοῦ εἶπαν· «ἐσὺ ποὺ εἶσαι ὁ πιὸ δυνατὸς στὸν κόσμο ἔλα νὰ παντρευτῆς τὴν κόρη μας, ποὺ καμμιὰ ἄλλη στὸν κόσμο δὲν εἶναι ὄμορφη σὰν κι' αὐτή».

Ἀλλὰ ὁ τοῖχος ἀποκρίθηκε:

«Μπορῶ, βέβαια, νὰ σταματῶν τὸν ἀέρα καὶ νὰ μὴν τὸν ἀφήνω νὰ περάσῃ. Εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπ' αὐτόν. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ οἱ ποντικοί, ποὺ ἔρχονται καὶ μὲ τρυποῦν χωρὶς νὰ μπορῶ τίποτα νὰ τοὺς κάμω. Καὶ ποιὸς ξέρει. Μπορεῖ καμμιὰ μέρα νὰ σωριαστῶ σ' ἐρείπια, κι' αὐτοὶ ποὺ θὰ μὲ ρίξουν, θἆναι ποντικοί. Τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχετε νὰ κάμετε εἶναι νὰ διαλέξετε ἕνα ποντικὸ γιὰ γαμπρό σας».

Τότε μόνον ὁ ποντικὸς κι' ἡ ποντικίνα κατάλαβαν πὼς τὰ λόγια τοῦ τοίχου ἦταν σοφὰ κι' ἔγιναν πολὺ εὐτυχισμένοι.

Κι' ἔτσι ξαναγύρισαν στὴν πατρίδα τους καὶ πάντρεψαν τὴν κόρη τους μ' ἕνα ὡραῖο-ὡραῖο ποντικό.

Κι' ἔζησαν εὐτυχισμένοι χρόνια καὶ χρόνια.

— Ποιὸς ξέρει; Ἴσως νὰ ζοῦν ἀκόμη!

Η ΑΝΕΜΗ

νὰ κάνουν καὶ χωρὶς αὐτό. Αὐτὸ τοὺς δίνουμε μόνο τὶς τρεῖς πρῶτες μέρες. Τοὺς δίνουμε σιγὰ σιγὰ νὰ τρῶνε πίτουρα, σπόρους ἀλεσμένους, κριθάρι, καλαμπόκι, καὶ κάθε λογῆς φρεσκοκομμένη πρασινάδα, 6-7 φορὲς τὴν ἡμέρα, γιατὶ τρῶνε πολύ.

Μιὰ ἑβδομάδα ἀφοῦ βγοῦν ἀπὸ τ' αὐγό, ἂν ὁ καιρὸς εἶναι καλός, ἀφήνουμε τὴ χήνα νὰ βγῆ ἔξω μὲ τὰ χηνάκια της. Αὐτὰ εἶναι πολὺ εὐαίσθητα στὴν ὑγρασία, στὸ κρύο, καὶ στὴ μεγάλη ζέστη. Ὅταν γίνουν δυὸ μηνῶν, δὲν ἔχουν πιὰ φόβο ἀπὸ τὸν καιρό.

ΤΙ ΤΡΩΝΕ ΟΙ ΧΗΝΕΣ

Οἱ χῆνες ὅπως εἴπαμε τρῶνε κυρίως χόρτα. Ἀλλὰ μποροῦμε νὰ τοὺς δίνουμε συμπληρωματικὰ πατάτες βραστὲς καὶ παντζάρια, πίτουρα, κολοκύθες κλπ. Οἱ χῆνες ἀγαποῦν ἰδιαίτερα τὸ τριφύλλι.

Τὸ καλοκαίρι ὕστερ' ἀπὸ τὸ θέρισμα ἂν ἀφήνουμε τὶς χῆνες νὰ βοσκήσουν στὰ θερισμένα χωράφια, παχαίνουν πολὺ μὲ τὰ σκόρπια στάχυα καὶ δὲν θέλουν ἄλλη τροφή.

Οἱ χῆνες ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ πολὺ καὶ καθαρὸ νερό.

Πολλοὶ νομίζουν πὼς οἱ χῆνες καταστρέφουν τὰ λειβάδια. Αὐτὸ εἶναι σωστὸ μόνο γιὰ τὰ νέα λειβάδια, γιατὶ ἡ χήνα ξεριζώνει τὰ χόρτα. Ὅταν ὅμως αὐτὰ ἔχουν ριζώσει γιὰ καλά, τότε δὲν ὑπάρχει ὁ φόβος νὰ καταστραφοῦν.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ πῶς παχαίνουν καὶ γιὰ τὴν κοπριά τους.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

οἱ ψευτιές τοῦ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

Ὁ Βαρῶνος Μυχάουζεν ἡ ὀβίδα καὶ τὸ καμπαναριὸ

Στὸ περασμένο φύλλο σᾶς εἶπα γιὰ ἐκεῖνο τὸ θαυμάσιο ἄλογό μου ποὺ ἀφοῦ κόπηκε στὰ δύο, ἕνωσα τὰ δυὸ κομμάτια του κι' ἀπόκτησα ἔτσι ἄτι καὶ σκιά...

Δὲν ἦταν ὅμως αὐτὴ ἡ μόνη περιπέτεια ποὺ μοῦ συνέβηκε σ' ἐκεῖνο τὸν πόλεμο. Μοῦ ἔτυχαν κι' ἄλλα πολλὰ κι' ἀξιοθαύμαστα, καθὼς θὰ δῆτε ἀμέσως. Πολιορκούσαμε τότε μιὰ πολιτεία ποὺ ἔχω ξεχάσει πιὰ τὸ ὄνομά της, κι' ὁ στρατηγός μας ἤθελε νὰ μάθη τί γινόταν μέσα, καὶ τί μαγείρευαν οἱ ἐχθροί. Ἦταν ἀδύνατο ὅμως νὰ μπῆ κανεὶς μέσα, ἔστω καὶ σὰν κατάσκοπος, γιατὶ τὰ τείχη της ἦταν πανύψηλα. Ἐγὼ ὅμως χωρὶς νὰ συλλογιστῶ τί κάνω, στάθηκα μπροστὰ σ' ἕνα κανόνι, κι' ὅταν ἔρριξαν τὴν κανονιὰ κι' ἔφυγε ἡ ὀβίδα, βρέθηκα καβάλλα ἀπάνω της. Καὶ δρόμο γιὰ τὴν πολιτεία!

Καθὼς περνοῦσα τὰ σύννεφα σὰν ἀστραπή, τότε γιὰ πρώτη φορὰ σκέφτηκα πὼς θὰ πλήρωνα ἄσχημα τὴν τόλμη μου. Ὅταν ἐγὼ καὶ ἡ ὀβίδα θὰ πέφταμε ἐπάνω στὴν πολιτεία, οἱ ἐχθροὶ θὰ μ' ἔπιαναν καὶ θὰ μὲ σκότωναν. Δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ πεθάνω ἄδοξα γιὰ τὴν Λιθουανία!

Εὐτυχῶς τὴν ἴδια στιγμή, οἱ ἐχθροὶ ἔρριξαν κι' αὐτοὶ μιὰ κανονιὰ πρὸς τὸ δικό μας στρατόπεδο. Δὲ χάνω λοιπὸν καιρό, καθὼς ἡ δική τους ὀβίδα διασταυρώθηκε μὲ τὴ δική μας, πηδάω ἀπάνω της, καὶ γυρίζω πίσω...

Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶχαν σημαδέψει καλά, κι' ἔτσι ἀντὶ νὰ βρεθῶ στὸ στρατόπεδό μας, βρέθηκα σὲ μιὰ χιονισμένη περιοχή, ἐντελῶς ἔρημη.

Ὅταν ἔπεσα μὲ τὴν ὀβίδα στὰ χιόνια, φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξή μου, εἶδα κοντά μου τὸ περίφημο ἄλογό μου!

Τὸ ἔξυπνο ζῶο, μὲ εἶδε ποὺ ἐρχόμουν ἀπὸ τὸν οὐρανό, κι' ἔτρεξε στὸ μέρος ποὺ ὑπολόγιζε πὼς θὰ πέσω!

Εἶχε ὅμως νυχτώσει, κι' ἦταν ἀργὰ νὰ γυρίσω ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ στρατόπεδο.

Ἔδεσα, λοιπόν, τὸ ἄλογό μου σ' ἕνα κλαρὶ θάμνου ποὺ ξεχώριζε ἀπὸ τὰ χιόνια, κι' ἐγὼ ἀφοῦ τυλίχτηκα στὸ μανδύα μου ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ στὸ πλάϊ του.

Ἤμουν κουρασμένος, καὶ κοιμήθηκα φαίνεται πολὺ βαριά, γιατὶ τὴν ἄλλη μέρα ὅταν ξύπνησα ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸν οὐρανὸ καὶ τὸ χιόνι εἶχε λυώσει.

Ὅσο γιὰ τὸ ἄλογό μου, εἶχε ἐξαφανιστῆ:

Κοιτάζω καλὰ γύρω μου, κι' ἀντὶ γιὰ τὸ χιόνι ποὺ μ' ἔζωνε τὸ περασμένο βράδυ, βλέπω γύρω μου σπίτια, καὶ μιὰ ἐκκλησιὰ μ' ἕνα ψηλὸ καμπαναριό.

Ἀκούω ξαφνικά, χλιμιντρίσματα. Σηκώνω τὸ κεφάλι, καὶ τί βλέπω; Τὸ ἄλογό μου κρεμασμένο ἀπὸ τὸ χαλινάρι στὸν ἀνεμοδείχτη τοῦ καμπαναριοῦ! Στὴν ἀρχὴ τὰ ἔχασα! Δὲν ἄργησα ὅμως νὰ καταλάβω τί εἶχε συμβῆ: Εἶχα πέσει ἐπάνω σ' ἕνα χωριὸ ποὺ τὸ εἶχε σκεπάσει τὸ χιόνι. Κι' εἶχα δέσει τὸ ἄλογό μου ἐπάνω στὸν ἀνεμοδείχτη τοῦ καμπαναριοῦ, ποὺ ἦταν τὸ μόνο πράγμα ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ χιόνι, καὶ ποὺ τὸ εἶχα πάρει στὸ σκοτάδι γιὰ κλαρὶ θάμνου.

Κι' ὅταν τὸ χιόνι ἔλυωσε μὲ τὸν ἥλιο, ἐγὼ σιγὰ σιγὰ κατέβηκα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, τὸ χωριὸ ξεθάφτηκε, καὶ μόνο τὸ δύστυχο τὸ ἄλογό μου ἔμεινε κρεμασμένο ψηλὰ στὸ καμπαναριό.

Μὲ τὴν θαυμαστὴ ψυχραιμία ποὺ μὲ διακρίνει, βρῆκα ἀμέσως τί ἔπρεπε νὰ κάνω! Ἔβγαλα τὸ πιστόλι μου, σημάδεψα τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου, τὸ ἔκοψα, καὶ σὲ λίγο τὸ ἄλογό μου ἦταν κοντά μου, στὸ χῶμα.

Τὸ καβάλλησα καὶ γύρισα θριαμβευτικὰ στὴν κατασκήνωσή μας. Βέβαια δὲν εἶχα ἐκπληρώσει τὴν ἀποστολή μου, μὰ οἱ σύντροφοί μου ποὺ μὲ εἶχαν γιὰ χαμένο πανηγύρισαν τόσο ὅταν μὲ εἶδαν νὰ γυρίζω γερός, ποὺ ἡ χαρὰ μᾶς ἔδωσε καινούργια δύναμη κι' ἔτσι καταρθώσαμε νὰ μποῦμε τὴν ἴδια κιόλας μέρα στὴν πολιορκημένη πολιτεία. Ὅσο γιὰ τὴν περιπέτειά μου μὲ τὴν ὀβίδα καὶ τὸ καμπαναριό, ἂν ποτὲ πᾶτε σ' ἐκείνη τὴν πολιτεία, θ' ἀκούσετε νὰ τὴν διηγοῦνται ἀκόμη οἱ κάτοικοί της.

Ἑτοιμαστῆτε νὰ σᾶς διηγηθῶ στὸ ἄλλο φύλλο κάτι περιπέτειες ποὺ μοῦ ἔτυχαν στὸ κυνήγι...

Σοφὰ λόγια τῶν Σπαρτιατῶν

1) Εἰ ἀετός, πολλὴν ἂν εἶχον ἠρεμίαν.
2) Οὐχ οὕτω σπουδαστέον χρήματα λαβεῖν ὡς μηδὲν ἀνάξιον τῆς Σπάρτης ποιεῖν.
3) Μένοντα ἢ ἀποθανεῖν ἢ νικᾶν Ἄριστον.
4) Εἰ μὴ πάντα τῇ τύχῃ πιστεύει.
5) Ἵνα μὴ ἄλλοι περὶ ἡμῶν βουλεύονται, ἀλλ' ἡμεῖς περὶ ἄλλων.

---

1) Εἰ δ' ἀετός, πολλὴν ἂν εἶχον ἠρεμίαν. Δηλαδή : Ἐὰν δὲ ἦτο ἀετὸς θὰ καθόμουν ἥσυχος.

Τὴν φράσιν αὐτὴν τὴν εἶπε ὁ Κλεομένης ποὺ βασίλευσε στὴ Σπάρτη ἀπὸ τὸ 520 - 487 π. Χ.

Κάποτε ἕνας σοφιστὴς μιλοῦσε στὸν Κλεομένη περὶ ἀνδρείας. Αὐτὰ ποὺ ἔλεγε βέβαια δὲν ἦταν καθόλου γελοῖα. Μὰ ὁ Κλεομένης ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια. Καὶ μὲ κάποια εὔλογη ἀπορία, ρώτησε τὸν Βασιλέα γιατὶ γελοῦσε.

— Τί γελᾶς Κλεόμενες, περὶ ἀνδρείας λέγοντος ἀκούειν, καὶ ταῦτα Βασιλεὺς ὤν; Δηλαδή : «Τί γελᾶς Κλεομένη, ἀκούντάς με νὰ μιλάω γιὰ τὴν ἀνδρεία, καὶ μάλιστα ποὺ εἶσαι καὶ Βασιλιᾶς;».

«Ὅτι, ξένε, καὶ ἡ χελιδὼν εἰ περὶ αὐτῆς ἔλεγε, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἂν ἐποίουν: εἰ δὲ ἀετός, πολλὴν ἂν εἶχον ἠρεμίαν».

Δηλαδή : Γελῶ, ὦ ξένε, γιατὶ καὶ τὸ χελιδόνι ἂν μιλοῦσε περὶ ἀνδρείας τὸ ἴδιο θὰ ἔκανα. Ἐὰν δὲ μιλοῦσε ὁ ἀετός, βέβαια, θὰ τὸν ἄκουγα μὲ προσοχὴ καὶ ἥσυχος.

2) Οὐχ οὕτω σπουδαστέον χρήματα λαβεῖν, ὡς μηδὲν ἀνάξιον τῆς Σπάρτης ποιεῖν.

Δηλαδή : Δὲν πρέπει νὰ φροντίζω γιὰ νὰ πάρω χρήματα ἀλλὰ πῶς θὰ διαφυλάξω τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς Σπάρτης (πὼς δὲν θὰ κάμω τίποτε ποὺ θὰ εἶναι ἀνάξιο τῆς Σπάρτης).

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ Καλλικρατίδας, ὁ Ναύαρχος τῶν Σπαρτιατῶν. Ἦταν ἡρωϊκός, ἀκέραιος καὶ μὲ πανελλήνια αἰσθήματα.

Κάποτε ὁ Καλλικρατίδας πῆγε εἰς τὰς Σάρδεις νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ σύμμαχο τῶν Σπαρτιατῶν, Κῦρο τὸ Νεώτερο. Σκοπός του ἦτο νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Κῦρο χρήματα, γιὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς τῶν πληρωμάτων του.

Ὅταν ἔφτασε στὶς Σάρδεις καὶ ζήτησε νὰ γίνῃ δεκτὸς ἀπὸ τὸν Κῦρο οἱ σωματοφύλακες τοῦ εἶπαν πὼς ὁ κύριός των ἔπινε. Θὰ περιμένω τοὺς εἶπε, ὥσπου νὰ τελειώσῃ.

Ἐπειδὴ ὅμως περίμενε ἄδικα ἔφυγε, χαρακτηρίσθηκε μάλιστα ὡς «ἀγροῖκος» ποὺ δὲν περίμενε περισσότερο.

Ξαναγύρισε τὴν ἄλλη μέρα καὶ ζήτησε πάλι νὰ δῇ τὸν Κῦρο. Μὰ πῆρε τὴν ἴδια ἀπάντηση. Δὲν μποροῦσε νὰ δῇ τὸν Πέρση σατράπη γιατὶ τὴν ὥρα ἐκείνη ἔπινε...

Ἀγανακτισμένος τότε γιὰ τὸν ἐξευτελισμὸ ποὺ ὑποβαλλόταν εἶπε τὴν ἱστορικὴ φράση του : Πὼς προτιμοῦσε, φυσικά, νὰ φροντίσῃ ὄχι γιὰ χρήματα ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς Σπάρτης. Ξαναγύρισε στὴν Ἔφεσσο ξεστομίζοντας τέτοιες κατάρες ἐναντίον ἐκείνων ποὺ πρῶτοι κολάκεψαν αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς ἔμαθαν νὰ φέρωνται ἐξ αἰτίας τοῦ πλούτου των μὲ τόση «ἀλαζονεία» ὡρκίστηκε δὲ ὁ Καλλικρατίδας ὅτι: μόλις θὰ γύριζε στὴ Σπάρτη θὰ προσπαθοῦσε νὰ συμφιλιώσῃ τοὺς Ἕλληνες γιὰ νὰ ξαναγίνουν φοβεροὶ στοὺς βαρβάρους καὶ νὰ μὴν ἀλληλοσκοτώνωνται μὲ τὴ βοήθειά τους.

3) Μένοντα, ἀποθανεῖν ἢ νικᾶν ἄριστον.

Δηλαδή : Εἶναι ἔνδοξο νὰ μείνουμε καὶ ἢ νὰ πεθάνουμε ἢ νὰ νικήσουμε.

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Καλλικρατίδα τοῦ ναυάρχου τῶν Σπαρτιατῶν. Ὅταν ἑτοιμαζόταν νὰ ναυμαχήσῃ στὶς Ἀργινοῦσες, ὁ Ἕρμων ποὺ ἦταν κυβερνήτης τῆς ναυαρχίδας, τὸν συμβούλεψε νὰ ἀποφύγουν τὴ ναυμαχία γιατὶ ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων ἦταν μεγαλείτερος. Ὁ Καλλικρατίδας ὅμως ἀπάντησε :

Καὶ τί τοῦτο; Ἀλλὰ φεύγειν αἰσχρὸν καὶ βλαβερὸν τῇ Σπάρτῃ. Μένοντα δὲ ἢ ἀποθανεῖν ἢ νικᾶν ἄριστον.

Δηλαδή : Καὶ τί μὲ τοῦτο; Ἡ φυγή μου θὰ εἶναι αἶσχος διὰ τὴν Σπάρτην καὶ μπορεῖ νὰ τῆς φέρῃ καταστροφή. Ἀλλὰ εἶναι ἔνδοξο νὰ μείνουμε καὶ ἢ νὰ νικήσουμε ἢ νὰ πεθάνουμε.

Καὶ ὅπως εἶναι γνωστό, οἱ Ἀθηναῖοι νίκησαν τοὺς Σπαρτιᾶτες, μὰ οἱ στρατηγοὶ τῶν νικητῶν, καταδικάστηκαν σὲ θάνατο γιατὶ παράλειψαν, ἐξ αἰτίας τῆς τρικυμίας, νὰ μαζέψουν ἀπὸ τὴ θάλασσα τοὺς νεκρούς των.

4) Εἰ μὴ τύχῃ τὰ πάντα πιστεύοι. Δηλαδή : Ἐὰν δὲν ἐμπιστεύεσαι ὅλα στὴν Τύχη.

Τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι τοῦ Λεωτιχίδου βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης ποὺ ἔζησε τὰ 491 - 469 καὶ ἔκαμε τὸ δεύτερο Μεσσηνιακὸ πόλεμο!

Κάποιος τὸν ρώτησε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ διαφυλάξῃ τὴν περιουσία του καὶ ὁ Λεωτιχίδης ἀπάντησε :

«Εἰ μὴ πάντα τῇ τύχῃ πιστεύοι». Δηλαδή : Ἂν δὲν τὰ ἐμπιστεύεσαι ὅλα στὴν τύχη.

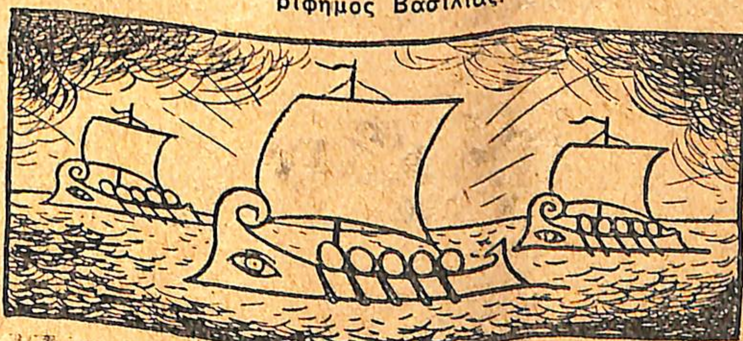
Τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι ἕνα ὡραῖο καὶ περίφημο μάθημα ἐναντίον τῆς μοιρολατρείας.

5) Ἵνα μὴ ἄλλοι ὑπὲρ ἡμῶν βουλεύονται, ἀλλ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἄλλων.

Δηλαδὴ : Γιὰ νὰ μὴ κουβεντιάζουν ἄλλοι γιὰ μᾶς ἀλλὰ ἐμεῖς γιὰ τοὺς ἄλλους.

Καὶ αὐτὴ εἶναι φράση ποὺ εἶπε ὁ Λεωτιχίδης ὅταν τὸν ρώτησαν γιατὶ οἱ Σπαρτιάτες δὲν πίνουν κρασί.

Γιὰ νὰ μὴ μᾶς κουτσομπολεύουν οἱ ἄλλοι ἦταν ἡ ἀπάντηση, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα ἀπάντησε μὲ τὴ γνωστὴ στοὺς Σπαρτιάτες λακωνικότητα ὁ περίφημος Βασιλιᾶς.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ»

Θέλοντας νὰ κάνουμε στενότερη ἐπικοινωνία, μεταξὺ ὅλων τῶν Ἑλληνόπουλων, προκηρύσσουμε, σήμερα, τὸν πρωτότυπο αὐτὸ διαγωνισμὸ «ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ». Ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ θέλουν νὰ συμμετάσχουν, θὰ μᾶς στείλουν ἀπὸ ἕνα ἢ περισσότερα γράμματα ἀπευθυνόμενα σ' ἕνα ἄλλο Ἑλληνόπουλο. Στὸ γράμμα, ἀπαραίτητα θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τὸ ὄνομα καὶ ἡ διεύθυνση τοῦ ἀποστολέα. Οἱ ἀποστολεῖς τῶν τριῶν καλυτέρων γραμμάτων θὰ βραβευθοῦν, ὁ καθένας μ' ἕνα βιβλίο καὶ πολυτελὲς δίπλωμα. Ὅλα, ἀνεξαιρέτως, τὰ γράμματα, θὰ σταλοῦν σ' ἄλλα Ἑλληνόπουλα καὶ ἔτσι θὰ ἀναπτυχθῇ, μεταξὺ ἀποστολέως καὶ παραλήπτου, ἀλληλογραφία. Προθεσμία, δυὸ μῆνες ἀπὸ σήμερα.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΑΔΕΣ

Παιδιά! Σκοποὶ τοῦ καινούργιου συλλόγου μας εἶναι: Νὰ ὑπάρχῃ μέσα στὴν «Πεννομαχία» ἕνας σύλλογος ΚΑΘΑΡΑ «Παιδοπολιτικός»! Ἡ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας! Ἡ προκήρυξη διαφόρων λογοτεχνικῶν, καλλιτεχνικῶν διαγωνισμῶν! Πρότυπό μας : Ο ΧΡΙΣΤΟΣ! Δεχόμεθα στὸ σύλλογο παιδιὰ ποὺ διαπνέονται ἀπὸ τὸ χριστιανικὸ πνεῦμα! Προσχωρῆστε!

Σύλλογος ΔΑΔΕΣ

ΟΙ «ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΟΙ»

1ον) Ἡ εὔθυμη παρέα «Πυραυλοκίνητοι» προσχωρεῖ στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» — «Παιδόπολη». Σὲ λίγο θ' ἀρχίσῃ τὸ πραγματικὰ χιουμοριστικὸ πρόγραμμά της. Διεύθυνσή μας: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΑΣ, Σταθμὸς ΣΕΚ. Θῆβαι. Γιὰ τοὺς «Πυραυλοκινήτους» ΝΙΚΟΣ ΕΥΒΟΙΩΤΗΣ.

2ον) Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΥΛΑ ΜΑΣ. Ἡ δακτυλογραφημένη ἐφημεριδούλα μας «ΒΟΛΙΔΑ» τῶν «Πυραυλοκινήτων» θαῦμα συνόλου, ἐκδίδεται κάθε δεκαπέντε μέρες, καὶ στέλνεται δωρεὰν σὲ ὅποιον τὴ ζητήσῃ!

ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΟΙ

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΝΕΜΕΑΣ

Ἡ ὁμὰς προσκόπων Ἀηδονίων Νεμέας Κορινθίας προκηρύσσει τρίαθλον διαγωνισμὸν διὰ τὴν ὑποβολὴ ἔργων καὶ στὰ τρία μέρη τοῦ λόγου: πεζό, ποίημα καὶ θέατρον. Μποροῦν νὰ μετάσχουν ἅπαντες οἱ ἀναγνῶσται τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ».

Προθεσμία ὑποβολῆς ἕως 30 Ἀποιλίου 1951. Ἔπαθλα καὶ ἔπαινοι. Γράψατε πρὸς τὸν ἀρχηγὸν ὁμάδος προσκόπων Ἀηδονίων Νεμέας.

Ὁ ἀρχηγὸς
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΛ. ΜΑΖΟΣ

ΙΔΡΥΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Στὸ Σιδηρόκαστρο ἱδρύεται ἀπὸ τὸ Φαροφύλακα παράρτημα ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ. Σιδηροκαστρινοὶ προσχωρῆστε σ' αὐτό.

ΑΛΜΠΟΥΜ ΜΕΛΩΝ

Προκειμένου νὰ φτιάξουμε «Ἄλμπουμ Μελῶν» παρακαλοῦμε ὅλα τὰ μέλη μας νὰ μᾶς στείλουν ἀπὸ μιὰ φωτογραφία τους ἢ καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ φωτογραφία ὅλων τῶν παιδιῶν μαζὶ τοῦ παραρτήματος. Οἱ φωτογραφίες νὰ ἀποσταλοῦν στὴ γνωστὴ διεύθυνση: : Ἀνδρέα Μανοῦσο, Χίου 47, Ἀθῆναι.

Σύλλογος Πρωτοπόροι

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀνακοινωθοῦν τὰ παραρτήματα καὶ οἱ Διοικητικὲς Ἐπιτροπὲς αὐτῶν, γι' αὐτὸ παρακαλοῦνται ὅλοι οἱ διευθύνοντες παραρτήματα νὰ μᾶς γνωστοποιήσουν τὴν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπὴν τῶν παραρτημάτων των. Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὸν σύλλογό μας καὶ νὰ ἱδρύσουν παράρτημα νὰ μᾶς τὸ γνωστοποιήσουν συντόμως.

ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ἱδρύθηκε στὸ Ἀμύνταιο σύλλογος ἀναγνωστῶν «ΣΠΙΤΙ τοῦ ΠΑΙΔΙΟΥ» ὀνομαζόμενος «ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ».

Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Γράφατε: Ἀθανάσιος Γεωργιάδην, Γυμνάσιον Ἀμυνταίου. Ἀμύνταιον. Σπεύσατε.

⁂

Μᾶς γράφουν ἀπὸ τὴν Παναγίτσα:

Τὰ παιδιὰ τῶν «Παιδοπόλεων» ποὺ ξαναγύρισαν στὴν κωμόπολή μας ἵδρυσαν ξεχωριστὸ κατηχητικὸ εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν 15 παιδιά. Τὸ εὐχάριστο εἶναι ὅτι στὸ κατηχητικό μας ἔρχονται καὶ 5 παιδιὰ ἀπὸ τὸ χωρίον Ζερβῆ Εἰς τὸ κατηχητικὸ συντελεῖται μιὰ πρώτης τάξεως ἐργασία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Πεννομαχίες

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

93) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς στήλης χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ δέχομαι ἀλληλογραφία.

Ἥρωας τῆς Πίνδου

94) Φίλοι, Εὔριπε, Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο, Μαξιμώ, Αὐγερινέ, Φτερωτὲ Καβαλλάρη, περιμένω προσχώρησή σας στοὺς «Πρωτοπόρους». Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι, γιατί εἴμαστε ὀπισθοδρομικοί; Πάντως ἂν θέλης προσχώρησε καὶ θὰ δῆς ὅτι ἔχεις ἄδικο. (Ξέρω ποιά εἶσαι). Τὸς - τὸ (41) μὴ γίνεσαι γελοῖος.

Φάρος Ἀρετῆς
(πρόεδρος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»
μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως)

95) Στὴν (24 - 28ου), τυπογραφικὸ λάθος. Ἡ ἀκριβής μου διεύθυνση: Βελουδῆς Γεώργιος, Γρανικοῦ 24, Ἀθῆναι.

Τώνης Γιούλης

96) Χρυσαετέ. Συγχαρητήρια. Γαλάζιε Ἄγγελε, Τώνη Γιούλη (γιατί τσακώνεστε;) ἀντιχαιρετῶ Ἀνθρωποφάγοι εἶναι, Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι (20 - 4ου);

Ρεθυμνιώτης
(«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»)

97) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ζητῶ ἀλληλογραφία. Γράψατε: Κοῦπα 28, Ψυχικό, Ἀθῆναι.

Ἄσσος Σπαθὶ

98) Εἰδήσεις: Ὁ Τὸς - τὸ πάτησε... πορτοκαλλόφλουδα καὶ χτύπησε σέ... ἐπίκαιρο σημεῖο. ἩΠοριωτοπούλα... ζωγραφίζει. Ὁ Διαβάτης... βολτάρει μόνος σέ... ἄλση. Κι' ὁ Ἀμάραντος μαραίνεται ἀπ' τήν... προεδρία.

Νῖκος Σαλονικηὸς

99) Εὐχαριστῶ Φ. Ἀρετῆς γιὰ τὴν πρόσκληση. Ἀλλὰ τὰ φτερὰ τῆς Δόξης εἶναι ἀδέσμευτα. Ἀνήκουν παντοῦ. Προτιμῶ ἐλευθερία.

Φτερὰ τῆς Δόξης

100) Σὲ ὅλους τοὺς Παναθηναϊκούς. Ὑπενθυμίζω ΠΑΟΚ — ΠΑΟ 1 - 0.

Φτερὰ τῆς Δόξης

101) Τὸ περιοδικό μας δείχνει τὴν ἀξίαν του. Εἶστε ὅλοι ἀπὸ ἄλλον κόσμο. Παραδεχθῆτε. Γι' αὐτὸ σᾶς στεφανώνω.

Φτερὰ τῆς Δόξης

102) Ἀγωνισθῆτε γιὰ τὸ περιοδικό μας κι' ἐγὼ θὰ σᾶς ἀνταμείψω μὲ στεφάνι Δόξης.

Φτερὰ τῆς Δόξης

103) Δέχομαι Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο νὰ ἀλληλογραφοῦμε. Γράψε: Ἀθανάσιον Στρατῆν, Γαζέπη 22, διὰ Ζωγράφον Ρενουάρ, Χαλκίδα. Διγενῆ Ἀκρίτα σοβαρὰ μιλᾶς; (3 - 27).

Ζωγράφος Ρενουὰρ

104) Εὔριπε κάπου σὲ ξέρω. Ἐσὺ τί λές; Τώνη Γιούλη ἔγραψα. Ἡ σειρά σου.

Ζωγράφος Ρενουὰρ

105) Δυστυχῶς Φάρε Ἀρετῆς δὲν ἔχω κλίσι στὰ σπίτσα ἂν ἦταν γιὰ κανένα ποιηματάκι κάτι γινόταν.

Βόρειος Ἄνεμος

106) Πρόσεχε! Σκαλιστήρι ἔχουμε τὰ ἴδια ἰδανικὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσωμε τοὺς «Παναθηναϊκούς». Ζήτω ὁ νικηφόρος πάντα «Ὀλυμπιακός». Πάψτε! «Παναθηναϊκοὶ» «οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις».

Βόρειος Ἄνεμος

107) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους, ἰδιαιτέρως: Ὄασιν τῆς Ἐρήμου, Ποριωτοπούλα προσχωρῶ στὸν ὑπερσύλογο «Ἀναγέννηση». Τὸς - τὸ μὲ δέχεσαι; Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες.

Ὕπερος

108) Ὄασις τῆς Ἐρήμου ἔγραψα. Ἀπάντησε. Θαλασσοποῦλι γειά! Γαλανὴ Σταυροφόρα ἦρθες κι' ἐδῶ; Χαθήκαμε. Ζεχραζάτ, σιγὰ τὸ τύμπανο.

Ὕπερος

109) Ἄμ, δὲν μπορεῖς νὰ μὲ συναντήσης. Θαλασσοποῦλι, Φάρε Ἀρετῆς Ἔλαβα.

Φαροφύλαξ

110) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ «Πρωτοπόροι». Τὸς τό, θέλεις χειροκροτήματα; Πεννομάχοι νὰ τί θὰ πῆ «Πρωτοπόροι»: Μιὰ συντροφιὰ ἰδανικῶν νέων.

Φαροφύλαξ

111) Ὁλόχαρος μπαίνω κι' ἐγὼ στὴν κίνηση τῆς «Παιδοπόλεως». Στέλνω ἕναν γλυκύτατο χαιρετισμὸ σ' ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως στὸν Ρεθυμνιώτη.

Ἁγνὸ Χριστιανόπουλο
(«Πρωτοπόρων» Ἔδεσσα)

112) Μπαίνω στὴν κίνηση τῆς «Παιδοπόλεως» στέλνοντας ἕναν φιλικὸ χαιρετισμὸ πρὸς ὅλους - ες. Σᾶς συνιστῶ νὰ φυλαχθῆτε ἀπὸ τὶς βολίδες ποὺ ἐκτοξεύει ὁ

Ἀσκτζῆς»

113) Προσκαλῶ τούς: «Ὕμνο Ἐλευθερίας, Φ. Φόγκ, Β. Πομερσύ, Πιτσιρδόνι, Ἴκαρο, Κύρο Σμὶθ κι' ὅλους τοὺς Ὀλύμπιους γιὰ ἵδρυση συλλόγου. Ἀλληλογραφῶ μ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα μέσω περιοδικοῦ».

Θρύλος

114) Κ. Σμὶθ (17) ἐξηγήσου καλύτερα. Τὸς - τό, Σωφεράκι τί θὰ λέγατε γιὰ δυὸ γραμμοῦλες; Ἂν ναί, πρωτογράψτε. Πιτσιρδόνι, εἶσαι πολὺ ἔξυπνο... πειραχτῆρι (12).

Θρύλος
(Κιτρινομαυροκιτρινόμαυρος)

115) Γειὰ χαρὰ Παναθηναϊκοί· Μ. Φυλακτέ, Ἡρ. Ἑλληνόπουλο, Κ. Βερνόν, Πιτσιρδόνι, Ἴκαρε κλπ. Παναθηναϊκὸς - Ὀλυμπιακὸς 2 - 0!!! (Σκαλιστῆρι... φοῦσκες). ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ !!

Θούλος
(Πανθηναϊκὸς)

116) Μαύρη μαυρίλα πλάκωσε, μαύρη σὰν καλιακούδα. Προχωρεῖ μπροστά, ὁδηγῶν τὰ πανίσχυρα στρατπεδά του ὁ ἀρχιαυτοκράτωρ Βαρῶνος Πομερσὺ μὲ τὸν ἀρχιστράτηγό του Θρύλο. Πίσω μὲ κατεβασμένα κεφάλια, ἀκολουθοῦν οἱ αἰχμάλωτοι, σωστὰ ράκη: Ὁ Τὸς - τὸ μὲ τὴν παρέα του. Ἀκολουθεῖ χοροπηδῶντας τὸ Πιτσιρδόνι χαρούμενο γιὰ τὴ νίκη τους στὶς πεννομαχίες!

Βαρῶνος Πομερσὺ

117) Ἄχ! Φ. Φόγκ! Τί ὡραία φωνὴ ἔχεις παιδί μου! Δὲν ζητᾶς τὸ σκαλιστῆρι τοῦ Σκαλιστηριοῦ νὰ τὴν καλλιεργήσης ἀκόμα!! Τὸς - τὸ εἶσαι καλὸ παλιόπαιδο!

Πιτσιρδόνι

118) Γειά σου συνάδελφε Τατσιμιτσικότσι. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ!!!

Πιτσιρδόνι

119) Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη τοῦ σπαθιοῦ
(σου Πομερσὺ
κι' ἀπὸ μιὰ μπουκάλα τόοοοση, γεμισμέ-
(νη μὲ κρασί.

Μπαίνοντας στὴν κίνηση μ' αὐτὰ τὰ στιχάκια, χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως... κανέναν! Β. Πομερσύ, Θρύλο ἀλληλογραφοῦμε; Γράφω. Φ. Φὸγκ = κουλουριτζῆς. Ὀλυμπιακὸς - Πανιώνιος 3. — 0! ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ!!!

Ὕμνος τῆς ἐλευθερίας
(μπαρουτοκαπνισμένος

120) Πρωτομπαίνοντας στὶς πεννομαχίες χαιρετῶ ὅλους - ες.

Δένις Μόργκαν

121) Ρεθυμνιώτη. Βρίσκομαι κοντὰ στὸν Φαροφύλακα.

Δένις Μόργκαν

122) Κρῖμα Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο τὴν ἔπαθε ὁ Παναθηναϊκὸς στὴν Θεσσαλονίκη.

Δένις Μόργκαν

123) Μπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς Τὸς - τό, Τζίλη, Ἀμαζόνα καὶ Χρυσαετό.

Γιὸς τῆς Λέσβου

124) Ἀλληλογραφῶ μὲς ὅλους -, ες. Γράψτε: Γεώργιο Παν. Σταματίου, Παιανία Ἀττικῆς.

Γ. Π. Σταματίου

125) Τὸς - τὸ = φιλόδοξος στὸν κύβο. Γιατί ἐπέστρεψες στὶς δεσμεύσεις μετανοῶν.

Σταυραετὸς

126) «Πιτσιρδόνι οἱ ἀγγελίες σου
μοιάζουν σὰν χώριο χάρισμα
καὶ γιὰ αἰώνιο φύλαγμα
τοὺς πρέπει κονσερβάρισμα».

Ἴκαρος

127) «Ἀγαπητὲ Φιλέα
αἰώνιε Φογκέα
γιὰ νάρθῆς στὰ συγκαλά σου
ψυχρολοῦσε τὰ μαλλιά σου».

Ἴκαρος

128) «Φ. Ἀρετῆς ἐξηγήσου καλύτερα».

Ἴκαρος

129) Σάτυρε, Τιτάνιο Χέρι. Χά, χά, χά, τὸ ξέρω τὸ μυστικό σου.

Ζιζάνιο

130) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι. Σὰ νὰ παρὰ πῆρες ἀέρα. Συμμαζέψου γιατὶ τὸ Ζιζάνιο δὲν χαρίζει κάστανα.

Ζιζάνιο

131) Ναί, ναὶ εὐχαρίστως ἀγαπητὲ Τιτάνιο Χέρι. Θὰ τὴν ἔχης. Θέλω νὰ σοῦ πῶ ὅμως καὶ κάτι ἄλλο. Μ' ἐκεῖνο τὸ (ἀγαπητὴ) ποὺ μοῦ γράφεις δείχνεις ὅτι ἔπεσες μιὰ χαρούλα στὴν παγίδα ποὺ σοῦ ἔστησα.

Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι

132) Ναὶ Τώνη Γιούλη. Μετὰ χαρᾶς. Παρακαλῶ, παρακαλῶ Τὸς - τό. Ἡ καλωσύνη σου.

Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι

133) Πρωτοπερνώντας ἀπὸ τὴ λεωφόρο Πεννομαχίας, χαιρετῶ πάντας καὶ προσχωρῶ στοὺς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ».

Λογιώτατος

134) Χαιρετῶ, Φάρον Ἀρετῆς, Κόμην Ροσφὸρ καὶ Μπάμπην Φυλαχτόν.

Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

135) Πρὸς τὸ παρὸν ἀδυνατῶ Φάρε Ἀρετῆς. Ἀργότερα ἴσως. Δὲν θέλουμε γέμισμα μὲ φέμματα. Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο (32-18) τὸ φέμμα σὲ ὑποτιμᾶ!

Λευκὴ Κόμησσα

136) Στὶς ἀγαπητές μου φίλες, Ρεζεντά, Κόκκινο Βέλος, Δροσόλουστη Αὐγοῦλα. Τὶς καλῶ στὶς πεννομαχίες. Ἂν ὄχι ἂς γράφουν.

Λευκὴ Κόμησσα

137) Ἔρχομαι. Κάντε δρόμο νὰ περάσω. Ἐγὼ εἶμ' ἐγώ. Νᾶμαι. Ψηλός, λεπτός, κοντός, χοντρὸς κ.λ.π. Αἰγιωτοπούλα τὶ κάθεσαι;

Γύφτικο Σκεπάρνι

138) Γλωσσοκοπάνα (52) γιατὶ λὲς μετὶς σαχλαμάρες σας καὶ δὲν λὲς «μας». Ἀρχικαλλικάντζαρε (56) μᾶλλον θὰ σὲ χορέψωμε παρὰ θὰ μᾶς χορέψης. Γουλιέλμο Τέλλο (65) τὰ τόξα στὴν ἐποχή μου δὲν ἔχουν πέραση. Ξανθ. Ταρζανόπουλο (70) ἀνυπομονῶ νὰ δῶ τί ἐστὶ ...ρουκέττα. Καλλονιατόπουλο (73) ὑποκλίσου γιατὶ περνάω. Δροσοσταλίδα (84), Δάφνη τοῦ Εὐρώτα (85) ἀντιχαιρετῶ.

Ρουκέττα

139) Μπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους—ες... Ὑπόσχομαι δράση καὶ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας.

Γεράκι τῆς Ἐρήμου

140) Φτερὰ τῆς Δόξης πρόσεχε μὴν τὰ φτερά σου εἶναι ἀπὸ κερί... καὶ τὴν πάθης σὰν τὸν Ἴκαρο.

Γεράκι τῆς Ἐρήμου

141) Τὸς—Τὸ (28-40) γιατὶ τόση οἰκονομία στὸ ἁλάτι παιδί μου; Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο καὶ Μπάμπη Φυλακτὲ σᾶς συγχαίρω... μωρά μου γιὰ τὶς ἐξυπνοκουταμαροδιαφημίσεις ὑπὲρ τοῦ Παναθηναϊκοῦ. Ἀγαπητὴ Μαίρη καὶ Διγενῆ Ἀκρίτα γειὰ χαρά.

Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

142) ΚΗΔΕΙΑ: Τὸν προσφιλῆ μας υἱὸν καὶ ἀδελφὸν ΘΡΥΛΟΝ θανόντα χθὲς ἐκ κουταμάρας κηδεύομεν σήμερον. Οἱ τεθλιμένοι γονεῖς, οἱ ἀδελφοὶ Ἴκαρος καὶ Φιλέας Φόγκ. Τσατσιμιτσοκότσι γειὰ χαρά. Συμμαχοῦμε; Γράψε.

Τζιτζιφρίκος

143) Πρὸς τὸ παρὸν Τὸς—Τὸ δὲν ἔχω λάβει τίποτε. Γ. Ραψωδία κάποιο λάθος θὰ ἔκανες. Δὲν ἤμουν ἐγώ, μιὰ καὶ δὲν κυκλοφορῶ μὲ κρισάρες. Ν. Σαλονικιέ, Γ. Ἀγιάννη ἕνα χαιρετισμό;

Γαλάζιος Ἄγγελος

144) Πρωτοπόροι! Ὁ σύλλογος μὲ τὸ εὐρὺ μέλλον. Ἀνεξάρτητοι σ' αὐτόν. Φαροφύλακα σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἀπόφασή σου (29). Θρύλε, Φτερὰ Δόξης, Γαλάζιο Φλάμπουρο ἕνα θερμὸ γειὰ χαρά.

Γαλάζιος Ἄγγελος

145) Τ. Χέρι, Τὸς—Το εἰλικρινεῖς. Καὶ γὼ μαζί σας, ἂν θέλετε, ἐκτὸς ἀπὸ προσχώρηση.

Φτερὰ τῆς Δόξης

146) Ν. Ἀττικέ: Μὴ φοβάσαι ποτὲ τὴν Δόξα. Ξέρει νὰ πετᾶ παντοῦ χωρὶς νὰ... σκοντάφτη.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Πρέπει πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ ζητήσω συγγνώμη ἀπὸ τοὺς φίλους μου γιὰ ὡρισμένα τυπογραφικὰ λάθη τοῦ περασμένου φύλλου. Ἡ συνεργασία «Καταιγίδα σὲ ἐκδρομὴ» εἶναι τῆς φίλης μας Δώρας Κολώνια καὶ ὄχι «ΑΚΡΑΣ Κολώνια», ποὺ δημοσιεύτηκε ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀβλεψία. Οἱ προαιρετικὲς εἰσφορὲς εἶναι τοῦ Ἐμμ. Λαζανᾶ (15.000) καὶ τοῦ Στέλλιου Σμπυράκη καὶ ὄχι Στέργιου Ἐμπορἀκη, ὅπως δημοσιεύτηκε ἀπὸ τυπογραφικὸ λάθος.

∴ Εὐχαριστοῦμε κ. ΚΩΝ. Σ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ, (διευθυντὴ Δημ. Σχολείου Μυλοχωρίου Κοζάνης) γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 14 μαθητῶν σας ὡς συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας.

∴ Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ ὁ παιδόκοσμος ἔμεινε τόσο πολὺ ἱκανοποιημένος καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὶς καινοτομίες μας, ΑΓΓΕΛΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΕ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα. Τὰ φύλλα ποὺ μοῦ ζητᾶς στάλθηκαν στὴ ΜΑΙΡΗ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ.

∴ Ἀνανεώσαμε ΝΙΣΤΩΡ τὴν συνδρομή σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Μᾶς γράφεις κ. Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ δημοδιδάσκαλε (Ἄδενδρο Θεσσαλονίκης): «Τὸ ὑπεροχο περιοδικό σας φθάνει καὶ στὸ σχολεῖο μας καὶ τὸ διαβάζουν οἱ μαθηταί μας μὲ μεγαλη ὄρεξη καὶ ευχαριστηση». Πρεπει να σας βεβαιωσουμε, φίλε κύριε Ἀναστασίου, ὅτι οἱ κρίσεις αὐτὲς τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας εἶναι γιὰ μᾶς μιὰ σπουδαία ἠθικὴ ἐνίσχυση. Τὶς τέσσερες μαθητριές σας γράψαμε συνδρομητριες. Δεν υπάρχει για μας ἀμφιβολία πὼς τὰ φύλλα θὰ φθάνουν ἔγκαιρα στὸ χωριό σας.

∴ Δὲν ὑπάρχουν ΠΑΝΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΕ πρὸς τὸ παρὸν ὅροι συνεργασίας. Μπορεῖτε νὰ καματε σύλλογο ψευδωνυμουχοι και μη. Οι ἄλλοι περιορισμοὶ ποὺ βάζουν μερικὰ περιοδικά, δὲν ἔχουν αλλο σκοπὸ παρα τη δημιουργια πορων.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΖΩΗ (Λαμία). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ καὶ γιὰ τοὺς συνδρομητὲς ποὺ ἔγραψες καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Μπορεῖς, ἐφ' ὅσον εἶναι νέοι νὰ τοὺς γράψης συνδρομητὰς μὲ 10.000 δραχμὲς ΠΑΥΣΑΝΙΑ ΜΥΛΩΝΑ. Παντως ὅμως νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψη σας πὼς ἀπὸ κείνους ποὺ μποροῦν νὰ πληρώσουν γίνονται δεκτὲς καὶ προαιρετικὲς εἰσφορές. Δὲν δημοσιεύουμε φωτογραφίες ἀπὸ ἐφημερίδες.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ (τὸν εὐχαριστοῦμε πολὺ - πολὺ γιὰ τὰ τόσο καλὰ καὶ εὐγενικὰ λόγια του). ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ. (Πήραμε καὶ τὴν περιγραφή του). ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΡΟΥΝΗ, ΚΩΝ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ καὶ ΑΝΤ. ΠΑΤΕΛΗ.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΝΙΚΟ ΚΩΣΣΗ. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

∴ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: ΣΩΤ. Π. ΤΟΥΦΙΔΗ, ΜΙΧ. ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗ καὶ ΓΡΗΓ. ΤΣΙΛΙΜΑΓΚΟΥ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΑΛΑΜΑΛΕΚΗ καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

∴ Πρέπει ΑΛΕΞ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ νὰ τὰ ἔχης πάρει τὰ τεύχη. Ἂν ὄχι νὰ μᾶς ξαναγράψης.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΑΡΕΤΗ ΛΑΠΠΑ.

∴ Πήραμε ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ τὶς συνεργασίες καὶ σπαζοκεφαλιές σου. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολῆς τῶν φύλλων τοῦ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε παλιὲ καὶ καλὲ φίλε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ φίλου σου ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΟΚΑΛΗ ὡς συνδρομητοῦ στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Πήραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σας. Στὸ μεταξὺ πήραμε καὶ τὰ δυὸ γράμματα. Τὸ δικό σας καὶ τοῦ νέου συνδρομητὴ ποὺ μᾶς γράφεις τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ ΧΑΡΙΤΟΥΔΗ. Καὶ φυσικὰ καὶ τὶς συνδρομὲς καὶ τῶν δύο σας.

∴ Ἡ καθυστέρηση ΣΠΥΡΟ ΠΡΕΒΕΖΑ ὀφείλεται ὅπως σᾶς εἴπαμε στὴν ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ. Δώσαμε ὅμως σχετικὲς ὁδηγίες στὴ διεκπεραίωση.

∴ Πολὺ μᾶς ἱκανοποίησε τὸ τόσο ὁμορφογραμμένο γράμμα σου ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΤΖΟΥΛΗ. Γράφεις πολὺ καλά. Τὸ ποίημά σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Θὰ στέλλωνται τὰ τεύχη ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΥΓΕΡΑΚΗ. Φρόντισε μόνο νὰ εἶσαι συνεπὴς στὴν ὑπόσχεσή σου.

∴ Μᾶς γράφετε φίλε κύριε ΘΕΟΦΙΛΕ Γ. ΚΟΤΣΜΑΝΙΔΗ (δημοδιδάσκαλε Λαύκου Βόλου): «Χωρὶς ἀμφιβολία, καὶ μὲ τὴν ἀξία σου διεκδικεῖς μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες θέσεις στὴν κίνηση τῶν περιοδικῶν τῆς ἀγαπητῆς μας Πατρίδος. Τὸ ἁγνό, πραγματικά, πνευματικὸ περιεχόμενό σου, ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη, ὣς τὴν τελευταία σου σελίδα, διαπραγματεύεται τὶς τρεῖς μεγάλες, ὕψιστες γιὰ τοὺς Ἕλληνες, ἀξίες: Θρησκεία, Πατρίδα, Οἰκογένεια, δίνει καινούργια πνοὴ στὸ Ἐθνικό μας φρόνημα, κάνει ἔκκληση σὲ μιᾶς «Καινούριας Ἑλλάδος», τὴν Χριστιανικὴ ζωή, ὥστε νὰ πετύχουμε «ἕνα αὔριο καλλίτερο ἀπὸ τὸ σήμερα!». Αὐτὸ εἶναι τὸ ὅραμα στὸ ξύπνιο μας καὶ τὸ ὄνειρο στὸν ὕπνο, κάθε ἀληθινὰ διανοουμένου, κάθε ἐργάτου τοῦ πνεύματος, καὶ δικό σου ἀσφαλῶς, ἀγαπητό μου περιοδικό. Ἀγωνίσου καὶ σύ, μαζὶ μ' ὅλη τὴ νιότη ποὺ παλεύει γιὰ νὰ καταστήση τὴν Πατρίδα μας «Μιὰν Ἑλλάδα τοῦ Χριστοῦ». Πολὺ μᾶς συγκινοῦν τὰ ὡραῖα λόγια σας καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα γιατὶ προέρχονται ἀπὸ ἕνα δάσκαλο ποὺ δρᾶ στὸ ἑλληνικὸ χωριό. Τοὺς πεννομάχους τοὺς προσέχουμε. Μὴν ἀνησυχῆτε.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΚΩΝ. ΒΑ·Ι·ΚΟΥΣΗ (Δάττον Καβάλλας). Σ' εὐχαριστοῦμε.

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς μαθητὰς τοῦ Σχολείου Κούκου Πιερίας ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, ΗΣΑ·Ι·Α ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ καὶ ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΣΑΛΙΔΟΥ. Εὐχαριστοῦμε ἰδιαίτερα τὸ διευθυντὴ τοῦ Σχολείου διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σου καὶ λυπουμεθα που ἡ ὑπογραφή του ἠταν δυσανάγνωστη κι' ἔτσι δὲν ἀπευθυνομαστε ὀνομαστικὰ σ' αὐτόν.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΣΚΙΠΙΤΑΡΗ (Περιστέρι - Κοζάνης). Πήραμε καὶ τὴν συνδρομή σου.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΚΩΣΤΑΚΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΟΥΚΑΛΗ γιὰ την ἐγγραφὴ καὶ νέων συνδρομητῶν. Ὁ ἄδετος τομος τιμαται 24.000 δραχμές. Φύλλα ξεχωριστὰ 2000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Πηραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Τὸ σκίτσο σου καλό. Ἀλλὰ ἡ μελανη ποὺ τὸ σχεδίσσες ἐντελῶς ἀκατάλληλη.

∴ Δὲν πήραμε ΜΑΡΙΑ Ι. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ (Λευκάδα) τὴν ἐπιστολή σου μὲ τὶς 20.000 δραχμές. Πῶς τὶς ἔστειλες; Μέσα σὲ γράμμα συστημενο; Ἁπλό; Ἐκεῖνο ποὺ εἰναι βέβαιο στὰ χέρια μας δὲν ἔφτασε. Γι' αὐτὸ συνιστῶ σ' ὅλους τοὺς φίλους μου νὰ προτιμοῦν τὴν ἀποστολὴ χρηματων μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή. Εἶναι ἀσφαλέστατο μέσο!

∴ Εὐχαριστοῦμε κ. ΚΩΝ. ΤΟΥΤΟΥΔΑΚΗ (διευθυντὴ Δημοτικοῦ Σχολείου Πηγῶν) γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν σας καὶ τοῦ σχολείου σας ὡς συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ κ. ΦΩΤΙΕ ΓΑΒΡΑ (Δημητσάνα) διὰ την ἐγγραφὴ μαθητῶν τοῦ Σχολείου σας ὡς συνδρομητῶν εις τὸ περιοδικό μας.

∴ Πήραμε τὴ συνδρομή σου ΧΡΗΣΤΟ ΧΡΙΣΤΙΔΗ (Κομοτινή). Σ' εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἐγράψαμε συνδρομητὰς καὶ τὸ Σχολεῖο καὶ τους μαθητας Χρυσοκαστρου ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΠΑΣΒΑΝΤΗ καὶ ΠΑΥΛΟΝ ΚΥΡΓΙΑΝΙΔΗΝ. Εὐχαριστοῦμε θερμῶς τὸν διευθυντὴν τοῦ Σχολείου κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΝ διὰ τὸ εὐγενικόν του ἔγγραφον. (Δὲν γνωρίζουμε μόνο ἂν διαβάσαμε ὀρθὰ τὴν ὑπογραφή του).

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΑΠΑΙΑΚΗ και για την ἐγγραφη των 7 φίλων σου ὡς συνδρομητῶν εἰς τὸ περιοδικό μας. Ποίημα μπορεῖς νὰ στείλης. Ἂν ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ τὸ ἐγκρίνει θὰ δημοσιευθῆ. Παντως ὅσο μικρότερο τόσο τὸ καλλίτερο.

∴ Πήραμε καὶ τὰ ποιήματά σου ΗΡΩΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ καὶ τὴν ἀγγελία σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Πήραμε τὴν ἐπιστολή σου ΜΙΧ. ΚΡΙΑΡΗ καθὼς καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές. Νὰ φροντίζης ὅμως νὰ χαρακτηρίζης μόνος σου τὶς ζητούμενες λέξεις τῶν σταυρολέξων.

∴ Γραψαμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου ΕΜΜ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΑΚΗ (Πομπια).

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ κάλυμμα ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Σᾶς γράψαμε συνδρομητὲς ΜΑΛΑΜΑ ΔΡΙΝΗ καὶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΡΑΝΕ.

∴ Πήραμε καὶ τὶς συνεργασίες σου καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σου φίλε ΓΚΑΤΖΟΥΝΗ.

∴ Διωρθώθηκε η διευθυνσή σου ΣΠ. Α. ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ.

∴ Ἂν μᾶς ἔγραψες ΠΕΤΡΟ ΡΟΜΠΗ θὰ πρέπει νὰ ἔχης παρει ἀπάντηση. Ἂν ὄχι θὰ πῆ πὼς δὲν πήραμε τὸ γράμμα σου. Ὡστόσο σὲ γράψαμε συνδρομητή.

∴ Θὰ σοῦ στείλουμε τὰ περιοδικὰ ποὺ ζητᾶς ΠΑΥΛΟ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Μιὰ ποὺ γνωριστήκαμε ΑΣΣΟ ΣΠΑΘΙ γιατὶ δὲν μὲ ρωτοῦσες νὰ σοῦ δώσω ὅλες τὶς ἀπαντήσεις που ἤθελες; Σὲ περιμένω στὸ γραφεῖο νὰ τὰ ποῦμε. Ἔτσι;

∴ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Τὸ ποίημά σου μᾶλλον καλό. Δόθηκε ὡστόσο στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως. Τὸ σκίτσο σου καλὰ ἐκτελεσμένο ἀλλὰ λιγάκι ἀκαταλαβίστικο! Ἡ πνιγομενη σώζει τὸ σωτῆρα της; Τότε γιατὶ ζήτησε βοήθεια ἡ εὐλογημένη, ἀφοῦ ἤξερε κολύμπι;

∴ ΠΑΝΤ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ. Ξέρουμε πολὺ καλὰ τὴν ἀφοσίωσή σου στὸ περιοδικὸ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Περιμένουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΚΩΝ. ΘΕΟΦ. ΦΩΤΕΙΝΕ. Πήραμε τὴ συνεργασία σου.

∴ Θὰ σοῦ στείλουμε τὸν τόμο, φίλε ΜΑΝΩΛΗ ΣΒΡΑΝΑ.

∴ Πήραμε τὴ συνδρομή σου ΝΙΚΟ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗ. Ὅπως δημοσιεύσαμε στὶς Ἀγγελίες μπορεῖς στέλνοντας τὰ χρήματα μέχρι 31 Μαρτίου νὰ πάρης τὸ χρυσόδετο τόμο πρὸς 30.0000 δραχμές. Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἡ τιμὴ τοῦ τόμου θὰ ἀκριβήνη στὶς 45.000 δραχμές.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ περιοδικὸ ΗΛΙΑ ΓΙΑΒΑΝΙΔΗ.

∴ Γράψαμε ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ συνδρομήτρια τὴν ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΤΣΑ ΜΑΝΙΑΤΗ καὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὰ καλά σου αἰσθήματα. Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὸ δρόμο της.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ ΝΤΕΝΝΙΣ ΜΟΡΓΚΑΝ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Σὲ γράψαμε ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ συνδρομητή. Τὸ γράμμα σου πολὺ μᾶς συγκίνησε. Εἶσαι ἕνα πολὺ καλὸ παιδί.

Ἀλλοίμονο... Τί τὰ θέλεις τότε τὰ φτερά;

Φτερὰ τῆς Δόξης

∴

147) Τ. Γιούλη: Ἡ Δόξα δέχεται πάντα τὶς εὐγενικὲς προτάσεις. Δὲν μπορῶ νὰ ἀρνηθῶ. Ἀλλὰ... ἀραιὰ ἀλληλογραφία. Τί λές;

Φτερὰ τῆς Δόξης

∴

148) Δέχομαι εὐχαρίστως Φιλέα Φόγκ. Γράψε Σωτήριον Παπαϊωάννου, Ἑρμοῦ 8 Βόλον. Ἐπίσης ὅποιος πεννομάχος θέλει ἂς γράψη. Φάρε Ἀρετῆς εὐχαριστῶ (28-4). Πρὸς τὸ παρὸν οὐδέτερος. Χαιρετῶ τοὺς Μυρταῖο, Φτερὰ Δόξης, Βόρειο Ἄνεμο καὶ Ὄαση τῆς Ἐρήμου.

Ἀετὸς τοῦ Βάλτου

∴

149) Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ ὅλους τοὺς πεννομάχους. Προσχωρῶ στοὺς Πρωτοπόρους. Γουλιέλμε Τέλλο ἡ 65-29 ἀγγελία σου ἦταν γλυκανάλατη. Τὰ λόγια μου δὲν τὰ προσέχω γιατὶ δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ κάνης τίποτα.

Ἄσσος Σπαθὶ

∴

150) Συμμαχῶ μὲ ὅλους—ες. Ὑπόσχομαι δράση. Ὅλο ἱπποτες ἔρχονται στὴν κίνηση. Μὲ περασαν βρὲ παιδιὰ τὰ μεσαιωνικὰ χρόνια. Ἀεροδυναμικὴ Τριὰς=τρία κουτσούβελα.

Ἄσσος Σπαθὶ

∴

151) Χαιρετῶ Ἀρίων. Σὲ περιμένω τὴν Τετάρτη νὰ τὰ ποῦμε. Φάρο τῆς Ἀρετῆς, σοῦ ἀξίζει ἕνα εὖγε γιὰ τὸ περιοδικὸ ποὺ βγάζετε. Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο, ὡμίλησες καλὰ στὴν διάλεξη.

Ἄσσος Σπαθὶ

∴

152) Ἕνα ἀκόμη ἀστέρι γεννιέται στὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σύλλογος «Ἀνίκητοι Ἥρωες». Σπεύσατε νὰ ἐγγραφῆτε.

«Σαίξπηρ»
(Πρόεδρος «ἀνικήτων ἡρώων»)

∴

153) Κύρο Σμὶθ διάβασε «Στήλη συλλόγων. Δέχεσαι; Γράψε μου.

«Σαίξπηρ»
(Πρόεδρος «ἀνικήτων ἡρώων»)

∴

154) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν «πεννομάχων» χαιρετῶ ὅλους—ες. Γλωσσοκοπάνα πρόσεχε εἶμαι γάτος καί... ὀσμίζομαι.

«Γάτος Ἀγκύρας»
(Γ. Γραμματεὺς «ἀνικήτων ἡρώων»)

∴

155) Γλωσσοκοπάνα δὲν κοπανᾶς τὴ γλῶσσα σου μὲ... ἀλάτι! Ἀφοῦ δὲν ἔχεις λεφτὰ τί γράφεις τόσες πολλὲς ἀνοστιές; Πριλλάντη Πρελλούντιε εἶμαι ἕτοιμος γιὰ πόλεμο. Ἔ! Τρεῖς Στρακαστρούκες τὴ δαγκώσατε τὴ λαμαρίνα! Μίμη Ἀμάραντε ξέρεις τί ἐστὶ βερύκοκο;

Γουλιέλμος Τέλλος

∴

156) Γαϊτανίδη γειά σου. Δίδεις χαιρετίσματα στὸν Μ. Ἀντωνόπουλο. Μήπως εἴσαστε ἀπὸ τὴν Ἀγουλινίτσα;

Α. Ζουμπάκης

∴

157) Ἀρίωνα, ἀντιχαιρετῶ θερμά. Φίλοι, Γλωσσοκοπάνα, Χαρούμενε, Προοδευτικὸ ἀγόρι, Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο, Γουλιέλμε Τέλλε, Καλλονιοτόπουλο, κ.λ.π. Προσχωρῆστε στοὺς «Πρωτοπόρους». Τώνης Γιούλης = Ἀνεμόμυλος. Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα, ποιὰ εἶσαι;

Φάρος Ἀρετῆς
Πρόεδρος «Πρωτοπόρων» καὶ τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως

∴

158) Πολὺ βαρυσήμαντη δὲ νομίζεις Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι τὴν (28-19). Τώνη Γούλη γειά. Εὐχαριστῶ ἀγαπητὲ Φάρε Ἀρετῆς γιὰ τὴν τιμὴ νάρθω στοὺς «Πρωτοπόρους». Στεῖλτε καταστατικό.

Ἀρίων («Πρωτοπόρων»)

∴

159) Τζιτζιφρίκος = φοῦσκες στὸν κῦβο.

Ἀρίων («Πρωτοπόρων»)

∴ ΠΡΙΛΛΑΝΤΗ ΠΡΕΛΛΟΥΝΤΙΕ. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς δίνονται στὸν εἰδικὸ συντάκτη μας, ὁ ὁποῖος καὶ διαλέγει. Οἱ δικές σου ἀπὸ μιὰ ματιὰ ποὺ τοὺς δίνω εἶναι ἀρκετὰ καλές. Τὶς σημερινὲς τὶς ἔδωσα πάλι στὸν ἁρμόδιο συντάκτη. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα καὶ πρωτ' ἀπ' ὅλα γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου.

∴ Ἐγράψαμε συνδρομητὴ τὸ ΓΙΩΡΓΙΟ ΧΕΙΛΑΔΑΚΗ, ἀγαπητὲ φίλε ΜΙΧ. ΜΕΛΑΚΗ. Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ ὅλα ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΦΟΠΑΝΤΕΛΗ. Γράψαμε συνδρομήτρια τὴ ΜΑΡΙΑ Π. ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ.

∴ Δὲν τὰ πῆρες ἀκόμη τὰ τεύχη ΚΥΡΙΑΚΟ ΙΩΑΝΝΙΔΗ; Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν μολονότι δὲν φαίνεται νὰ πήραμε οὔτε λεπτὰ οὔτε γράμμα.

∴ Λυπούμεθα πολὺ φίλε Π. ΓΕΡΟΠΑΠΑ ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ κάμουμε ἀλλοιῶς. Εἶναι τὸ πιὸ φθηνὸ περιοδικὸ ποὺ ὑπάρχει. Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ. Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δὲν καταλαβαίνω τὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὸν Διαγωνισμό. Γιὰ τὸ ἄλλο θέμα γράψαμε. Κάθε φύλλο τοῦ 1950 στοιχίζει 2000 δραχμές. Ὁλόκληρος ὁ τόμος ἄδετος 24.000.

∴ Ἐν τάξει ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΤΣΑΚΑ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΠΟΠΗ Γ. ΠΑΧΟΥΝΤΗ.

∴ Ἀλλάξαμε τὴ διεύθυνσή σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΗΜ. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΓΕΩΡ. ΛΙΑΝΝΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ἡ συνέχεια ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΟΥ.

∴ Γράψαμε τοὺς συνδρομητές, φίλε κύριε ΑΘ. ΠΕΡΔΙΚΑ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Θὰ σοῦ στείλουμε τὰ τεύχη ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΕ ΜΑΝΤΖΑΡΗ.

∴ Μπορεῖς νὰ γραφῇς ΑΕΚΤΖΗ σὲ ὅποιο σύλλογο θέλεις.

∴ Θὰ σοῦ στείλουμε τὸν τόμο ΘΕΟΔΩΡΕ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΕ.

∴ Γίνηκε ἡ διόρθωση στὴ «σύστασή» σας ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΩΡΑΪΤΗ. (Ξεροχῶρι - Ζαχάρως). Γιὰ τὶς εὐγενικὲς κρίσεις σου καὶ γιὰ τὶς ὑποσχέσεις σου θερμὰ εὐχαριστῶ. Πήραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

∴ Πήραμε τὸ γράμμα σου καὶ τὶς 10.000 δραχμές ΧΡΗΣΤΟ ΡΟΝΤΗΡΗ. Εὐχαριστοῦμε. Ὁ ἄδετος τόμος ἔχει 24.000 δραχμές. Θὰ σοῦ τὸν στείλουμε.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ τόμος ΦΩΤΙΕ ΑΘ. ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ. Δὲν συμφωνῶ μαζί σου σὲ ὅσα μᾶς γράφεις. Τὸ μόνο ποὺ ἔχεις δίκηο εἶναι οἱ ἀντιγραφὲς ποὺ μᾶς στέλνουν οἱ φίλοι μας. Ἀλλὰ ἄμα δὲν ντρέπονται αὐτοὶ ποὺ ἀντιγράφουν τί θέλεις νὰ κάμουμε ἐμεῖς; Ντεπόμαστε μόνο γιὰ λογαριασμό τους.

∴ Ἔχουμε πιὰ μπῆ κανονικὰ στὴν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ ΝΙΚΟ ΑΘΑΝΑΣ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ. Καλύψαμε πιὰ τὴν καθυστέρηση. Γράψαμε συνδρομήτρια τὴν ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΜΑΛΑΚΗ, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε τὴ διεύθυνσή της. Τὸ «Λάρισα» μόνο εἶναι ἀρκετό;

∴ Θὰ πρέπει ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ ἂν πραγματικὰ πήραμε τὰ χρήματα νὰ σοῦ ἔχουμε στείλει τὸν τόμο. Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ μᾶς εἰδοποιήσης ἐσὺ πότε ἀκριβῶς θὰ πρέπει νὰ σοῦ ἀλλάξουμε τὴ διεύθυνση. Καὶ βέβαια, ὄχι ἀπὸ τώρα, ἀλλὰ 10 — 15 μέρες προτοῦ φύγης γιὰ τὸ χωριό σου.

∴ Πολὺ μᾶς εὐχαρίστησες μὲ τὸ ὡραῖο γράμμα σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ. Ἐκφράζεις τόσο εὐγενικὰ τὴν ἀφοσίωσή σου στὴ μεγάλη μας Βασίλισσα. Πραγματικά, ἡ Βασίλισσά μας, στὸ πλευρὸ τοῦ Βασιλέα μας, ἀφιέρωσε ὅλες της τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν ἀνακούφιση ὅλων ἐκείνων ποὺ ὑποφέρουν. Νὰ διαβιβάσης στὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ σου, τῆς Παναγίτσας, τὰ θερμά μου συγχαρητήρια γιὰ τὴν σπουδαία ἐργασία ποὺ προσφέρουν στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ποὺ ἡ λατρευτή μας Βασίλισσα ἵδρυσε στὸ χωριό σας.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΛ. ΤΣΑΤΣΑΡΗ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὴν εὐγνωμοσύνη σου στὴ Βασίλισσα, ποὺ χαρίζει στὰ Ἑλληνόπουλα ἕνα τόσο ὡραῖο περιοδικό. Τὰ φύλλα τοῦ 1950 στοιχίζουν καθένα ξεχωριστὰ 2000 δραχμές. Ὅλα μαζὶ μόνο 24.000. Ὁ χρυσόδετος τόμος μέχρι 31 Μαρτίου 30.000 δραχμές. Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 45.000.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΠΑΝ. Θ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ γιὰ ὅλα. Ἡ «Λέλα Καραγιάννη» ἀρκετὰ καλὴ μ' ἕνα ὅμως βασικὸ ἐλάττωμα: Ἐκτεταμένη περιγραφή. Ἂν μποροῦσε νὰ ἦταν συντομώτερο.

∴ Θὰ σταλοῦν τὰ τεύχη Ι. Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΕ καὶ θὰ συνοδεύωνται μὲ σχετικὸ σημείωμα.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς ἐνέργειές σου κι' αὐτὲς ποὺ κατέβαλες κι' αὐτὲς ποὺ θὰ καταβάλης ἀγαπητὲ ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΕΜ. ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗ.

∴ Μᾶς συγκίνησε πολὺ τὸ γράμμα σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΠΙΚΗ (Παιδόπολη Ζηροῦ). Εἴμαστε πολὺ ἐνθουσιασμένοι ποὺ τὸ περιοδικό μας σοῦ προξενεῖ τόση χαρά.

∴ Γράψαμε ΑΝΤΩΝΗ ΦΑΡΜΑΚΙΩΤΗ συνδρομητὲς καὶ τοὺς νέους 6 φίλους σου. Ἀποδείξεις θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει.

∴ Συγκινηθήκαμε πολὺ μὲ τὴν τόσο ἀγαπημένη ἐπιστολή σου ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΡΑΝΙΚΑ (Ζηρό). Πραγματικά, ἡ παιδόπολή σας στὸ Ζηρὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἀμέτρητα ἔργα τῆς Βασίλισσας μας, ποὺ ὅλοι τὰ θαυμάζουν καὶ τὰ ἐκτιμοῦν. Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι καλό. Προσπάθησε νὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

∴ Δημοσιεύεται ἡ ἀγγελία σου στὶς πεννομαχίες Σ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Σὲ χρεώσαμε ὅμως μὲ 1000 δραχμές. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ ΘΕΟΔΩΡΕ Ν. ΚΑΡΒΕΛΑ πρέπει νὰ ἔχης πάρει πιὰ καὶ τόμο καὶ φύλλα καὶ ἀποδείξεις. Ἔτσι; Σοῦ γράφουμε καὶ ἰδιαιτέρως.

∴ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΜΠΟΖΙΚΑ σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα καὶ γιὰ ὅσα καλὰ λόγια ἀφοσιώσεως γράφεις γιὰ τὴ Βασίλισσά μας καὶ τὸ τεράστιο ἔργο της. Μπράβο. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Σοῦ στέλνουμε καὶ ἰδιαίτερη ἐπιστολή.

∴ Πήραμε τὴν ἐπιστολή σου Δ. ΚΑΛΑΝΤΖΗ (Σμέρνα Ὀλυμπίας) καὶ γράψαμε συνδρομητὴ τὸν ΠΑΝΟ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟ. Νομίζω πὼς σοῦ ἀπαντήσαμε καὶ στὴν ἄλλη σου ἐπιστολή. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ Σ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ νὰ ἐρευνηθῆ τὸ θέμα τῆς καθυστερήσεως.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΙΩΑΝΝΗ ΜΩΫΣΙΔΗ γιὰ τὶς καλές σας προσπάθειες γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ — Παιδόπολη».

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΤΑΪΝΤΖΗ.

∴ Μᾶς γράφεις ΔΗΜ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟ, πὼς τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» — «Παιδόπολη» ἔχει γίνει στὸ γυμνάσιό σας τῆς Κορώνης ὁ καλλίτερος φίλος τῶν μαθητῶν. Πρέπει νὰ σὲ βεβαιώσω, ἀγαπητέ μου φίλε, πὼς πραγματικὰ τὸ περιοδικό μας ἔχει γίνει σὲ ὅλη τὴν χώρα τὸ ἀγαπημένο ἀνάγνωσμα ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας μας. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

∴ Γιὰ τὸ τόσο ὄμορφό σου γράμμα πρὸς τὴ Βασίλισσα ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΑΡΑΒΙΔΗ θερμὰ συγχαρητήρια.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ νὰ σοῦ στέλνουνται ἐγκαίρως τὰ τεύχη. Τὸ ποίημά σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Γιὰ τὴν τόσο ὄμορφη ἐπιστολή σου ΚΩΝ. Θ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟ ποὺ δείχνει τὰ καλά σου αἰσθήματα σ' εὐχαριστοῦμε θερμά. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Πήραμε ΚΩΝ. ΤΣΙΑΡΑ τὴ συνεργασία σου καὶ τὴν τόσο ὄμορφη ἐπιστολή σου. Μπράβο.

∴ ΚΟΚΚΙΝΙΩΤΟΠΟΥΛΟ: Ἐν τάξει ὅλα. Εὐχαριστῶ.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΒΑΣΙΛΗ ΓΑΤΣΩΡΗ (614 τάγμα πεζικοῦ). Ἀνανεώσαμε τὴ συνδρομή σου.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΡΜΑΝΤΑ, ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΤΕΛΗ κλπ. νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σας.

∴ Μᾶς γράφεις ΗΛΙΑ ΣΟΦΙΑΝΕ (Ἱπποκράτειο Γυμνάσιο Κῶ): Ντρν... Τὸ κουδοῦνι τοῦ σπιτιοῦ μας. Κατεβαίνω ἀμέσως καὶ βλέπω τὸν ταχυδρόμον. Μοῦ δίδει ἕνα γράμμα καὶ φεύγει. Ἦτο στὸ ὄνομά μου. Ὁ ἀποστολεὺς ἄγνωστος. Τὸ ἀνοίγω ἀμέσως καὶ διαβάζω. «Ἀγαπητὲ φίλε· ξέχασες κάτι. Ἐλησμόνησες νὰ ἐγγραφῇς συνδρομητὴς εἰς τὸ ὡραιότερον ἀπὸ ὅλα τὰ περιοδικά. Ἐλησμόνησες νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ περιβόλι τῆς χαρᾶς καὶ εἰς τὴν κίνησιν τῶν παιδιῶν. Τὸ περίφημον αὐτὸ περιοδικόν, τὸ ψυχαγωγικὸν περιοδικὸν εἶναι τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» (ἡ Παιδόπολις). Ἐμπρός, λοιπόν, μὴν ἀμελήσῃς, γράψου συνδρομητής».

»Καὶ διὰ τοῦτο σπεύδω νὰ ἐγγραφῶ συνδρομητής. Διότι ἐκατάλαβα, ὅτι ἡ «Παιδόπολις» εἶναι χαρά, εὐτυχία, ψυχαγωγία». Εἶναι περιττὸ νὰ σοῦ ποῦμε, ἀγαπητὲ φίλε, πὼς δὲν σοῦ στείλαμε ἐμεῖς αὐτὴν τὴν ἐπιστολή, ἀλλὰ κάποιος καλός μας φίλος ἀπὸ τὸ νησί σας, ἄγνωστος καὶ σὲ μᾶς, ποὺ τοῦ ἀπευθύνουμε τὰ συγχαρητήριά μας τὴν τόσο ἔξυπνη πρωτοβουλία του.

∴ Πήραμε Ι. ΚΑΛΔΗ τὰ χρήματα. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Θωμᾶ Κράβαρη, Βασιλικῆς Νίκα, Χρήστου Γούλα (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια. Πήραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές του), Χρήστου Δημητριάδη, Περικλῆ Λεύκα, Νικολάου Ρήγα, Σωτηρίου Φασούλη, Ἑλενίτσας Κόντου, Θεολόγη Θωμᾶ, Κων. Πάκου, Βεατρίκης Ρεντζέπερη, Χρήστου Νίκα, Χαραλάμπους Μπίκη, Κων. Κραγιοπούλου, Βασιλείου Ἰωσηφίδη, Ἀργυράκη Ψηλέκαρη, Παναγιώτη Θ. Γιαννιτσόπουλου, Φωτίου Πούλου (τὸ σκίτσο του ὅπως εἶναι φτιαγμένο μὲ μολύβι ἀκατάλληλο γιὰ κλισέ), Βασ. Παπαχρήστου, Κων. Δημητρίου, Μάλλιου, Παναγιώτη Ἀγγελάκη, Πέτρου Κοσμίδη (σκίτσο), Ἀνδρέα Ζουμπάκη, Ἰωάννη Χρυσικοῦ (τὰ φύλλα θὰ τοῦ σταλοῦν. Ὁ ἄδετος τόμος 1950 στοιχίζει 24.000 δραχμές), Ἰωάννη Ταϊντζῆ, Εὐστρατίου Ἀραβίδη, Γρηγορίου Λάφα, «Γιοῦ τῆς Λέσβου» (Δὲν ἔχει δίκηο δὲ τὰ παράπονά του), Δ. Τσίγκα, Μαρίας Διαμιανίδου, Ἀλεξ. Τριανταφυλλίδου καὶ Κούλας Παπαδοπούλου.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Ἀντωνίου Ρουπακιώτη, Πολυχρόνη Σίδερη, Ἐμ. Παγίδα, Χρ. Σαμανίδη (τὸ σκίτσο του ὅπως εἶναι μὲ τὸ μολύβι ἀκατάλληλο γιὰ δημοσίευση. Τὸ φύλλο θὰ τοῦ σταλῆ), Νικοδήμου Χατζηϊωάννου (περιμένουμε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν του γιὰ τὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ), Ἠλία Πεισίδη, Ἑλ. Μεξίλη, Ἁγνοῦ Χριστιανοπούλου, Ἀναστασίου Σιαμίδη, Ἐμμ. Κακεπάκη (τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὴν ὄμορφη ἐπιστολή του), Πέτρου Ἀμαράντου, Παναγιώτη Καραμπάτσα, Ὀδυσσέα Γιακούδη, Νικ. Σχινᾶ καὶ Στ. Σκίνδαλου, Θωμᾶ Μαραΐτη, Γιοῦ τῆς Λέσβου, Φωτίου Πούλου, Ἀντ. Π. Φαρμακιώτη, Ἀνδρέα Ζουμπάκη, Γεωργίου Γκανάτσα, Ἀλ. Κουτσομητροπούλου (περιμένουμε ἀπὸ τοὺς δύο τελευταίους τὴν ἐκπλήρωση τῶν ὑποσχέσεών τους), Παλαιοβρυσιώτη (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά του λόγια καὶ τὶς ὑποσχέσεις του) καὶ Παναγιώτη Τσάτσαρη.

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους μας Πέτρο Παπαθανάκο, Ἀργύρη Παπαδάκη (διὰ τῆς Κας Δεσποίνης Καλαφάτη διευθύντριας Δημοτικοῦ Σχολείου Ἁγίου Κωνσταντίνου Ρεθύμνης), Θεοδοσία Κ. Ἀναγνώστου (διὰ τοῦ δημοδιδασκάλου Παναγιώτη Ἀθανασίου, τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμε), τοὺς Ἀντρέαν καὶ Κωνσταντῖνον Μανιάτην (διὰ τῆς Εὐανθίας Γ. Οἰκονομοπούλου), Εὐθύμιο Δαίμα, Λουκ. Π. Νικολούδη (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), Δημ. Βιδιρίκην (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια καὶ τὶς ὑποσχέσεις του), Μαρία Φουντουλάκη, Γεωργία Λεμονάκη, Ἰωάννη Ἱερωνυμίδη, Δημ. Κουτάπη καὶ Γεώργιο Τρυπιδάκη (διὰ τοῦ ἑξαταξίου Δημοτικοῦ Σχολείου Κρουσσώνος), Νικήτα Γρηγόρη, Ἀθανάσιο Παπαστάθη (διὰ τοῦ Δημ. Μητσοπούλου), Σπῦρο Αναβιώτη, τοὺς Ἰωάννη Ἄλτα, Γεώργιο Δίτσικα καὶ Βασίλη Πετράκη (διὰ τοῦ Γ. Μπούτση), τοῦ ὁποίου ὅμως τὸ σκίτσο ὄχι καλό. Ἂς φροντίση νὰ μοῦ στείλη κάτι καλλίτερο), τοὺς Κων. Μυτάκο, φιλοπ. Ἰουλιόπουλο καὶ Ἀχιλλέα Βυτανιώτη, τοὺς Γεώργιο Μηνᾶ, Ἀλ. Μπακλατζῆ, Γιῶργο Ντέρκο., Δημήτριο Παπαδόπουλο καὶ Ὀδυσσέα Ρέντα, Γρηγόριον Ζωλασταθιάδη, Ἀδελφοὺς Κ. Κωστοπούλου καὶ Ἀδελφοὺς Π. Πυρίνη, (οὗτοι ἐνεγράφησαν ὡς ἀριστεύσαντες ὑπὸ τῆς Σχολῆς Ἀνδρέα Κωνσταντέα, Εὐβοίας 37), Ἰωάννη Κάντα, Γεώργιο Καρασιώτη τοῦ Ὀδυσσέα Παπᾶ (διὰ τοῦ Γιώργου Βρούζου. Θὰ διαβιβάσουμε στὸ πάτερ Ἱερώνυμο τὴν ἐπιστολή του) τοὺς Ἐμμ. Σακελλάκην, Ἐλευθέριο Νικολάου, Κων. Κούτρα, Γεώργιο Εὐαγγελόπουλο καὶ Ἀθ. Σταμάτη (διὰ τοῦ Ἠλία Κουτσοδήμα), τοὺς Στυλ. Μπαρούτση (διὰ τοῦ Α. Σιαμίδη), Γιῶργο Βασιλειάδη, τοὺς Στέφανο Στυλιάδη (διὰ τὸν Χρίστο Ρομπῆ), Σπάρτη Σαρατσιώτου, Ἀπόστλο Χατζιογλου, Ἐριφύλη Χριστοφόρου καὶ Βίβιαν Πετροπούλου, τοὺς Ἐμμανουὴλ Γεργανάκη, Γ. Δρουγκάκη, Κων. Ντελιδάκη, Γ. Χατζηδάκη, Ἐμ. Λιανουδάκη, Γεώργιον Δρακούλη, Ἰωάννου Ζευγαδάκη, Ἰωάννη Κωνσταντάκην, καὶ Ἰωάννην Κρυοβρυσάκην (διὰ τοῦ φίλου μας ἐκ Πομπίας ὁ ὁποῖος ἐλησμόνησε νὰ μᾶς γράψη τὸ ὄνομά του), Χρ. Μανιώτη, τοὺς Λάμπρο Γ. Τσάμπρα καὶ Κωστούλα Καρυθανάση (διὰ τοῦ Ἀριστείδη Ἀλεξανδρόπουλου), Ἀνέξ. Παπαγεωργίου (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), Ἰωάννη Σάτσο ἢ Τζουνῆ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ εὐγενικό του γράμμα), Χαράλαμπον Μπάλταν (εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο γραμματάκι του), Ἐμμ. Σχινᾶ, τοὺς Ἰωάννην Ἀργυρούσην, Ἰωάννην Γιαλούρην, Νικόλαον Μ. Φράγκον, Ἀνδρονίκην Ν. Παπελιώση (διὰ τῆς Κας Ε. Τσουπρῆ διδασκαλίσσης Μέστων Χίου), τοὺς Βασίλειον Παρούσην, Νικόλαον Βαγγέλην, Γαλαῖον Μοσχόπουλον, Ὀλυμπίαν Μασταρούδη, Ἑλένην Βαγγέλη, καὶ Χρῖστον Λογοθέτη, διὰ τὸν κ. Πασχ. Μητρούλη διευθυντὴν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Βασιλικῶν τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμε θερμά), Νικ. Παπαδόπουλον (διὰ τὸν Συμ. Παπαδοπούλου), τοὺς Γεώργιον Παπαγεωργίου, Γεώργιον Ἀλεξιάδην, Ἑλένη Δερβισόγλου καὶ Παναγιώτη Σγουρίδη (διὰ τὸν κ. Σγουρίδη Διευθυντὴν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κοκκινέλιαν, τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμε θερμὰ) τοὺς Φίλιαν Ἀν. Καρυωτάκη καὶ Γεώργιον Παπαϊωάννου Χατζάκην διὰ τοῦ κ. Ἐμμ. Βαλσαμίδη τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμεν.

Ἀπαντήσαμε σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πήραμε μέχρι τῆς 12 Μαρτίου.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

•

Τὰ νέα ψευδώνυμα

(Γιὰ τὴν ἔγκριση ψευδωνύμου πρέπει νὰ καταβληθοῦν 2.000 δραχμές. Κάθε ἀναγνώστης μας μπορεῖ νὰ πάρη καὶ δυὸ ἢ καὶ περισσότερα ψευδώνυμα).

Ἀναδημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ προηγούμενο γιατὶ δημοσιεύτηκε ἐσφαλμένα: Νίστωρ ἀντὶ Νέστωρ, Λουδοβῖκος ΙΑ΄ (Ι. Π.), Τάκης Ρούμελης (Δ. Χ.), Ἄγνωστος Ἥρως (Λ. Κ.), Ἱππότης τῆς Ὀμίχλης (Κ. Φ.), Μπέμπης (Γ. Γ.), Ὕπερος Βαρῶνος Πομερσύ, Φλοίσβος τοῦ Εὐρώτα, Δέννις Μόργκαν, Παιδὶ Ζαρκάδι (Ν. Κ.), Κοκκινιοτόπουλο, Γερακίτης Ἐρήμων (Α. Σ.) Σαίξπηρ, Τσακιτζῆς, Ἱππότης, Ἀεριοπροωθούμενος.

— Τὸ ψευδώνυμο «Παρατηρητὴς» ἐγκαταλείφθηκε. Μπορεῖ νὰ τὸ πάρη ὅποιος θέλει.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7
1	Α						Α
2		Α				Α	
3			Α		Α		
4				Α			
5			Α		Α		
6		Α				Α	
7	Α						Α

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) Παρωδία... Κράτους. 2) Θεσσαλικὴ πόλη (αἰτ.). 3) Ὁ Σπερχειὸς (δημοτ.). 4) Ἀλλάζουν εὔκολα γνώμη. 5) Εἶναι τέτοια ὡρισμένα ἀστεῖα. 6) Μεγάλος ἕλληνας ποιητής. 7) Ἀπίστευτα.

Χρ. Σαμανίδης,
Πυλωρίγιον Γιαννιτσῶν

2) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

```
      +
    * + *
  * * + * *
* * * + * * *
```

Οἱ σταυροί, κράτος τῆς Ἀσίας. 1) Αἰσθητήριο ὄργανο. 2) Τὸ ἀνάστημά τους δὲν εἶναι μεγάλο. 3) Σαρακοστιανό.

Νῖκος Γιαννούλης, Βόλος

3) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ ἀρχικὰ ἀπὸ τὶς λέξεις ποὺ ζητοῦμε παρακάτω ἀποτελοῦν ἀχανῆ, ἀκατοίκητη ἔκταση. Τὰ δεύτερα, Βαλκανικὸ βουνό:

1) Ἀρχαῖος θεός. 2) Ἑλληνικὸ νησί. 3) Χρονικὸ ἐπίρρημα. 4) Πόλη τῆς Γερμανίας. 5) Ναρκωτικό. 5) Ἀρχαία πόλη τῆς Θράκης.

4) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α κ α ὶ κ ά θ ε τ α : 1) Πρόσεξε μὴ σὲ χορέψουν ἐκεῖ μέσα. 2) Ὁμηρικὸς ἥρωας. 3) Τὸ φρέσκο ἔχει ἀξία. 3) Αἰγυπτιακὴ θεότης.

Καιτη Ἀγγελοπούλου
Κυπαρισσία

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Νόμισμα πολύτιμο
καὶ σύνδεσμο ἑνώνω
κι' ἀμέσως Μακεδονικὴ
πόλη σᾶς φανερώνω.

Ἀπ. Βαϊνόπουλος, Ἀγριὰ

6) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Τοποθετῆστε στὸ παραπάνω τετράγωνο τοὺς ἀριθμούς: 2, 3, 4, 5, κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια νὰ εἶναι: 14. Κάθε ἀριθμὸς πρέπει νὰ ὑπάρχη μιὰ μονάχα φορὰ σὲ κάθε ὁριζόντια καὶ κάθετη στήλη.

Νικ. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1, 2, 3, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 = Πόλη τῆς Μακεδονίας.
4, 1, 10, 7, 4 = Ἀρχαία Θεά.
10, 5, 2, 8, 4 = Περιοχὴ τῆς Πολοποννήσου.
7, 8, 9, 6, 5, 4, 6, 3 = Ἀνδρικὸ ὄνομα.
8, 5, 8, 3, 3, 6, 3 = Ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς.
10, 3, 4, 8, 4, 3 = Μεγάλος προφήτης.
7, 8, 9, 4, 8, 4 = Πόλη τῆς Γαλλίας.

Ἀπόστ. Βαϊνόπουλος, Ἀγριὰ

8) ΑΙΝΙΓΜΑ

Νερὸ καὶ χῶμα καὶ φωτιὰ
εἶναι τὰ ὑλικά μου
κι' ὁ κόσμος ὅλος ὅσο ζῶ
χαίρεται τὴ δροσιά μου
μὰ ὅταν πεθάνω ὅλοι τους
σκορποῦν τὰ κόκκαλά μου.

Νικ. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 30ὸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2		■								■	
3					■		■				
4				■				■			
5			■						■		
6	■					■					■
7			■						■		
8				■				■			
9					■		■				
10		■								■	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Τὰ παλληκάρια δὲν τὸν ξέρουν. — Τὸ κρεββάτι τῶν ναυτικῶν. 2) Ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς. 3) Λέμε ἔτσι τὰ τετράγωνα. — Πηγή. 4) Τὰ ἔχει... τετρακόσια. — Εὐθὺς ὡς. — Μάλιστα. 5) Δὲν εἶναι δικά μου. — Φαίνονται. — Νότα. 6) Τὸ στρίφωμα. — Εἶναι γλυκύτατο. 7) Πρόθεση μὲ ἀπόστροφο. — Τὸ φροῦτο δὲν τρώγεται ἔτσι. — Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας. 8) Ἡ καταγωγή. — Τὰ τρία πρῶτα γράμματα ἀνδρικοῦ ὀνόματος. 8) Δὲν εἶναι πολλοί. — Ἔτσι λένε τοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ κινηματιγράφου. 10) Εἶναι ὁ ἠθοποιός. 11) Ὄσπριο στὴ γενική. — Ψάρι τοῦ γλυκοῦ νεροῦ στὴν αἰτιατική.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μεγαλώνει τὰ ἀντικείμενα. — Ὄχι ἐμένα. 2) Ὅταν εἶναι τέτοιο τὸ δένδρο, γίνεται... ξῦλα. 3) Ναυτικὸ παράγγελμα. — Γιατρικό. 4) Τὸ ἀκοῦμε στὸ τέλος τῶν ἱσπανικῶν ἰδίως χορῶν. — Τὰ ζητοῦν οἱ ἄπληστοι. — Μεταφορικὰ σημαίνει: χάρις, γοῦστο. 5) Νότα. — Ἕνας μουσικὸς τῆς ὀρχήστρας. — Μόριο. 6) Διακριτικὸ γνώρισμα. — Εἶναι τὰ ροῦχα τῶν ζητιάνων. 7) Δηλώνει συγκατάθεση. — Δημιουργεῖται μὲ τὸ βράσιμο. — Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 8) Λουλοῦδι. — Τὰ μαθαίνουμε ἀπ' τὸ ραδιόφωνο (ἀνάποδα). — Βιβλικὸ πρόσωπο. 9) Καθώς. — Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. 10) Βεβαίως. 11) Βρίσκονται σὲ ἀπόσταση, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. — Αὐτὸς κοροϊδεύει τὰ πάντα.

ΛΥΣΕΙΣ 29ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Νὰ πῶς θὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ γιὰ νὰ δίνουν ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια, ἄθροισμα 74:

11	22	17	24
18	23	12	21
20	13	26	15
25	16	19	14

2) ΤΡΙΓΩΝΟ

Π Λ Α Τ Ω Ν
Λ Ι Μ Ο Σ
Α Μ Η Ν
Τ Ο Ν
Ω Σ
Ν

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Νέρων, 2) Ἕλλη, 3) Ἰάσιον, 4) Λίμα, 5) Ὅρια, 6) Σῖμος. Ὁ ποταμὸς ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ γράμματα εἶναι: ΝΕΙΛΟΣ.

4) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΤΟ ΤΟΠΙ (ΤΟΤΟ ΠΙπη).

5) ΕΡΩΤΗΣΗ

Ἡ λέξη: ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ.

9) ΜΑΓΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Οἱ καινούργιες λέξεις ποὺ θὰ σχηματισθοῦν εἶναι: ΠάΠΥΡος, ΠΥΡεῖον, ΠΥΡρος, ΠΥΡσός, ΠΥΡά.

7) ΣΚΑΛΑ

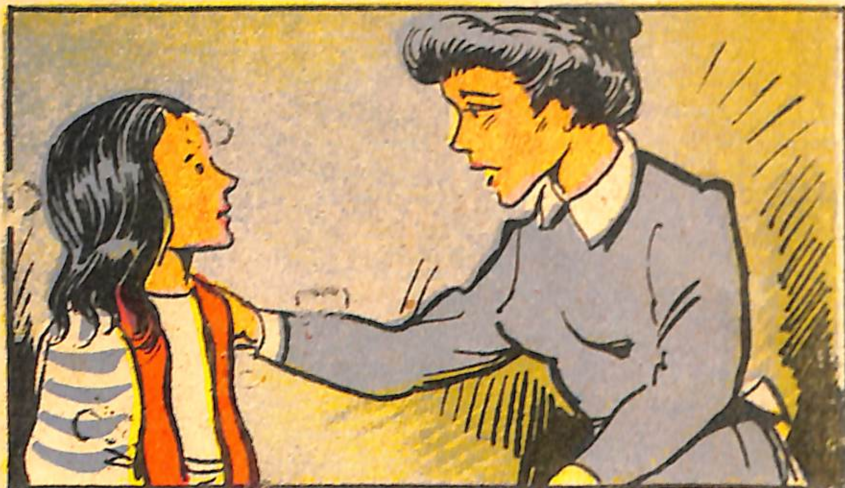
Μ Υ Σ
Μ Υ Ε Σ
Μ Η Λ Ο Σ
Μ Α Ρ Ι Ο Σ
Μ Υ Σ Τ Ρ Α Σ
Μ Υ Σ Τ Ι Κ Ο Σ
Μ Π Ο Τ Σ Α Ρ Η Σ

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 29

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α : 1) ΚΑΜΙΝΙ — ΟΣΑ. 2) ΠΙΕΣΙΣ. 3) ΚΑΜΑΡΑ. 4) ΑΓΑΠΩ — ΒΑΣΑΝΑ. 5) ΟΝΕΙΡΑ. 6) ΚΑ·Ι·Ν — ΝΑ — ΡΟΚΑ. 7) ΙΣΙΟ — ΕΙ — ΚΡΗΣ. 8) ΜΑΚΑΡΙ. 9) ΜΑΘΗΜΑ — ΑΚΤΑΙ. 10) ΑΝΑΣΣΑ. 11) ΤΑΡΣΟΣ. 12) ΙΝΑ — ΑΣΤΙΚΑ.

Κ Α Θ Ε Τ Α : 1) ΚΑΚΑ — ΚΙ — ΜΑΤΙ. 2) ΑΓΙΑΣΜΑ. 3) ΜΑΜΑ — ΙΙ — ΘΗΡΑ. 4) ΑΠΟΝΟΜΗ. 5) ΝΕΡΩΝ — ΑΜΜΟΣ. 6) ΕΝΕΚΑ. 7) ΒΙΑΙΑ. 8) ΠΙΚΑΡ — ΡΑΝΙΣ. 9) ΣΑΡΚΙΚΑ. 10) ΟΣΙΑ — ΟΡΤΣΑ·Ι·. 11) ΣΙ — ΝΙΚΗΤΑΣ. 12) ΑΣΙΑ — ΑΣ — ΙΑΜΑ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

163) Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ μεγάλη πορεία, ὁ πάτερ Χρυσόστομος κι' ὁ Βασίλης ἀπόθεσαν τὴ μικρὴ Ράϊκα στὸ σπιτάκι τῆς κυρίας Γαλάτειας, ἡ μικρὴ εἶχε ὁλότελα συνέρθει.

— Τί ἔπαθες, Ράϊκα, σφαῖρα δὲ σ' ἔχει πειράξει, εἶπε ἡ δασκάλα τρυφερὰ στὸ μικρὸ κορίτσι. Γιατί λιποθύμησες;

Ἡ μικρὴ δὲν ἀπάντησε.

— Μάνα σου ἦταν αὐτὴ ἡ γυναίκα; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον τὴ μικρὴ ὁ Βασίλης.

— Ὄχι, εἶπε ἡ Ράϊκα κλείνοντας τὰ μάτια μὲ τρόμο στὴ φοβερὴ αὐτὴ θύμηση.

164) — Γιατί τότε τὴ φώναξες «Μάνα μου»;

— Μὴ μὲ ρωτᾶς, εἶπε τὸ κορίτσι κι' ἔβαλε τὰ κλάματα.

— Ἀφῆστε την, εἶπε κι' ὁ πάτερ Χρυσόστομος.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη — χαράματα θἆταν πιὰ — χτύπησαν τὴν πόρτα τῆς Γαλάτειας.

Πῆγε ν' ἀνοίξη κι' ἄφησε μιὰ φωνή.

Βαριὰ πληγωμένο ἔφερναν τὸ Μιχάλη τέσσερις ἄντρες.

— Σοῦ τὸν στέλνει ὁ καπετὰν Νικηφόρος, εἶπε ὁ ἕνας. Κρύψε τον ὥσπου νὰ γίνη καλά... Εἶναι ἀναίσθητος Φώναξε γιατρὸ ἀμέσως γιατί δὲν πρέπει νὰ πεθάνη.

165) — Δὲ χρειάζεται εἶπε ὁ Καλόγερος. Στ' Ἅγιο Ὄρος μαθαίνομε ἀπ' ὅλα.

Ἀμίλητη πήγαινε κι' ἐρχόταν ἡ νέα δασκάλα φέρνοντας νερὸ κι' ἐπιδέσμους. Ὁ πληγωμένος εἶχε χάσει αἷμα πολύ. Θάργοῦσε πολὺ νὰ συνέλθη.

— Εἶστε ἀρραβωνιασμένοι κατὰ ποὺ μαθαίνω, εἶπε ὁ Χρυσόστομος.

— Ναί, ἀποκρίθηκε δειλὰ ἡ δασκάλα. Εἴχαμε πῆ, ἂν γλυτώναμε, κάποια μέρα νὰ παντρευτοῦμε...

— Μὴν ἀπελπίζεσαι, εἶπε ὁ ρασοφόρος. Εἶναι γερὸ παλληκάρι. Μπορεῖ νὰ γλυτώση.

166) Στὸ μαξιλάρι τ' ἀρρώστου δίπλα στὴ Γαλάτεια ξενυχτοῦσε κι' ἡ μικρὴ Βουλγάρα... Οἱ ἄντρες ἔφυγαν ὅλοι..

— Μάζεψε τὰ ροῦχα του Ράϊκα... Βάλε τα σὲ τάξη. Πάω νὰ φέρω γάλα ζεστό

— Καλά, μὴ σὲ νιάζει, εἶπε ἡ μικροῦλα

Ἔμεινε μόνη. Πῆρε τ' ἀμπέχωνο τοῦ Μιχάλη καὶ πῆγε νὰ τὸ κρεμάση στὸν τοῖχο.

Δὲν ἔφτανε τὸ καρφὶ καὶ τὸ ροῦχο ἔπεσε κάτω. Ἀπ' τὴν τσέπη ξέφυγε ἕνα πορτοφόλι... Μερικὰ χαρτιὰ γλύστρησαν ἔξω καὶ σκόρπισαν πάνω στὸ πάτωμα.

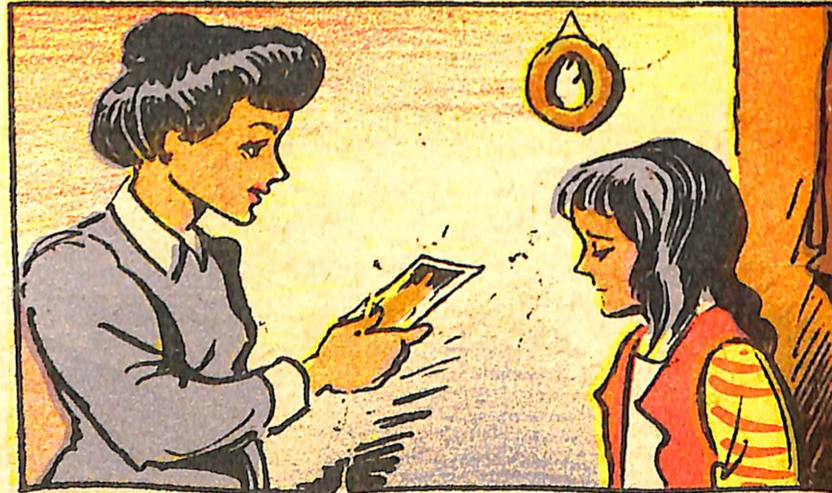
167) Ἡ Ράϊκα βιάστηκε νὰ τὰ μαζέψη νὰ τὰ βάλη στὴ θέση τους. Μιὰ φωτογραφία κίνησε τὴν περιέργειά της. Τὴν πῆρε στὸ χέρι, καὶ ξεχάστηκε νὰ τὴν ἐξετάζη.

Ἦταν μιὰ νέα γυναίκα πολὺ ὄμορφη μ' ἕνα κοριτσάκι στὰ γόνατά της.

— «Μάνα μου» φώναξε μὲ λαχτάρα κι' ἡ καρδούλα της χτύπησε δυνατά.

Ἕτοιμη νὰ λιποθυμήση ξανὰ τὴν βρῆκε ἡ κ. Γαλάτεια, μὲ τὴ φωτογραφία στὸ χέρι.

— Τί ἔπαθες; Εἶσαι ἀδύνατη, τῆς εἶπε, πήγαινε στὸ ἄλλο δωμάτιο νὰ ξαπλώσης.

168) Μάζεψε τὴ φωτογραφία ποὺ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ χέρι τῆς Ράϊκας καὶ τὴν κοίταξε μιὰ στιγμή.

— Εἶναι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μιχάλη, ποὺ σκότωσαν οἱ κομιτατζῆδες, εἶπε.

— Ὁ Ἄγγελ Πέϊο, ὁ σκύλος, μουρμούρισε σὰ νὰ μονολογοῦσε τὸ κοριτσάκι.

— Τί εἶπες; ρώτησε ἡ δασκάλα. Τί ἔκαμε ὁ Ἄγγελ Πέϊο;

— Τίποτα, ἀποκρίθηκε ἡ Ράϊκα. Δὲν ξέρω τί λέω. Ζαλίζομαι...

Ἡ δασκάλα τὴν ἔβαλε νὰ πλαγιάση ὕστερα πῆγε στὸν πληγωμένο ποὺ εἶχε πολὺ πυρετὸ καὶ παραμιλοῦσε.

(Συνεχίζεται)